اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

دوشنبه
• ۱۳ آذر ۱۴۰۲
• ۲۰ جمادی‌الاولی ۱۴۴۵
• ۴ دسامبر ۲۰۲۳

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۷۷۹ • دوره جدید سال دهم شماره ۲۴۶۱ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

تاکید رئیس‌جمهوری در همایش مسئولیت اجرای قانون اساسی:

سود سرمایه فعالان اقتصادی تضمین شود

رئیس‌جمهوری در دومین همایش ملی مسئولیت اجرای قانون اساسی که روز گذشته در سالن اجلاس سران برگزار شد گفت: قانون اساسی، اساس قوانین، مقررات و ارتباطات میان بخش‌های مختلف، نظام اسلامی، تشکیلات و ساختار نظام اسلامی را به ما آموخته است. رئیسی ادامه داد: مردم حقوقی دارند و مسئولان تکالیفی؛ حق و تکلیف در یک راستاست. تکلیف نسبت به تمام دست‌اندرکاران و مسئولان، تحقق قانون اساسی است و مردم به موجب قانون اساسی از حقوقی برخوردارند. ظرفیتی که امروز جمهوری اسلامی از آن برخوردار است، ظرفیت اقتصادی و منابع بسیار زیرزمینی و نیروی انسانی کارآمد است.

۲

در بررسی دلایل ضریب نفوذ اندک بیمه در ایران مطرح شد

تعلل در اجرای تعهدات

«ضریب نفوذ» مفهومی مهم در میان اهالی صنعت بیمه و شاخصی بااهمیت در بیان وضعیت بیمه‌گری در اقتصادی است که به سبب شرایط تحریم و تورم، دورانی پررنج را طی می‌کند. در ماده ۱۱ قانون برنامه ششم توسعه با تاکید بر جایگاه خاص سهم بیمه‌های زندگی در پرتفوی شرکت‌های بیمه، هدف رسیدن به ضریب نفوذ ۷ درصدی تعیین شده و قرار بود سهم بیمه‌های زندگی از ۱۱ درصد به ۵۰ درصد برسد؛ اهدافی که براساس آمار صنعت بیمه، محقق نشده و محمدرضا پورابراهیمی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس در جریان بررسی سهم بیمه در برنامه هفتم توسعه بر ضرورت تحول در صنعت بیمه تاکید کرد. همچنین روز گذشته مجتبی حیدری، معاون توسعه مدیریت و منابع بیمه مرکزی کشور، در همایش فعالان بیمه‌ای استان گلستان که به‌مناسبت گرامیداشت روز ملی بیمه برگزار شد، ضریب نفوذ بیمه کشور را ۱.۸ درصد اعلام کرد. صمت به‌مناسبت روز ملی صنعت بیمه با تاکید بر اهمیت و ظرفیت‌های این صنعت، به بررسی جایگاه صنعت بیمه در تولید، تجارت، کشاورزی، مسکن و خودرو پرداخته که در بیشتر این گزارش‌ها کارشناسان مهم‌ترین دلیل ضریب نفوذ اندک بیمه در ایران را تعلل در اجرای تعهدات می‌دانند.

۴-۷-۸-۹-۱۴

صمت به نقد و بررسی اجلاس سالانه تغییرات اقلیمی (COP28) پرداخت

ایران دور از «آینده سبز»

۱۳

سرمقاله

نقش نظارت راهبردی در تحقق تولید کیفیت‌محور

۲

یادداشت‌های امروز

دولت چتر مالیات‌ستانی را گسترده کند

۴

آدرس غلط برای گرانی مسکن

۱۰

مراقب «آشیانه زندگی» باشیم!

۱۳

گفت‌وگو

«بیمه مسئولیت» زمینه‌ساز توسعه صنعت بیمه

۱۲

گزارش روز

زیر بار حق کمیسیون اضافی نروید

قاعده‌ای نانوشته می‌گوید هرچه دولت و مجلس برای تنظیم بازار مسکن می‌بافند، برخی مشاوران املاک به‌ویژه، در برخی مناطق شمالی شهرها و کلانشهر پنبه می‌کنند. برخی معتقدند مسئله اصلی این است که هرچه ارزش ریالی قرارداد معامله ملک بیشتر شود، درآمد املاکی‌ها افزایش می‌یابد، به‌طوری که یک میلیون تومان در جابه‌جایی نرخ هر متر خانه، صدها میلیون تومان را به جیب مشاوران املاک سرازیر می‌کند. درهمین حال بارها شنیده شده که مبلغ حق کمیسیون دریافتی از معاملات خریدوفروش مسکن توسط برخی مشاوران املاک به‌صورت دلخواه تعیین و در سایه نبود نظارت، این کارمزد تا ۶ برابر رقم اعلامی نیز از طرفین دریافت می‌شود.

۱۰

انتخاب دکتر بختیار مهمانی، مدیرعامل هلدینگ آذر قلعه تبریز

به‌عنوان مدیر برتر کشور

هشتمین اجلاس سراسری نشان عالی مدیر سال

دکتر بختیار رحمانی، مدیرعامل هلدینگ آذرقلعه تبریز در «هشتمین اجلاس سراسری تجلیل از مدیران تاثیرگذار و نمونه در صنعت و اقتصاد کشور» به‌عنوان مدیر برتر کشور انتخاب شد.

به گفته بختیار مهمانی همواره این هلدینگ بر اساس باورهای جهادی و انقلابی در جهت نیل به اهداف عالی خود قدم برداشته و همواره از متخصصان در این راه بهره برده است، کارآفرینی و اشتغالزایی در کنار ایمان به اهداف اقتصاد مقاومتی همواره از اصول اصلی این هلدینگ بوده است.

انا لله و انا الیه راجعون

جناب آقای مهندس ابوالقاسم زمانیها

با نهایت تاسف و تاثر درگذشت مادر مهربان و ارجمند را به جنابعالی و خانواده محترم صمیمانه تسلیت می‌گویم. از خداوند متعال برای آن مهربان بانو علو درجات و بازماندگان صبر آرزو می‌نمایم.

ناصر بزرگمهر

مجلس ترحیم: روز دوشنبه ۱۴۰۲/۰۹/۱۳ ساعت ۱۹ الی ۲۰:۳۰ مسجد جامع شهرک غرب- نبش حسن سیف

بیمه سامان
Saman Insurance

بیمه عمر و تشکیل سرمایه
روی زندگیت سرمایه‌گذاری کن

• صدور آنلاین بیمه عمر و تشکیل سرمایه
• ارائه خدمات بیمه‌گری به‌صورت آنلاین
(درخواست وام، بازخرید و پرداشت از اندوخته)
• پرداشت خودکار حق‌بیمه از حساب بانکی بیمه‌گذار (Direct Debit)

با اسکن QR Code بیمه‌نامه خود را دریافت کنید.

جهت کسب اطلاعات بیشتر و مشاوره رایگان می‌توانید به وبسایت شرکت بیمه سامان به نشانی www.si24.ir مراجعه یا با شماره تلفن ۸۹۲۴ - ۰۲۱ تماس حاصل فرمایید.

سرمقاله

نقش نظارت راهبردی در تحقق تولید کیفیت‌محور

شهرام شیرکوند
پژوهشگر صنعت

یکی از مباحث مهم در مدیریت کسب‌وکار، بخش‌های تولیدی و بنگاه‌های اقتصادی، نظارت بر عملکرد و ایجاد هماهنگی است. نظارت در سازمان‌ها و جوامع دارای سابقه طولانی بوده و از مهم‌ترین وظایف و دغدغه‌های مدیران با تجربه برای تعیین اولویت‌های اصلی تولید است و این امر بیانگر اهمیت نظارت در صیانت، دوام و بقاء سازمان‌ها است.

بدیهی است ضرورت وجود نظارت و توصیه به ایجاد یک سیستم نظارتی دقیق و روزآمد، به معنای بی‌اعتمادی به مدیران و کارکنان سازمان‌ها نیست، بلکه برای داشتن یک سازمان سرآمد، پایش فرآیندهای مختلف و نظارت نیز ضرورت دارد و مسئله‌ای که حائز اهمیت است، نحوه نظارت است تا موجبات بهبود، ارتقاء و سرآمدی سازمان نیز فراهم گردد و از نظارت و کنترل به عنوان مانع پیشرفت و توسعه سازمانی یاد نشود. به این منظور و در جهت بهبود عملکرد سیستم‌های تولیدی، هماهنگی، پایش و نظارت راهبردی بسیار ضروری است.

البته هماهنگی و نظارت در امور در راستای بهبود مستمر، یک فرآیند تحقیق است و در زمان اجرا می‌بایست از اصول علمی تحقیق بهره گیرد. به این جهت می‌بایست متولی این امور در هر سازمانی مشخص شود و ضمن نظارت و هماهنگی در اجرای این برنامه با فرهنگ‌سازی مناسب در موقعیت «مشاور» و « هدایت‌گر» ظاهر شود. زیرا نظارت، فراهم آورنده اطلاعات مفید برای مدیریت اثر بخش است. پیتردراکر در مورد اشکالات احتمالی در مبحث پایش، نظارت و ارزیابی چنین می‌گوید: « سنجش سنتی عملکرد برای ارزیابی کسب‌وکار کافی نیست. دلیل اصلی اینکه ارزیابی سنتی در تامین نیازهای جدید کسب‌وکار موفق نیست، ریشه در شاخص‌های ناقص و ضعیف دارد.»

به این لحاظ استقرار نظام‌های ارزیابی عملکرد در بخش‌های تولیدی و بنگاه‌های اقتصادی علاوه بر نظارت بر فعالیت‌های سازمان طبق قوانین و ضوابط، میزان بهره‌وری هر سازمان را ارزیابی و به توانمندسازی سازمان‌ها و افزایش بهره‌وری سازمان کمک می‌کنند.

بدیهی است که برای دستیابی به بهبود سیستمی در هر سازمان ابتدا بایستی در مدیران سازمان انگیزه ایجاد نمود و آنان را با قوانین و اهداف آشنا نمود تا در مرحله اجرا با مشکلی مواجه نشویم. البته نقش سیستم‌های تشویقی برای پایبندی و ترغیب کارکنان به رعایت ضوابط، قوانین و اصول سازمانی بسیار مهم است.

بنابراین به منظور بهبود فرآیند تولید و تحقق رشد تولید کیفیت‌محور، نظارت راهبردی بر عملکرد سیستم ضروری است و به همین لحاظ سازمان‌ها همواره تلاش می‌کنند، ضمن پایش مستمر فرآیندهای تمامی حوزه‌ها، با اجرای برنامه‌های نظارتی و با در نظر گرفتن چگونگی اجرای قوانین و مقررات و ارزیابی عملکرد بخش‌های مختلف سازمان در کلیه سطوح، ایرادات و نواقص را شناسایی و اعلام نموده تا نسبت به رفع آنها اقدام شود و اهداف سازمانی در کوتاه‌ترین زمان ممکن محقق گردد.

در سازمان‌های پیشرو سیستم‌های نوینی برای نظارت ایجاد شده است که به کارگیری این سیستم‌ها موجب سهولت امر نظارت و همچنین افزایش دقت می‌شود. در این نوع سازمان‌ها، پایش، نظارت و ارزیابی پیوسته و اعمال قوانین بدون تبعیض از مهم‌ترین عوامل نهادینه‌سازی بهبود مستمر هستند.

با اعمال کنترل‌های به موقع در زمان پایش عملکرد، نارسایی‌ها و ضعف‌ها در حوزه‌های اجرایی آشکار می‌گردد و با نظارت‌های مستمر و آسیب شناسی بخش‌های مختلف می‌توان این موارد را شناسایی و نسبت به رفع ضعف‌ها و نقائص احتمالی آنها در جهت بهبود اقدام نمود.

در این راستا نکته بسیار مهم این است که نظارت راهبردی بر عملکرد سیستم برای بهبود مستمر و تحقق اهداف و راهبردهای ارزش آفرین، نیازمند مکانیسم و سیستم‌های دقیق و اطمینان بخش است و از آنجا که راهبری اصولی و نظام‌مند این مکانیزم‌ها و ساز و کارها یکی از حلقه‌های زنجیر ارزش‌آفرینی در سازمان‌های پیشرو و مدرن است، در چارچوب نظام راهبری بخش‌های تولیدی نقش بسزایی در توسعه پایدار ایفا می‌کند.

نکته حائز اهمیت در مبحث نظارت راهبردی بر عملکرد سیستم برای بهبود مستمر در بخش‌های تولیدی و بنگاه‌های اقتصادی، دستیابی به ارتقای کیفی محصولات تولید داخل است و در نهایت منجر به تولید کالای استاندارد و مرغوب که تضمین‌کننده ایمنی و سلامت جامعه می‌باشد، خواهد شد.

بنابراین نظارت بر کنترل کیفیت و ارزیابی این شاخص در مبادی تولیدی، علاوه بر اینکه حقوق مصرف‌کنندگان را تامین می‌نماید، موجب افزایش تولید در کشور، توسعه صادرات و حرکت رو به جلو در مسیر رشد تولید است؛ بنابراین برای بهبود مستمر و دستیابی به رشد تولید کیفیت محور، ایجاد سازکارهای مناسب برای نظارت بر عملکرد سیستم‌های تولیدی از سوی مدیران بخش‌های تولیدی و بنگاه‌های اقتصادی بسیار راهگشاست.

مجلس ذره‌ای تحت تاثیر صاحبان منافع قرار نگرفت

رییس مجلس گفت: مجلس یازدهم در تصویب قوانین ذره‌ای تحت تاثیر صاحبان منافع و مافیاهای قدرت و ثروت قرار نگرفت.

به گزارش مهر، محمدباقر قالیباف در نشست علنی روز گذشته مجلس شورای اسلامی در نطق پیش از دستور ضمن تبریک روز مجلس به صاحبان این روز یعنی مردم شریف ایران گفت: واقعیت این است که مجلس خانه ملت و روز مجلس روز مردم است. ما به عنوان نمایندگان منتخب مردم وظیفه داریم در این روز نسبت به عملکرد خود متناسب با شرح وظیفه‌ای که به ما داده شده است پاسخگو باشیم. بر این اساس مدعی هستم با وجود همه نقاط ضعف امروز می‌توانم از عملکرد مجلس یازدهم متناسب با شرح وظایف مجلس دفاع کنم.

رئیس قوه مقننه اضافه کرد: ما تلاش کردیم مجلس یازدهم را از مجلسی منفعل به مجلسی فعال تبدیل کنیم.

رئیس نهاد قانونگذاری کشورمان ادامه داد: تصویب قانون اصلاح ساختار بانک مرکزی بعد از ۵۰ سال، قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب‌وکار، قانون مالیات، قانون حمایت از افشاگران فساد، قانون جهش تولید دانش بنیان، تصویب کلیات طرح تعارض منافع، قانون مدیریت داده‌ها و اطلاعات، دو مرحله‌ای کردن تصویب بودجه ، از اقدامات این مجلس است که نشان می‌دهد مجلس یازدهم مجلسی فعال بوده که مشکلات کشور را شناسایی و بر اساس شرح وظیفه قانون گذاری خود، برای آن شفاف و روشن قانون وضع کرده است. قالیباف اضافه کرد: تغییر ریل حمایت بی‌حساب و رانت‌زا از خودروسازان گرچه ناممکن به نظر می‌رسید اما مجلس، این سیاست را بعد از سال‌ها تغییر داده و مجوز واردات خودرو و خودروهای کارکرده صادر شد که همان ابتدا باعث کاهش شدید قیمت‌ها با میانگین ۲۵ درصد شد که در صورت واردات خودرو، بازار خودرو را کاملاً رقابتی خواهد کرد.

رئیس مجلس شورای اسلامی ادامه داد: مجلس فعال و انقلابی مجلسی است که برای حفظ قدرت خرید مردم، نه تنها قوانین زیرساختی ضد تورمی مثل اصلاح ساختار بودجه را تصویب کرده است بلکه با هماهنگی دولت کالابرگ الکترونیک را به جای پرداخت فسادزا و غیر مؤثر ارز ترجیحی تصویب کرد که با تکمیل و نهایی شدن در اجرا می‌تواند باعث آرامش معیشتی به مردم شود.

تاکید رئیس‌جمهوری در همایش مسئولیت اجرای قانون اساسی:

سود سرمایه فعالان اقتصادی تضمین شود

رئیس‌جمهوری در دومین همایش ملی مسئولیت اجرای قانون اساسی که روز گذشته در سالن اجلاس سران، برگزار شد گفت: قانون اساسی، اساس قوانین، مقررات و ارتباطات میان بخش‌های مختلف، نظام اسلامی، تشکیلات و ساختار نظام اسلامی را به ما آموخته است.

به گزارش ایرنا، رئیس‌جمهوری تاکید کرد: قانون اساسی جمهوری اسلامی مترقی‌ترین قوانین بین تمام کشورهاست. به اذعان یک حقوقدان افریقایی قانون اساسی جمهوری اسلامی، میان دموکراسی و آرمان تجمیع شده است.

آیت‌الله رئیسی ادامه داد: مردم حقوقی دارند و مسئولان تکالیفی، حق و تکلیف در یک راستاست. تکلیف نسبت به تمام دست اندرکاران و مسئولان، تحقق قانون اساسی است و مردم به موجب قانون اساسی از حقوقی برخوردارند.ظرفیتی که امروز جمهوری اسلامی از آن برخوردار است، ظرفیت اقتصادی و منابع بسیار زیر زمینی و نیروی انسانی کارآمد است.

وی با بیان اینکه باید تلاش کنیم تا اقتصاد بخش خصوصی رونق بگیرد و در مسیر مردمی کردن اقتصاد پیش برویم، اظهارکرد: میدان دادن به فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران دارای اهمیت است.

رئیس‌جمهوری با تاکید بر اینکه کار فعالان اقتصادی به شکل قانونی، حقوقی و قضایی باید تضمین شود، اضافه کرد: تضمین سود و بهره سرمایه فعالان اقتصادی در قوانین کشور دیده شده است. در سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی و اقتصاد مقاومتی که سیاست‌های آن ابلاغ شد، این تضمین وجود دارد.

آیت الله رئیسی تصریح کرد: جلوه دولت مردمی در اقتصاد آن است که باید به مردم، فعالان اقتصادی و بخش خصوصی و سرمایه آنها میدان و تضمین داده شود تا در عرصه‌های مختلف فعال باشند. فعالیت بخش تعاونی در کشور بسیار اثرگذار است و باید اقتصاد تعاونی فعال شود، اقدامات در این زمینه کافی نیست. بخش خصوصی و تعاونی و دولتی در قانون اساسی در کنار هم ذکر شده است.

رئیس‌جمهوری با بیان اینکه اصل ۴۹ قانون اساسی و استرداد اموال نامشروع از قبل انقلاب اسلامی تاکنون پابرجاست، گفت: هرگاه کسی اموال نامشروع کسب کند باید آن مال را به بیت المال مسترد کند و این اصل کارآمد همچنان پابرجاست است.

وی در بخش دیگری از این سخنرانی تاکید کرد: حمایت ما از غزه و فلسطین بر اساس قانون اساسی است و حمایت از مظلومان جزو مبانی قانون اساسی است لذا از اول انقلاب حمایت از فلسطین به عنوان مسئله اول انقلاب بود. این جزو اصول و مبانی ما است نمی‌توانیم دست از این اصول برداریم، تمایلات برخی در منطقه این اصل قانون اساسی را از بین نمی‌برد. این روزها پرده‌ها کنار رفته و برای جهانیان حقیقت روشن شده است.

نخستین همایش ملی مسئولیت اجرای قانون اساسی دوازدهم آذرماه ۱۴۰۱ با حضور و سخنرانی رئیس‌جمهوری و رئیس مجلس برگزار شد. آغازبه‌کار رسمی هیأت پیگیری اجرای قانون اساسی به استناد دستورالعمل نحوه اعمال مسئولیت رئیس‌جمهور در اجرای قانون اساسی، رونمایی از سامانه پیگیری اجرای قانون اساسی، گشایش خانه ملی قانون اساسی، رونمایی از تمبر قانون اساسی و برگزاری جشنواره ایده‌های برتر در حوزه اجرای قانون اساسی از رویدادهای این همایش بودند.

نرخ ارز را غیردستوری کنترل می کنیم

رئیس کل بانک مرکزی ضمن اعلام اینکه پول‌های ایران به هیچ عنوان مسدود نیست و روند ورود شش میلیارد دلار ایران در قطر در حال انجام است، گفت: نرخ ارز را غیر دستوری کنترل می‌کنیم و مرکز مبادله باید مرجع اصلی نرخ ارز در کشور شود. از سوی دیگر ارزهای محلی جایگزین دلار و یورو می‌شوند.

به گزارش ایسنا، محمدرضا فرزین در حاشیه مراسم رونمایی از عرضه نخستین اوراق مرابحه ارزی کشور که مرکز مبادله ارز و طلا برگزار شد، در پاسخ به بلوکه شدن ۶ میلیارد دلار از پول‌های ایران در قطر، تصریح کرد: پول‌های ایران به هیچ عنوان مسدود نیست و وضعیت و روند ورود شش میلیارد دلار به کشور کاملا عادی است و در حال انجام اقدامات مربوطه هستیم.

فرزین با بیان اینکه در ابتدای سال تعهدی پیرامون ۳ موسسه ناتراز داده‌ایم، اعلام کرد: یکی از آنها موسسه توسعه بود که منحل شد و دومی موسسه نور بود. در این راستا بخشی از دارایی‌های نقدشونده موسسه نور به بانک ملی منتقل شد.

وی افزود: هم اکنون ۳۳ هزار میلیارد تومان سپرده در موسسه نور داریم و کل این سپرده به بانک ملی منتقل شده است؛ این بانک موظف است در صورت درخواست افراد، سپرده آنان را بپردازد و مابه ازای آن ۲۵۰ شعبه موسسه نور به بانک ملی داده شده است. همچنین دارایی قانونی موسسه در بانک مرکزی را به بانک ملی داده‌ایم.

وی همچنین در سخنرانی خود در مراسم رونمایی از عرضه نخستین اوراق مرابحه ارزی کشور گفت: این نخستین بار است که در ایران اوراق مرابحه ارزی عرضه می‌شود و این روند برای تامین مالی تولید و رشد اقتصادی ادامه خواهد داشت.

وی افزود: از ابتدا اعلام کردیم سیاست ما برای اقتصاد، سیاست تثبیت است که مبنای نظری دارد و در سه بخش ارز، پول و بودجه تعریف می‌شود. ابزار اصلی برای پیشبرد اهداف ارزی کشور نیز مرکز مبادله است که به‌زودی آثار مثبت و فزاینده این مرکز را در اقتصاد ایران خواهید دید.

رئیس کل بانک مرکزی گفت: از صندوق تثبیت نیز برای پوشش بیمه‌ای استفاده خواهیم کرد. به بیان ساده ریسک نوسانات نرخ ارز را با ابزارهای ارزی پوشش خواهیم داد.

وی با تاکید بر تداوم ثبات اقتصادی گفت: تلاش می‌شود به سمت کنترل تورم به نرخ‌های پایین حرکت کنیم. همچنین با اجرای سیاست تثبیت، شاخص تورم تولیدکننده در آبان به کمتر از یک و در بخش صنعت به صفر رسیده است که با تاخیر بر تورم مصرف‌کننده تاثیر خواهد گذاشت.

آمادگی برای خروج ۵۰۰ هزار خودرو فرسوده در سال

رئیس ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده از برنامه‌ریزی این ستاد برای اجرای برنامه هفتم و اسقاط سالانه ۵۰۰ هزار خودرو فرسوده خبر داد.

به گزارش ایسنا، مهران سالاریه در مراسم امضای تفاهمنامه همکاری ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده و انجمن صنفی مراکز اسقاط، اظهار کرد: هدف اصلی این ستاد برنامه‌ریزی و نوسازی ناوگان فرسوده کشور و از رده خارج کردن خودروهای فرسوده است.

رئیس ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده، ضمن اشاره به برنامه هفتم توسعه، خاطرنشان کرد: بر اساس مصوبه مجلس، سالانه بایستی ۵۰۰ هزار خودرو فرسوده از رده خارج شود که این رقم با روند فعلی اسقاط خودروهای فرسوده قابل تحقق نیست. این تفاهمنامه یکی از گام‌های لازم در جهت شتاب گرفتن اسقاط خودروهای فرسوده است؛ قطعا انجمن اسقاط خودروهای فرسوده می‌تواند نقش مهمی در این زمینه داشته باشد که بر این اساس نیاز است ضمن اصلاح فرآیندها مشکلات این حوزه به صورت تخصصی بررسی و اصلاح شود.

وی ادامه داد: انجام بازدیدهای ادواری از مراکز اسقاط، برخورد با تخلفات در این حوزه، ارائه پیشنهاد برای ارتقای استانداردها، ارتقای فناوری‌های حوزه اسقاط و اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی در این زمینه مهم‌ترین وظایف انجمن صنفی مراکز اسقاط است.

افزایش نظارت انجمن اسقاط

در ادامه این مراسم، محمود مشهدی شریف-رئیس انجمن صنفی مراکز اسقاط و بازیافت خودروهای فرسوده- ضمن اشاره به تفاهمنامه امضا شده، گفت: انجمن به عنوان بازوی نظارتی ستاد نوسازی از این پس وارد عرصه خواهد شد و بر عملکرد تمامی مراکز اسقاط نظارت خواهد کرد. وی روند طولانی صدور گواهی اسقاط را یکی از مشکلات این حوزه دانسته و ابراز امیدواری کرد که با پیشنهادهای ارائه شده، این روند تسهیل شود.

همچنین امیدوار هستیم که با برنامه‌ریزی‌های انجام شده اهداف برنامه هفتم در حوزه اسقاط خودروهای فرسوده محقق شود.

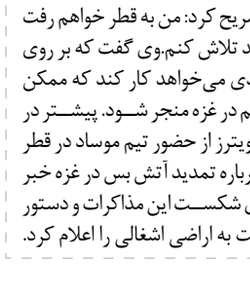
قیمت‌گذاری خودروهای داخلی در ۳ مرحله

معاون صنایع حمل‌ونقل وزیر صمت گفت: نرخ خودرو از طریق سه مرحله شامل اخذ اطلاعات از تولیدکننده، بررسی صورت‌های مالی و هزینه‌ها و تعیین نرخ از سوی سازمان حمایت و تایید نرخ از سوی شورای رقابت مشخص می‌شود.

به گزارش مهر، منوچهر منطقی در مصاحبه با سیما اظهار کرد: قیمت‌گذاری خودروهای داخلی در سه مرحله انجام می‌شود؛ ابتدا کارخانه‌ها نرخ قطعات و تجهیزات جدید و همچنین هزینه آزمون‌های جدید برای این قطعات را تعیین می‌کنند و به سازمان حمایت از مصرف‌کننده و تولیدکننده می‌فرستند.

وی ادامه داد: در مرحله دوم سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان بر مبنای هزینه‌های شرکت‌ها و بررسی صورت‌های مالی، یک عددی را به عنوان افزایش نرخ تعیین می‌کند و آن را به شورای رقابت ارسال می‌کند.

منطقی افزود: در مرحله سوم، شورای رقابت درباره افزایش قیمت، تصمیم‌گیری می‌کند و در این فرآیند معاونت حمل‌ونقل وزارت صمت فقط درباره قسمت فنی کار یعنی کم و زیاد شدن برخی اجزا و قطعات صحه‌گذاری می‌کند.

معاون حمل‌ونقل وزارت صمت گفت: ما فقط ادعای خودروساز درباره نصب قطعات جدید را بررسی می‌کنیم، اما نرخ توسط سازمان حمایت تأیید می‌شود.

عکس روز

زاینده‌رود؛ چشم و چراغ اصفهان

عکس: ایرنا

ویژه‌تر از خبر

آتش‌بس غزه، محور مذاکرات ایران و عمان

سید بدر البوسعیدی، وزیر امور خارجه سلطنت عمان عازم تهران شد و براساس برنامه‌ریزی با حسین امیرعبداللهیان وزیر امور خارجه کشورمان دیدار و گفت‌وگو کرد. وزرای امور خارجه ایران و عمان ۱۰ آذر نیز طی تماس تلفنی در خصوص آخرین تحولات غزه رایزنی کردند.در آن تماس تلفنی، طرفین بر ضرورت آتش‌بس پایدار و ارسال گسترده کمک‌های انسانی و اقدامات مؤثر جامعه جهانی به این منظور تأکید کردند.

به گزارش ایرنا، دو طرف در خصوص مهمترین موضوعات مورد توجه و توسعه همکاری‌های فی مابین، مهم ترین موضوعات منطقه‌ای از جمله شرایط اسفبار در غزه و لزوم آتش بس، ارسال کمک‌های بشردوستانه به مردم غزه با یکدیگر گفت‌وگو کردند. پیش از این امیرعبداللهیان در گفت‌وگو با جوسپ بورل نماینده عالی اتحادیه اروپا در امور خارجی و سیاست امنیتی نیز بر ضرورت توقف فوری جنگ در غزه تاکید کرد.

به گزارش ایرنا، حسین امیرعبداللهیان در گفت وگوی تلفنی با جوسپ بورل با تأکید بر لزوم توقف جنایات رژیم صهیونیستی اظهار داشت: ریشه وضعیت فعلی، ناشی از اشغال و تجاوزگری رژیم صهیونیستی است و در صورت عدم توقف جنایات جنگی رژیم اسرائیل علیه غزه و کرانه باختری، امکان گسترش عمیق دامنه جنگ در منطقه وجود دارد.

امیرعبداللهیان سیاست‌های حمایتی امریکا را مشوق رژیم صهیونیستی برای تداوم تجاوز نظامی و کشتار غیرنظامیان در غزه و نیز عامل مهمی در تداوم و گسترش جنگ دانست. نماینده عالی اتحادیه اروپا در امور خارجی و سیاست امنیتی نیز اظهار داشت: لازم است تنش ها در نوار غزه و کرانه باختری هر چه زودتر متوقف شود. جوسپ بورل تاکید کرد: اتحادیه اروپا تلاش می کند اسراییل را به احترام به حقوق بین‌الملل متعهد سازد. وی ضمن تصریح بر نقش جمهوری اسلامی ایران در کمک به کاهش تنش‌ها در منطقه افزود: ما هم معتقدیم راه حل موضوع فلسطین، تمرکز بر مسیر دیپلماتیک است و هرگونه تداوم حملات نظامی منجر به تشدید بحران خواهد شد. ایسنا نیز در خبری نوشت؛ قرار است رئیس جمهوری فرانسه برای بررسی آتش‌بس غزه به قطر برود. براساس این خبر امانوئل ماکرون، رئیس جمهوری فرانسه تصریح کرد: من به قطر خواهم رفت تا برای آتش‌بس جدید تلاش کنم.وی گفت که بر روی آتش‌بس موقت جدیدی می‌خواهد کار کند که ممکن است به آتش‌بس دائم در غزه منجر شود. پیشتر در حالی که خبرگزاری رویترز از حضور تیم موساد در قطر برای ادامه مذاکرات درباره تمدید آتش بس در غزه خبر داد، یک رسانه عبری شکست این مذاکرات و دستور به موساد برای بازگشت به اراضی اشغالی را اعلام کرد.

موافقت مجلس با مسکوت ماندن لایحه تشکیل وزارت بازرگانی

پس از ۴ سال پیگیری و اصرار دولت‌های دوازدهم و سیزدهم برای تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت، در ۲۵ تیر ماه امسال سرانجام مجلس یازدهم که در سال پایانی خود قرار دارد، با کلیات لایحه تشکیل وزارت بازرگانی موافقت کرد. قرار بود مجلس در جلسه هفته جاری لایحه احیای وزارت بازرگانی را بررسی کند وپیش‌بینی‌شده بود در صورت تصویب و عدم‌مخالفت شورای نگهبان، از اواسط زمستان این وزارتخانه تشکیل شود.

این درحالی است که نمایندگان مجلس شورای اسلامی در جلسه علنی روز گذشته، درخواست عده‌ای از نمایندگان برای مسکوت ماندن گزارش کمیسیون اجتماعی پیرامون لایحه دو فوریتی تشکیل وزارت بازرگانی را بررسی کرده و در نهایت با درخواست مسکوت ماندن این لایحه به مدت شش ماه موافقت کردند.

عکس: صمت

پیشینه احیای وزارت بازرگانی

سابقه تغییر ساختار سیاست‌گذاری تجاری کشور محدود به دهه ۹۰ نمی‌شود، بلکه بارها قبل و پس از انقلاب ساختار تجارت در کشور تغییر کرده است؛ در آخرین مورد از این تغییرات در سال ۹۰ دو وزارتخانه «صنعت و معدن» و «بازرگانی» با یکدیگر ادغام شدند و وزارت «صنعت، معدن و تجارت» تشکیل و همه اختیارات تجاری در وزارتخانه جدید متمرکز شد. اما دو سال بعد نمایندگان مجلس با تصویب قانون «تمرکز وظایف و اختیارات بخش کشاورزی» باز هم ساختار سیاست‌گذاری تجاری کشور را تغییر دادند و این‌بار اختیارات تجاری حوزه کشاورزی را از وزارت «صنعت، معدن و تجارت» به وزارت «جهاد کشاورزی» منتقل کردند تا سیاست‌های حوزه کشاورزی اعم از تولید و کشاورزی در یک وزارتخانه و به‌طور متمرکز در قالب قانون انتزاع انجام شود.

در ادامه و در سال ۹۸ دولت وقت اصرار زیادی بر تشکیل وزارت بازرگانی داشت با این حال، تشکیل وزارت بازرگانی به‌دلیل مخالفت نمایندگان مجلس منتفی شد و دولت نیز در یک اقدام مقابله به مثل در ۵ مرداد ۱۳۹۸ قانون انتزاع را به مدت دو سال تعلیق کرد. در نهایت از ۲۲ تیرماه ۱۴۰۰ این قانون دوباره احیا شد و مسئولیت بازار داخلی تمامی محصولات کشاورزی و کالاهای اساسی مرتبط به همراه مدیریت صادرات و واردات این کالاها به وزارت جهاد کشاورزی بازگشت. پس از گذشت حدود یک سال از احیای قانون انتزاع، دولت سیزدهم همچون دولت قبلی پروژه احیای «وزارت تجارت و خدمات بازرگانی» را کلید زد، اما پس از آنکه این موضوع به جایی نرسید، دولت زمستان سال گذشته لایحه‌ای برای ایجاد سازمان بازرگانی و تنظیم بازار تهیه و آن را با قید دو فوریت به مجلس شورای اسلامی ارائه کرد که با دو فوریت آن هم مخالفت شد. به دنبال نامه رئیس مجلس به رئیس‌جمهور، لایحه تشکیل وزارت بازرگانی در هیأت وزیران تصویب و به مجلس ارائه شد. ۱۲ اردیبهشت ماه نیز نمایندگان مجلس شورای اسلامی با دو فوریت لایحه تشکیل وزارت بازرگانی موافقت کردند.

تصمیم مجلس در سال پایانی

مجلس در حالی در سال پایانی خود با تشکیل وزارت بازرگانی موافقت کرده بود که به اعتقاد فعالان اقتصادی، عمده مشکلات مربوط به بازار و گرانی ریشه در اقتصاد کلان، نظام بانکی و قوانین متناقض کشور دارد. در ادامه نیز دولت تاکید کرد که وزارتخانه جدید مانند وزارت بازرگانی سابق نیست و دولت دنبال این است که وزارت بازرگانی نوینی با رویکردهای جدیدی شکل بگیرد و پاسخگوی مشخصی برای مسائل تنظیم بازار و بازرگانی به صورت مستقیم باشد. طبق اعلام سازمان اداری و استخدامی کشور، مطابق لایحه، سازمان توسعه تجارت، نمایشگاه بین‌المللی، سازمان حمایت تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان، مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، مرکز توسعه تجارت الکترونیکی و صندوق ضمانت صادرات ایران به وزارت بازرگانی منتقل می‌شوند. با این‌همه روز گذشته، نمایندگان با مسکوت ماندن گزارش کمیسیون اجتماعی پیرامون لایحه دو فوریتی تشکیل وزارت بازرگانی به مدت ۶ ماه موافقت کردند.

در این بین اتاق بازرگانی ایران به‌عنوان پارلمان بخش خصوصی، به صورت کلی با تشکیل وزارت بازرگانی مخالفت و تاکید کرده که اگر قرار بر تشکیل وزارتخانه جدید است باید اهداف و مأموریت‌های این وزارتخانه در قانون مشخص تا براساس آن ساختار پیشنهاد شود. همچنین خانه صنعت، معدن و تجارت ایران نیز ضمن مخالفت با تفکیک وزارت صمت، تاکید کرده که مشکلات فعالان اقتصادی حوزه صنعت و تجارت ریشه در اقتصاد کلان داشته و ارتباط چندانی با تفکیک یا عدم‌تفکیک وزارتخانه ندارد. اتاق اصناف کشاورزی ایران هم ضمن مخالفت با تفکیک وزارت صمت، تاکید کرده که احیای وزارت بازرگانی حاصلی جز افزایش بی‌رویه واردات کالاهای اساسی و تضعیف امنیت غذایی کشور در پی ندارد. یکی از اصلی‌ترین دلایلی که موافقان تشکیل وزارت بازرگانی بر آن تاکید دارند، کنترل قیمت کالاها و تنظیم بازار از طریق ایجاد نهاد جدید است؛ با این حال، بخش خصوصی اعتقاد دارد که مشکلات مربوط به قیمت‌ها و گرانی کالاها صرفا مربوط به عملکرد وزارت صنعت، معدن و تجارت نمی‌شود بلکه مشکل اصلی ریشه در وضعیت اقتصاد کلان، عملکرد سایر دستگاه‌های اجرایی مانند بانک مرکزی و وزارت امور اقتصادی و دارایی، سیستم بانکی و برخی قوانین کشور دارد، اما به دلایل مختلف همواره وزارت صمت به‌عنوان متهم ردیف اول گرانی معرفی شده است. برخی کارشناسان اقتصاد نیز تاکید دارند که تشکیل وزارت بازرگانی اتفاقا منجر به افزایش روند گرانی‌ها می‌شود، زیرا این وزارتخانه می‌تواند زمینه‌ساز افزایش واردات و فشار به حوزه ارزی کشور شود. در صورت تداوم وضعیت نیز بحران ارزی بیشتری برای کشور شکل می‌گیرد و باعث گرانی‌ها می‌شود.

از سویی دیگر، بخش خصوصی معتقد است با تشکیل وزارت بازرگانی نه‌تنها دولت بزرگ‌تر می‌شود، بلکه باید حدود ۵ هزار میلیارد تومان نیز برای تشکیل این وزارتخانه هزینه کند و این در حالی است که طبق تاکید اسناد بالادستی دولت باید حدود ۱۵ درصد کوچک‌تر از شکل فعلی خود شود. همچنین با تشکیل وزارت بازرگانی، دخالت، سهم و نقش دولت در اقتصاد بیشتر از قبل می‌شود و دولت به جای رگولاتوری و تنظیم‌گری، به‌طور مستقیم در تمام امور مربوط به اقتصاد نقش‌آفرینی خواهد کرد و نقش بخش خصوصی کاملا به حاشیه رانده می‌شود.

دوقطبی شدن سیاست‌های تولید و تجارت نیز از دیگر نکاتی است که بخش خصوصی در مخالفت با تشکیل وزارت بازرگانی به آن تاکید می‌کند؛ در واقع تا زمانی که برنامه راهبردی در حوزه تنظیم بازار داخلی و سیاست‌های توسعه صنعتی و تجارت خارجی اعم از صادرات و واردات وجود نداشته باشد، نمی‌توان امید داشت که وزارت بازرگانی بتواند تمام مشکلات را حل کند.

نکته دیگر آنکه قطعا تشکیل وزارت بازرگانی زمان بر خواهد بود با این حال در لایحه برنامه هفتم توسعه، در مورد این نهاد جدید صحبتی نشده است. این در حالی است که برنامه هفتم به‌عنوان سند بالادستی می‌تواند مرجعی برای هدف‌گذاری و بررسی و ارزیابی مسیر طی شده، و عملکردها، باشد. همچنین تاکید شده که انتقال سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان با حفظ ساختار و مأموریت‌های فعلی علاوه بر آنکه تاثیری در افزایش کارآیی و عملکرد این سازمان نخواهد داشت حتی موجب تعارضاتی به‌خصوص در بخش حمایت از تولید با وزارت صمت می‌شود.

عقبگرد اقتصادی

فعالان بخش خصوصی، تشکیل وزارت بازرگانی پس از تفکیک چندباره آن را اقدامی رو به عقب و خارج از اصول اقتصادی می‌دانند و معتقدند دولت باید از تصدی‌گری فاصله بگیرد و فضا را برای رونق تولید ایجاد کند.

از سوی دیگر، تفکیک وزارت صمت باعث به‌هم‌ریختگی در وزارت جهاد کشاورزی هم می‌شود، چراکه زمان زیادی نیست که قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی در حال اجراست. نکته دیگر آنکه به اعتقاد فعالان بخش خصوصی، بخشی که متولی کالاست و کالا را تولید می‌کند، باید واردات و صادرات را هم مدیریت کند تا بتواند نسبت به مدیریت موجودی کالا برای مصرف داخلی اقدام کند. همچنین بنگاهداری وزارتخانه از دیگر دلایل مخالفت بخش خصوصی با تشکیل وزارت بازرگانی است؛ به اعتقاد فعالان اقتصادی در حال حاضر نیز وزارت صنعت، معدن و تجارت -و سایر وزارتخانه‌ها- بنگاهداری می‌کنند و این مشکل با تشکیل وزارت بازرگانی نیز حل نخواهد شد، بلکه می‌تواند بدتر هم شود.

سخن پایانی

به هر حال خوب یا بد، داستان تفکیک وزارت صمت در مسیر تحقیقات و بررسی‌های بیشتر قرار گرفته و همچنان موافقان و مخالفانی دارد. حال پرسشی که در این زمینه مطرح می‌شود این است که با توجه به اینکه امسال، سال پایانی فعالیت مجلس یازدهم است، چه تضمینی وجود دارد که با ورود نمایندگان جدید به خانه ملت، نظارت‌ها بر عملکرد دولت در تشکیل وزارت بازرگانی و پیشبرد اهداف مدنظر قانون‌گذار به‌درستی انجام شود؟ به صورت کلی بخش خصوصی معتقد است ساماندهی بازار مسئله‌ای نیست که منوط به تشکیل وزارت بازرگانی باشد و می‌توان با کارشناسی مسائل، راه‌ها و خط‌مشی‌های اساسی‌تر را یافت.

کارنامه درخشان فولاد خوزستان در ۸ ماهه نخست سال جاری

شرکت فولاد خوزستان با وجود محدودیت‌های برق در تابستان امسال و رکود بازارهای داخلی و جهانی فولاد، عملکرد بسیار موفقی را در ۸ ماهه نخست سال جاری به ثبت رسانده و درآمد فروش محصولات آن از آغاز امسال تا انتهای آبان، بیش از ۹۰ درصد کل درآمد این شرکت در ۱۲ ماهه سال گذشته بوده است.

درآمد فروش محصولات فولاد خوزستان در ۸ ماهه نخست سال جاری ۴۷ هزار و ۸۴۹ میلیارد تومان بوده است که جهش ۵۰ درصدی را نسبت به مدت مشابه سال قبل نشان می‌دهد.

فولاد خوزستان از ابتدای فروردین تا انتهای آبان سال جاری، بیش از ۲.۷ میلیون تن محصول شامل شمش فولادی، اسلب، آهن اسفنجی و گندله به بازارهای داخلی و جهانی عرضه کرده است که ۹.۱ درصد بیش از مدت مشابه سال گذشته است.

این شرکت بیش از ۲ میلیون تن از محصولات مختلف زنجیره آهن و فولاد را در ۸ ماهه نخست امسال در بازار داخلی به فروش رسانده است که حاکی از رشد ۲۸.۴ درصدی نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۱ است.

فولاد خوزستان به‌عنوان بزرگ‌ترین تامین‌کننده نیاز بازار داخلی به فولاد میانی (بیلت، بلوم و اسلب)، در ۸ ماهه نخست سال ۱۴۰۲، بیش از ۱.۵ میلیون تن فولاد میانی به بازار داخلی تزریق کرده است که رشد ۱۵.۱ درصدی نسبت به سال گذشته را نشان می‌دهد. بدین‌ترتیب، فولاد خوزستان نقش بی‌بدیلی در تامین نیازهای نوردکاران داخلی و صنایع پایین‌دستی در سال جاری داشته است.

۱۹۲۹ آمیکو در لباسی جدید!

محصول قدرتمند ۱۹۲۹ آمیکو این بار در لباسی تازه و ماموریتی دیگر با کاربری آتش‌نشانی به کمک ناوگان حمل‌ونقل کشور آمده است. این خودرو با پیشرانه ۴۰۰ اسب بخاری حدود ۴۰ درصد قدرت بیشتر از عمده رقبا تولید می‌کند.

مشخصه سرعت و شتاب از جمله ملاک‌های اصلی برای اعزام سریع نیروهای آتش‌نشانی به صحنه حادثه است که کاربری آتش‌نشانی کامیون ۱۹۲۹ ساخت شرکت آذر موتور به خوبی از پس آن برخواهد آمد.

برخی از مشخصات کاربری آتش‌نشانی:

- مخزن آب استیل، SAE۰۴ با ظرفیت ۸ هزار لیتر آب و ۶۰۰ لیتر فوم
- امکان نصب پمپ ۶۵۰۰ لیتر بر دقیقه حریق ایران
- امکان استفاده از مخازن GRP آلومینیومی یا گالوانیزه براساس نیاز مشتریان
- دوکابین، یکی در جلو برای تجهیزات و دیگری در عقب برای پمپ و تجهیزات مربوط به پمپ آب
- امکان نصب ژنراتور، دستگاه تنفسی، فضای نشیمن و سایر ادوات مورد نیاز بر اساس سفارش مشتریان

مشتریان گرامی می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۴۸۰۱۹ - ۰۲۱ (داخلی ۴۱۲۱ و ۴۱۲۲) تماس حاصل فرمایند.

یادداشت

دولت چتر مالیات‌ستانی را گسترده کند

آرمان خالقی
کارشناس حوزه صنعت

دولت طبق قانون و بر مبنای عملکرد اقتصادی واحدهای تولیدی و میزان درآمد آنها، درصدی به‌عنوان سهم دولت در قالب مالیات محاسبه و از تولیدکنندگان دریافت می‌کند که رویکرد پذیرفته شده‌ای برای اقتصاد است. حال پرسش این است که آیا این میزان مالیات دریافتی متناسب با عملکرد تولیدکننده است یا خیر؟ واقعیت این است که درصد مالیات‌ستانی در کشور ما تک‌نرخی است؛ یعنی از تمام مشاغل، مالیات مستقیم با یک نرخ دریافت می‌شود. در این میان، بخش تولید به‌واسطه اینکه از یک‌سو دفاتر مالی و محاسباتی دارد و شفافیت مالی آن بیشتر است و از سوی دیگر، با مشکلات خاصی روبه‌رو است، انتظار دارد درصد دریافت مالیات از این بخش کاهش یابد. به‌عنوان نمونه، اگر درصد دریافت مالیات ۲۵ درصد است، انتظار داریم دولت با هدف حمایت از تولید، مالیات این بخش را ۲۰ درصد در نظر بگیرد. این اقدام باعث می‌شود، بخش تولید سودآورتر شده و فعالیت آن صرفه اقتصادی قابل‌توجه‌تری داشته باشد.

روند دریافت مالیات از تولید در کشورهای دیگر به‌صورت پلکانی است؛ یعنی هر فعال اقتصادی که درآمد بیشتری دارد به طبع مالیات بیشتری نیز پرداخت می‌کند. البته این رویکرد به‌دلیل شرایط اقتصادی این کشورها و اینکه در این بخش قدرت بیشتری دارند و گرفتاری‌های تولید ما را ندارند، قابلیت اجرایی دارد.

در این میان، گلایه بخش صنعت در بحث دریافت مالیات مربوط به این است که سایر بخش‌ها در مالیات‌ستانی چندان موردمحاسبه قرار نمی‌گیرند و دفاتر مالی شفافی ندارند. اگر نظام جامع مالیاتی برقرار شود و براساس آن تمام فعالان اقتصادی زیر چتر این نظام قرار بگیرند و به‌نوعی عدالت مالیاتی حاکم شود، در این صورت می‌توان گفت که واحدهای اقتصادی در شرایط مساوی مالیات می‌پردازند و در ادامه شاهد جلب رضایت بیشتر بین پرداخت‌کنندگان مالیات خواهیم بود.

در لایحه بودجه ۱۴۰۳ درآمدهای مالیاتی حدود ۵۰ درصد افزایش داشته که واکنش نگران‌کننده‌ای بخش تولید را در پی داشت، چون تولید یک بخش شناسنامه‌دار بوده و فعالیت‌های اقتصادی این بخش شفاف و مشخص است، دفاتر و گزارش‌های مالیاتی مشخصی دارد، و در زنجیره مالیات بر ارزش‌افزوده قرار گرفته است. بر همین مبنا تولیدکننده، مؤدی شناخته‌شده‌ای است که تمام درآمدهای او قابل‌رسیدگی و محاسبه مالیاتی هستند و سازمان امور مالیاتی با کمترین میزان دسترسی می‌تواند مالیات آنها را محاسبه و دریافت کند. سازمان امور مالیاتی در بخشی که از سازکار مالیات‌ستانی پنهان مانده و به‌نوعی بخش زیرزمینی و غیرشفاف اقتصاد به‌شمار می‌رود، توان دریافت مالیات ندارد؛ ازاین‌رو در تحقق درآمدهای مالیاتی بخشی که شفاف‌تر و دریافت مالیات از آن راحت‌تر است یعنی بخش تولید بیشتر مورد هدف قرار می‌گیرد. اینکه برای مالیات‌ستانی راحت‌تر، متولیان امر نخست سراغ تولید می‌آیند، برای تولیدکننده نگران‌کننده است. چنانچه دولت به هر دلیلی افزایش درآمدهای مالیاتی را مدنظر دارد، رویکرد درست این است که دولت پایه‌های مالیاتی را افزایش ندهد و در مقابل برای تحقق درآمدهای مالیاتی خود، چتر مالیاتی‌اش را گسترده کند. به عبارتی تعداد بخش‌هایی که مکلف به پرداخت مالیات هستند را بیشتر کند و متمرکز بر شناسایی بخش پنهان اقتصاد باشد. در این‌صورت هم شاهد افزایش درآمدهای مالیاتی خواهیم بود و هم فشار ناشی از افزایش درآمدهای مالیاتی فقط به بخش تولید وارد نمی‌آید. این یک رویکرد مطلوب است که در نهایت منجر به شفافیت اقتصادی خواهد شد. در این صورت، دیگر نگرانی برای تولیدکننده وجود ندارد. البته نگرانی هم طبیعی است، چون محل دریافت مالیات و تحقق درآمدهای مالیاتی پیش‌بینی‌شده چندان شفاف و مشخص نیست.

طی چند سال گذشته سهم مالیات در تامین هزینه‌های جاری دولت افزایش یافته و به‌طور تقریبی از ۱۵ به ۵۰ تا ۶۰ درصد رسیده که مشخصا نشان می‌دهد دولت بر مالیات‌ستانی تمرکز بیشتر داشته و توانسته به‌نوعی اتکای اقتصاد بر درآمدهای مالیاتی را بالا ببرد. با توجه به فعالیت سامانه‌ای مانند سامانه مودیان که قاعدتا بخش بیشتری از فعالیت‌های اقتصاد را پوشش می‌دهد، تحقق افزایش درآمدهای مالیاتی دولت امکان‌پذیر است، اما نیازمند اراده جدی دولت است که برای مالیات‌ستانی سراغ لایه‌های پنهان اقتصاد برود و از میزان فرارهای مالیاتی بکاهد.

البته به طور خاص در بحث مالیات‌ستانی از تولید، فقط نگران این موضوع هستیم که هدف‌گذاری بالا برای مالیات‌ستانی، باعث کاهش جذابیت تولید شود. واقعیت این است که اگر در دریافت مالیات موفق عمل کنیم، بخش تولید نه تنها آسیب نمی‌بیند بلکه با رضایت زیر چتر عدالت مالیاتی فعالیت می‌کند. به هرحال این دغدغه جدی فعالان بخش صنعت و معدن کشور است، چراکه دولت اغلب برای مالیات‌ستانی سراغ این بخش‌ها می‌آید.

صمت از کم‌وکیف بیمه شخص ثالث خودروهای لوکس گزارش می‌دهد

در حاشیه بیمه خودروهای نامتعارف

در بیمه شخص ثالث، خودروها به دو دسته متعارف و نامتعارف یا همان لوکس تقسیم می‌شوند. در حالی که هیچ محدودیتی برای پرداخت خسارت خودروهای متعارف وجود ندارد، بیمه خودروهای لوکس در سال ۱۴۰۲ حداکثر ۶۰۰ میلیون تومان است. خودروهای گران‌تر از ۶۰۰ میلیون تومان در دسته خودروهای نامتعارف یا همان لوکس قرار می‌گیرند و حد خاصی برای جبران خسارت مالی آنها تعیین شده است. اگر یک خودرو متعارف در یک سانحه رانندگی دچار خسارت شود، میزان خسارت بدون هیچ محدودیتی توسط مقصر پرداخت خواهد شد. محدودیت در پرداخت خسارت فقط شامل حال خودروهای لوکس است. اگر یک خودرو لوکس با حادثه رانندگی مواجه شود، حتی اگر به‌طور کلی آسیب دیده و اسقاطی شده باشد، باز هم مقصر حادثه تنها مسئول پرداخت ۶۰۰ میلیون تومان است و پرداخت هزینه بیشتر برعهده مقصر و بیمه‌گر نیست؛ یعنی اگر خودرو لوکس تصادف کند، میزان خسارتی که از سوی بیمه تأمین می‌شود براساس قیمت خودرو متعارف است. در گذشته و پیش از به تصویب رسیدن قانون بیمه شخص ثالث در سال ۱۳۹۵، اگر یک خودرو چندصد میلیون تومانی دچار خسارت می‌شد، امکان پرداخت کامل خسارت وجود داشت و حد خاصی برای پرداخت خسارت مالی وارده به خودرو زیان‌دیده تعیین نشده بود، اما از سال ۱۳۹۵ مسئولیت مالی دارندگان وسایل نقلیه در حوادث رانندگی به ۵۰ درصد دیه فرد مسلمان در ماه‌های حرام محدود شد.

صمت در این گزارش از کارشناسان چندوچون بیمه خودروهای لوکس را جویا شده که در ادامه می‌خوانید.

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

بی‌ثباتی اقتصادی، شرایط را برای فعالیت تمام بنگاه‌های اقتصادی از جمله بیمه سخت کرده است

در کشورهای دیگر، حق‌بیمه را بر اساس میزان آسیب‌پذیری خودرو تعیین می‌کنند

خودروهای نامتعارف زیر سقف بیمه

علیرضا شباهنگ، کارشناس صنعت بیمه در گفت‌وگو با صمت درباره بیمه خودروهای لوکس، اظهار کرد: در روند اجرایی بیمه‌نامه‌های شخص ثالث خودروها اعم از خودروهای عادی و لوکس یا به‌عبارتی متعارف و نامتعارف، باتوجه به ضوابط، مقررات و شرایط و مفاد بیمه‌نامه‌ها ممکن است عده‌ای از کارکرد بیمه‌نامه خود راضی یا ناراضی باشند. در قانون بیمه شخص ثالث، دارندگان خودروهای لوکس و گران‌قیمت یا به تعریف بیمه نامتعارف، اغلب در این زمینه که چرا باوجود پرداخت حق‌بیمه، زمانی که خسارتی به خودرو آنها وارد می‌شود، نمی‌توانند از مزایای آن به‌طور واقعی استفاده کنند، معترض و ناراضی هستند. صاحبان این خودروها مکلفند خسارت‌هایی که به خودروهای دیگر وارد آورده‌اند را جبران کنند، اما در مقابل خسارتی که از طرف مقابل به خودرو آنها وارد می‌شود، تمام و کمال جبران نمی‌شود و باید مسیر بیمه‌ای دیگری را برای جبران خسارت‌شان پیگیری کنند.

شباهنگ افزود: البته در بیمه بدنه، بحث کمی متفاوت است. بیمه بدنه، یک پوشش بیمه‌ای اختیاری است و اغلب صاحبان خودروهای لوکس سراغ آن می‌روند و احساس نیاز بیشتری به داشتن بیمه‌نامه بدنه دارند؛ بنابراین باتوجه به بازار تقاضایی که وجود دارد، شرکت‌های بیمه در حد توان‌شان این خودروها را پوشش می‌دهند و می‌توان گفت پوشش‌های بیمه‌ای تکمیلی خوبی هم برای خودروهای گران‌قیمت پیش‌بینی شده تا اگر خسارتی برای آنها پیش آمد تا حد امکان بتوانند از مزایای بیمه‌نامه‌ای که دارند، استفاده کنند.

شباهنگ در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه آیا با افزایش نرخ چشمگیر خودروهای لوکس به‌ویژه در چند سال اخیر، بیمه‌نامه بدنه می‌تواند پاسخگوی خسارت آنها باشد، گفت: در بحث بیمه بدنه، ماده ۱۰ قانون بیمه می‌گوید بیمه‌گذار نباید دارایی خود را کمتر از نرخ واقعی بیمه کند و همیشه این اخطار به بیمه‌گذار داده می‌شود که دارایی (مثلا خودرو) خود را به نرخ واقعی بیمه کند؛ بنابراین سقف بیمه بدنه بستگی به بیمه‌گذار دارد. به‌عنوان مثال، اگر ارزش خودرویی ۳ میلیارد تومان است، بیمه‌گذار ارزش خودرو خود را کمتر اعلام می‌کند تا حق‌بیمه کمتری پرداخت کند و در مقابل، همین فرد زمانی که با خسارتی مواجه می‌شود، عکس این را اظهار می‌کند. پیشنهاد بیمه این است که صاحب خودرو، خودرو خود را با نرخ واقعی بیمه کند تا در مقابل، بیمه هم خسارت او را به‌میزان واقعی بپردازد.

شرکت بیمه متاثر از شرایط اقتصادی

در کشورهای دیگر، عکس ایران، حق‌بیمه خودروهای لوکس و گران‌قیمت ارزان‌تر است. شباهنگ در بیان دلایل این تفاوت اظهار کرد: اقتصاد کشور در وضعیت خاصی قرار دارد و دچار مشکلاتی مانند تحریم، نوسان نرخ ارز، روند صعودی قیمت‌ها و... است که شرایط را برای فعالیت تمام بنگاه‌های اقتصادی سخت کرده است. شرکت بیمه هم به‌عنوان یک بنگاه اقتصادی در همین شرایط در حال فعالیت است؛ به‌عبارتی نمی‌توانیم یک خلأ ایجاد و شرکت بیمه را از سایر بنگاه‌ها جدا کنیم. در حال حاضر، جبران خسارت یک خودرو لوکس، اگر به قطعه‌ای هرچند جزئی نیاز داشته باشد تنها با واردات ممکن است. حال این سوال مطرح است که هزینه واردات در وضعیت کنونی چقدر است و شرکت بیمه باتوجه به آن چگونه خسارت را پرداخت می‌کند؟

وی گفت: مشخص است کشوری مانند امارات و ترکیه به‌راحتی به قطعات این خودروها دسترسی دارند و نمایندگی‌های این خودروها در این کشورها به‌طور جدی فعال هستند؛ بنابراین وضعیت بیمه‌نامه‌ها در کشور ما با این کشورها متفاوت خواهد بود که موضوع عجیبی نیست. بخشی از چالش‌های ما در این بخش به تحریم‌ها برمی‌گردد که بر تمام حلقه‌های زنجیره فعالیت اقتصادی در کشور تاثیرگذار بوده و نمی‌توانیم منکر این موضوع باشیم. گاهی به همین دلایل امکان دارد بین بیمه‌گذار و بیمه‌گر چالشی ایجاد شود.

این کارشناس بیمه در ادامه افزود: بیشتر این مشکلات به‌دلیل دسترسی نداشتن به قطعات به‌وجود می‌آید و اینکه ما در ایران برای قطعات این خودروها تعمیر نداریم و بیشتر تعویض قطعات داریم؛ حتی بسیاری از قطعات خودروهای داخلی به‌راحتی در دسترس متقاضی نیست، چه برسد به قطعات خودروهای وارداتی.

شباهنگ درباره تاثیر افزایش نرخ خودروها روی توان پرداخت خسارت شرکت‌های بیمه‌ای، گفت: بحث بیمه‌نامه‌های بدنه قدری با بیمه‌نامه‌های شخص ثالث متفاوت است. در بیمه‌نامه‌های شخص ثالث، شرکت‌های بیمه‌ای، نه خودشان حق‌بیمه را تعیین می‌کنند و نه خسارت، به‌ویژه میزان دیه را. حق‌بیمه را سازمان بیمه تعیین می‌کند و دیه را سازمان دیگری؛ بنابراین دست شرکت‌های بیمه‌ای بسته است. البته شرایط بیمه بدنه خودرو کمی متفاوت است؛ بنابراین اگر حق‌بیمه برای شرکت بیمه به‌صرفه نباشد، فارغ از رقابتی که در بازار وجود دارد، حق‌بیمه دیگری را به صاحب خودرو پیشنهاد می‌دهد.

این کارشناس صنعت بیمه در پایان اظهار کرد: هر قدر نرخ خودروها بالا برود، هزینه‌های جبران خسارت این خودروها هم تغییر می‌کند، اما حاشیه سود در بیمه شخص ثالث کمی بیشتر است. البته اگر تهیه قطعات مشکل باشد، بخشی از ضرر و زیان این روند متوجه شرکت‌های بیمه می‌شود.

حق‌بیمه ضابطه‌مند است

کامران گردان، کارشناس صنعت بیمه درباره روند تعیین حق‌بیمه خودروهای لوکس و گران‌قیمت یا به‌عبارتی نامتعارف به صمت گفت: بیمه براساس نوع خودرو و قیمت روز آن، حق‌بیمه را تعیین و از بیمه‌گذار دریافت می‌کند. نوع ماشین، حجم سیلندر و یک‌سری ضوابط مشخص دیگر، تعیین‌کننده هزینه بیمه‌نامه‌ها هستند که برای خودروهای لوکس و وارداتی بالاتر از خودروهای داخلی است.

وی ادامه داد: اگر قیمت خودرویی ۵۰ درصد دیه یک فرد مسلمان در ماه حرام باشد، آن خودرو متعارف و اگر قیمت آن بیشتر باشد، نامتعارف خوانده می‌شود. به‌عنوان مثال، اگر میزان دیه ۸۰۰ میلیون تومان باشد، خودرویی با ارزش بیش از ۴۰۰ میلیون تومان، نامتعارف به‌شمار می‌رود. گردان افزود: شورای‌عالی بیمه در مرداد ۹۶ دستورالعملی برای کل بیمه‌ها تعیین کرده است. این شورا براساس تبصره ۳ و ۴ ماده ۸ قانون بیمه اجباری وسایل نقلیه (شخص ثالث) تصویب‌نامه‌ای داده که براساس آن برای تعیین حق‌بیمه باید میزان خسارتی که به خودروهای غیرمتعارف وارد شده، ضربدر قیمت خودرو متعارف (که در سال جاری ۴۰۰ میلیون است و امکان دارد سال دیگر بیشتر شود، چون میزان دیه بالاتر می‌رود) و بر قیمت خودرو نامتعارف تقسیم شود. مثلا خودرویی (نامتعارف) به ارزش ۶۰۰ میلیون تومان خسارت‌دیده، مبلغ خسارت ضربدر ۴۰۰ تقسیم بر ۶۰۰ میلیون می‌شود. نتیجه این فرمول می‌شود میزان خسارتی که به صاحب خودرو زیاندیده پرداخت می‌شود که به نظر من عادلانه نیست؛ چون آن را جبران نمی‌کند.

این کارشناس صنعت بیمه خاطرنشان کرد: به هر حال، این قانونی است که تصویب شده و در دستورالعمل آن آمده که ارزیابان خسارت، کارشناسان رسمی دادگستری و کسانی که تعیین خسارت می‌کنند، موظف به رعایت مفاد آن هستند. وقتی قانون کارشناس بیمه و ارزیاب خسارت را موظف کرده با این فرمول خسارت‌ها را تعیین کنند و شرکت بیمه آن را به زیاندیده بدهد، باید این روند را طی کنند. البته در این بخش این‌گونه بیان می‌شود که صاحبان خودروهای لوکس و گران‌قیمت تا حدی مجبورند بیمه بدنه داشته باشند تا برای جبران مابه‌التفاوت خسارت احتمالی که می‌بینند، از بیمه بدنه خودشان استفاده کنند.

بیمه پرحاشیه

گردان درباره تفاوت معیارهای تعیین حق‌بیمه خودروهای لوکس در ایران و سایر کشورها، اظهار کرد: در ایران، حق‌بیمه را صرفا براساس قیمت و در کشورهای دیگر، براساس میزان آسیب‌پذیری و خطرپذیری خودروها مشخص می‌کنند؛ بنابراین حق‌بیمه خودروهای لوکس در کشورهای دیگر، پایین‌تر است؛ درست عکس ایران.

این فعال صنعت بیمه با اشاره به تاثیر افت قیمت خودرو بر بیمه‌نامه، گفت: موضوع دیگر در بحث بیمه خودروهای لوکس، افت قیمت این خودروهاست که خود مسئله‌ای مهم و تا حدودی دردسرساز برای بیمه است؛ یعنی اگر خودرویی بر اثر تصادف، علاوه بر خسارت، سبب افت قیمت خودرو مقابل شده باشد، هم باید هزینه خسارت را پرداخت کند و هم هزینه افت قیمت خودرو را.

وی افزود: محدودیت پرداخت خسارت مقرر در تبصره‌ای که گفته شد، شامل افت هم می‌شود؛ یعنی اگر خودرو نامتعارفی (لوکس و گران‌قیمت) در پی یک تصادف، ۲۰۰ میلیون تومان افت قیمت داشته و دچار خسارت هم شده باشد، بیمه باید خسارت افت خودرو را براساس قیمت خودرو متعارف همان ۴۰۰ میلیون تومان حساب کند.

کارشناس حوزه بیمه در پاسخ به این سوال که آیا سقف بیمه می‌تواند پاسخگوی خسارت بیمه خودروهای لوکس باشد، اظهار کرد: در حال حاضر، حداقل سقف پرداخت خسارتی که تعیین می‌کنیم، ۱۶ میلیون تومان برای یک خودرو عادی است، اما بیمه‌گذار می‌تواند سقف بیمه‌نامه خودرو خود را تا ۲۰۰ میلیون تومان افزایش دهد تا برای جبران خسارت کمتر دچار مشکل شود.

گردان اظهار کرد: معمولا صاحبان خودروهای مدل پایین و متعارف تمایلی به خرید بیمه‌نامه تا سقف بسیار بالا و بیشتر از ۵۰ میلیون تومان ندارند و اگر در یک تصادف به یک خودرو لوکس، مثلا ۳۰۰ میلیون تومان خسارت وارد کنند، بیمه شخص ثالث طبق تعهد، فقط ۵۰ میلیون تومان از این خسارت را پرداخت می‌کند.

این کارشناس صنعت بیمه در پایان خاطرنشان کرد: مشکل دیگر در بیمه خودروهای لوکس به‌ویژه در شرایط بی‌ثباتی اقتصادی کنونی، افزایش قیمت قابل‌توجه این خودروهاست. شرکت بیمه در این بخش یک آیتم قرار داده و نوسان قیمت‌ها را خریداری می‌کند تا بتواند تامین خسارت کند. البته این موضوع در بخش بیمه بدنه است و برای بیمه شخص ثالث چنین رویکردی نداریم و همان سقف تعیین‌شده، ملاک پرداخت خسارت قرار می‌گیرد.

سخن پایانی

بنا بر این گزارش و براساس قانون بیمه، محاسبه خسارت در خودروهای نامتعارف با خودروهای متعارف کاملا متفاوت است. باتوجه به شاخص‌ها و تعاریف پوشش‌های بیمه‌ای، اگر با خودرو تیبا به یک خودرو بنز بزنید و باعث شوید چراغ عقب آن بشکند، لازم نیست هزینه چراغ بنز را پرداخت کنید. در این شرایط، اگر مثلا هم‌اکنون نرخ دناپلاس در بازار حدود ۷۰۰ میلیون تومان است، می‌تواند شاخص و مبنای مناسبی برای گران‌ترین خودرو متعارف در سال ۱۴۰۲ باشد؛ پس با فرض اینکه ارزش چراغ عقب دناپلاس ۴ میلیون تومان باشد، مقدار خسارت قابل پرداخت به مالک بنز فقط ۴ میلیون تومان خواهد بود و بقیه خسارت از مالک پراید قابل‌مطالبه و وصول نخواهد بود و در صورتی که خودرو بنز بیمه بدنه داشته باشد، مالک آن می‌تواند مابه‌التفاوت خسارت را از شرکت بیمه‌گذار بدنه خودرو مطالبه کند. البته طبق تبصره یک ماده ۲ دستورالعمل جدید، در مواردی که انواع قطعات گران‌ترین خودروهای متعارف اختلاف نرخ داشته باشد، گران‌ترین آنها ملاک عمل خواهد بود؛ به‌عبارت دیگر، چنانچه ارزش چراغ عقب دناپلاس در بازار بین ۲ تا ۴ میلیون تومان متغیر باشد، باید گران‌ترین چراغ یا همان ۴ میلیون تومان ملاک محاسبه قرار گیرد.

اراده هوشمندسازی در صنایع مس ایران

عکس: صمت

هوشمندسازی معادن، مقوله‌ای است که بسیار مورد توجه قرار گرفته و شاهد هستیم که شرکت‌های فعال بخش معدن و صنایع معدنی به صورت جدی تلاش می‌کنند تا به منظور افزایش بهره‌وری و به دنبال آن افزایش سودآوری برای سهامداران خود، در این زمینه گام‌های بزرگی بردارند. شرکت ملی صنایع مس ایران به عنوان بزرگ‌ترین متولی صنعت مس در کشور، اخیرا گام‌هایی در زمینه هوشمندسازی معادن برداشته است.
این تلاش‌ها که از چندی پیش آغاز شده است، بعد از امضای تفاهمنامه چهارجانبه توسعه فناوری‌های هوشمندسازی، که اخیرا با حضور عباس علی‌آبادی وزیر صمت، روح‌الله دهقانی فیروزآبادی معاون علمی و فناوری رئیس جمهور، محمدرضا موثقی‌نیا رئیس هیات عامل ایمیدرو و امیر خرمی‌شاد مدیرعامل شرکت ملی مس، در نمایشگاه متافو به امضا رسید، نمود بیشتری در رسانه‌ها یافته است. در گزارش امروز صمت نگاهی داریم به تلاش‌های شرکت ملی مس در این زمینه.

مزایا و الزامات هوشمندسازی

ایران با توجه به ذخایر غنی معدنی، قرارگیری روی کمربند جهانی مس و وجود معادن بزرگ می‌تواند با اتخاذ راهبردهایی مانند هوشمندسازی معادن مس به یکی از مهره‌های حیاتی صنعت مس در جهان تبدیل شود. در سیستم‌های هوشمند، تمام بخش‌ها باید با یکدیگر در ارتباط باشند و تمامی کارکنان نیز باید همکاری کنند تا اطلاعات به طور روزانه و منظم هر لحظه در دسترس باشند. باید به این نکته توجه داشت که هوشمندسازی معادن در زمان اجرا، می‌تواند برای سازمان‌ها دشوار و پیچیده باشد و حتی با مشکلاتی نیز روبه‌رو شود.

از مسائلی که می‌تواند باعث حرکت کند و یا توقف فرآیند هوشمندسازی شود، می‌توان به عدم انعطاف‌پذیری مدیران در پذیرش موارد جدید، عدم آگاهی افراد و نکات مبهم در جریان‌ها و اصرار بر ادامه فرآیندهای سنتی به دلیل عدم آموزش نیروی انسانی اشاره کرد.

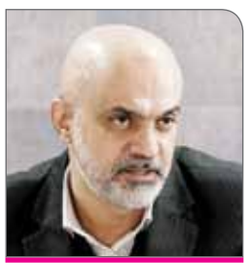
هوشمندسازی معادن می‌تواند کمک شایانی به کارکنان معادن کند زیرا با استفاده از تجهیزات و تکنولوژی‌های به‌روز، شاهد کاهش خطرات و افزایش سطح ایمنی معادن، افزایش بهره‌وری و کاهش سختی کار خواهیم بود.

هوشمندسازی طبق برنامه

امیر خرمی شاد، مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران با بیان اینکه مسیر هوشمندسازی پایانی ندارد و حد و مرزی نمی‌شناسد، افزود: در ایران در حوزه هوشمندسازی معدن عقب‌ماندگی داریم و باید ابتدا محدودیت‌ها و نیازها را شناسایی کرده و براساس آن برنامه عملیاتی تعریف کنیم. به گزارش مس پرس، مدیرعامل شرکت ملی مس با تکید بر ضرورت هوشمندسازی معادن و تمرکز بر بخش‌های مورد نیاز، اظهار کرد: الزاما نیازی نیست همه موضوعات معدن را به سمت هوشمندسازی سوق دهیم؛ بلکه با شناسایی صحیح نقاط مورد نظر می‌توان طبق برنامه هوشمندسازی حرکت کرد.وی، مجموع عملیات معدنکاری سالیانه در حوزه مس را حدود ۳۰۰ میلیون تن برشمرد و ادامه داد: این رقم، حدود ۲۵ درصد از کل عملیات معدنکاری کشور را شامل می‌شود. خرمی شاد با بیان این که به ازای هر تن ماده معدنی با توجه به عیار حدود ۰.۴ درصد مس که برداشت می‌شود حداکثر ۴ کیلو فلز مس به‌دست می‌آید، تصریح کرد: عملیات معدن‌کاری در حوزه مس با سایر معادن مانند سرب و روی قابل مقایسه نیست. مدیرعامل شرکت مس گفت: با توجه به طرح‌های توسعه‌ای که داریم این حجم از عملیات به بیش از ۷۰۰ میلیون تن در سال خواهد رسید و برای اجرای آن به ۱۰۰۰ دستگاه شاول و دامپ‌تراک نیاز داریم که مدیریت و راهبری اینها جز از روش هوشمندسازی امکان‌پذیر نیست. وی در حوزه اکتشافات نیز قابلیت‌ها و شناسایی نیازها را مورد تاکید قرار داده و هوشمندسازی در این بخش را پراهمیت برشمرد.

رونمایی از تجهیزات خودران

خرمی‌شاد با اشاره به اقداماتی که شرکت ملی صنایع مس ایران در حوزه هوشمندسازی معادن و استفاده از ظرفیت‌های شرکت‌های دانش‌بنیان آغاز کرده، اظهار کرد: پژوهشکده‌ای هم با همراهی یک دانشگاه معتبر در شرکت مس تاسیس کرده‌ایم و در این رابطه سال آینده نخستین دامپ‌تراک خودران در کشور را رونمایی و راه‌اندازی می‌کنیم. مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران با تاکید بر اینکه پنج معدن بزرگ سرچشمه، میدوک، سونگون، دره‌زار و درآلو در این تفاهمنامه برای هوشمندسازی هدفگذاری شده‌اند خاطر نشان کرد: با توجه به نیاز آموزش نیروی ماهر و متخصص پس از هوشمندسازی معادن، در این رابطه نیز اقدامات مهمی با انجام سرمایه‌گذاری ویژه، برای تربیت نیروهای متخصص انجام شده است.

بزرگ‌ترین پروژه هوشمندسازی

معاون طرح و برنامه‌ریزی راهبردی شرکت ملی مس گفت: با هدف‌گذاری پنج معدن در شرکت ملی صنایع مس ایران، بزرگ‌ترین پروژه هوشمندسازی معادن کشور رقم می‌خورد. به گزارش روابط عمومی شرکت ملی صنایع مس ایران، غلامرضا ملاطاهری بیان کرد: شرکت ملی صنایع مس ایران در حوزه ارتباط با شرکت‌های دانش‌بنیان از سابقه طولانی برخوردار است.وی افزود: در ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۲، بیش از ۴۲۰ مجوز ساخت برای شرکت‌های دانش‌بنیان صادر شد که از طریق شرکت خدمات بازرگانی صورت گرفته است.معاون طرح و برنامه‌ریزی راهبردی شرکت ملی صنایع مس ایران با بیان اینکه در حوزه استخراج و تولید، حجم عملیات خاکی شرکت ملی مس از کل عملیات خاکی معدن‌کاری کشور بین ۲۵ تا ۳۰ درصد است، عنوان کرد: این امر مستلزم مدیریت هوشمند در فرآیند استخراج مواد معدنی است.ملاطاهری تصریح کرد: جریان مواد معدنی در شرکت ملی مس از مرحله استخراج تا محصول نهایی، رقم بالایی را به خود اختصاص می‌دهد که نیازمند مدیریت هوشمند در کل فرآیند تولید و زنجیره ارزش است.وی با اشاره به اینکه استخراج، یکی از عمده‌ترین بخش‌های تولید است، مطرح کرد: در موافقت‌نامه‌ای که امضا شده است، سعی کردیم با مدیریت صحیح استخراج مواد معدنی و هوشمندسازی دامپ‌تراک‌ها، شاول‌ها و ماشین‌آلات حفاری، راندمان بهره‌برداری از معادن را افزایش دهیم.

کاهش هزینه، افزایش سودآوری

ملاطاهری تاکید کرد: بدین ترتیب درصد خطاهای ناشی از کنترل دستی کاهش پیدا کرده و در پی آن هزینه تمام شده، کاهش یافته و سودآوری شرکت افزایش می‌یابد. وی با اشاره به هوشمندسازی پنج معدن بزرگ شرکت ملی صنایع مس ایران، خاطرنشان کرد: این پنج معدن، جزو معادن بزرگ و متوسط مقیاس کشور محسوب می‌شوند. وی در پایان یادآور شد: بر اساس مفاد موافقت‌نامه شرکت ملی صنایع مس ایران، دانشی که در این زمینه حاصل می‌شود، در اختیار کل ذی‌نفعان حوزه معدن قرار خواهد گرفت که این امر موجبات ارتقای بهره‌وری را در این بخش فراهم می‌کند.

بحران در چند قدمی معدن

به گزارش ایراسین، بهروز رحمتی، معاون توسعه و اکتشافات شرکت ملی مس اظهار کرد: اگر موضوع هوشمندسازی معادن مورد توجه شرکت‌های معدنی قرار نگیرد بدون شک در نهایت باعث مرگ این شرکت‌ها خواهد شد. این مقوله در ایران هم اخیرا آغاز شده است اما هنوز در فازهای بسیار اولیه هستیم. هنوز شاید بسیاری از مدیران ارشد شرکت‌ها و به‌ویژه حاکمیت بر اهمیت موضوع هوشمندسازی معادن یا دیجیتال ماینینگ پی نبرده‌اند. گذر از شرایط سنتی و ورود به این حوزه بدون شک یک اختیار نیست، بلکه یک الزام است. در صورتی که با روند فعلی پیش برویم بدون شک در کمتر از ۴-۳ سال آینده در حوزه معدنی کشور با بحران مواجه خواهیم شد.

وی افزود: اگر تصمیم گیری و فرهنگ‌سازی میان بنگاه‌ها و مدیران ارشد و مدیران میانی بنگاه‌ها شکل بگیرد یک بازه زمانی حداقل ۵ ساله برای هوشمندسازی معادن در کشور نیاز است. این بازه زمانی فرصت خوبی برای تحق این امر مهم است اما در شرایطی که برنامه‌ریزی و زمانبندی داشته باشیم. در غیر این صورت تا ۱۰ سال آینده هم هیچ تغییری ایجاد نخواهد شد. این امکان وجود دارد که یک برنامه ۵ ساله توام با فرهنگ‌سازی و سیاست‌گذاری حاکمیت برای هوشمندسازی معادن تهیه و اجرایی شود.

سخن پایانی

در دنیای امروزی نقش پررنگ معادن و فلزات در اقتصاد داخلی و خارجی کشورها، توسعه صنایع پایین‌دستی و... بر هیچ کس پوشیده نیست. به همین دلیل باید توجه داشت که تنها کشورها و سازمان‌هایی می‌توانند در میدان رقابت معدنی پیروز شوند و رقیبان را کنار بزنند که از روش‌های نوین در فرآیندهای تولید بهره ببرند.

افزایش سرمایه «ککهر» پس از تغییر نام

مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت سنگ‌آهن گهرزمین با نماد «ککهر» صبح امروز با حضور قریب ۹۵ درصدی سهامداران و مدیرعامل و اعضاء هیأت‌مدیره این شرکت در هتل المپیک تهران برگزار شد.

در مجمع فوق‌العاده «ککهر» در خصوص «افزایش سرمایه»، «تغییر نام شرکت»، «تغییر موضوع فعالیت و افزودن فعالیت آزمایشگاهی به فعالیت‌های قبلی شرکت» و «اصلاح و تطابق اساسنامه شرکت با نمونه اساسنامه سازمان بورس» تصمیم‌گیری شد که در نهایت همه این موارد به تصویب سهامداران و حاضران در مجمع عمومی رسید. پس از ارائه گزارش عملکرد مدیرعامل «ککهر» و استماع گزارش هیات‌مدیره و بازرس قانونی شرکت؛ افزایش سرمایه گهرزمین از ۲۵۰۰۰ میلیارد ریال به ۷۵۰۰۰ میلیارد ریال مورد تصویب حاضران قرار گرفت. همچنین شرکت گهرزمین که پیش از این فقط در زمینه استخراج سنگ‌آهن فعالیت داشت، اما با راه‌اندازی خطوط تولید کنسانتره و گندله به چرخه صنعت نیز وارد شده است؛ بنابراین در این مجمع مصوب شد که نام شرکت از شرکت سنگ‌آهن گهرزمین به شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین تغییر یابد.

محمد محیاپور مدیرعامل شرکت معدنی وصنعتی گهرزمین در مجمع فوق‌العاده «ککهر» هدف شرکت از افزایش سرمایه را دستیابی به اهداف بلندمدتی همچون تأمین بخشی از منابع موردنیاز جهت تکمیل طرح‌های توسعه در دست اجرا عنوان کرد و گفت: «طرح افزایش ظرفیت زیرسقف خطوط ۱، ۲ و ۳ کنسانتره‌سازی از ۶ به ۸ میلیون تن در سال»، «طرح افزایش ظرفیت کارخانه گندله‌سازی از ۵ به ۷ میلیون تن در سال»، «طرح احداث واحد احیاء آهن‌اسفنجی به ظرفیت ۱.۷میلیون تن در سال» و «طرح احداث واحد فولادسازی و ریخته‌گری اسلب به ظرفیت ۱.۵ میلیون تن در سال» از جمله طرح‌های در دست اجرای «ککهر» است.

وی با بیان اینکه ککهر در سال جاری ۱۹ رکورد پیاپی در تولید را ثبت کرده است افزود: طی این مدت شاهد تحول جدی در فروش محصولات و تولید ثروت در این شرکت بوده‌ایم.

رشد ۱۰ درصدی تولید کلوخه گهرزمین در سال جاری

مدیرعامل شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین در این مجمع‌عمومی در خصوص عملکرد شرکت چنین توضیح داد: شرکت گهرزمین با بیش از ۶۴۰ میلیون تن ذخیره سنگ‌آهن از جمله بزرگترین معادن خاورمیانه محسوب می‌شود. در معدن گهرزمین تولید بیش از ۱۵ میلیون تن سنگ‌آهن را برنامه داریم و برای اولین‌بار شرکت گهرزمین به ظرفیت نامی بیش از ۵ میلیون تن گندله و بیش از ظرفیت نامی کنسانتره ۶ میلیون تن در این مجموعه بزرگ خواهیم رسید.

وی در ادامه با تاکید بر اینکه طی چند ماهه نخست سال جاری تحولات جدی در فروش محصولات و تولید ثروت در گهرزمین ثبت شده است، گفت: ثبت رکورد فروش گندله در خرداد ماه ۱۴۰۲، افزایش ۱۱ درصدی درآمد فروش کلوخه، رشد ۱۶ درصدی فروش کنسانتره و افزایش ۶۵ درصدی فروش داخلی گندله نسبت به سال گذشته همگی نشاندهنده روند تولید ثروت در شرکت گهرزمین است.

مدیرعامل شرکت گهرزمین تاکید کرد: بحث تولید کلوخه شرکت سنگ‌آهن گهرزمین امسال رشد ۱۰.۵ درصد داشته و در تولید بیش از ۱۷.۲ درصد در تولید دانه‌بندی نیز رشد داشتیم. فروش‌های صادراتی شرکت سنگ‌آهن گهرزمین بر اساس مزایده و فروش‌های داخلی از طریق بورس کالا انجام می‌شود که در فروش داخلی آخرین رکوردی که داشتیم؛ ۱۳.۵ درصد رقابت در فروش داخلی در بورس کالا و بیش از ۱۵ دلار نیز در فروش صادراتی رقابت داشتیم. در بحث کنسانتره نیز ۱۳.۵ درصد رشد تولید در خطوط تولید و همچنین ۴۹ درصد افزایش تولید گندله داشتیم که اولین سالی است که به ظرفیت نامی گندله می‌رسیم و امیدواریم که تولید گندله را به بیش از ۷ میلیون تن برسانیم؛ در حالی که طراحی کارخانه ۵ میلیون تن است.

مدیرعامل شرکت گهرزمین در ادامه به عملکرد مالی شرکت اشاره کرد و گفت: بحث درآمد عملیاتی نسبت به مدت مشابه سال قبل بیش از ۲۸ درصد رشد داشته که عدد مناسب، معقول و منطقی است. با توجه به عددی که اعلام می‌شود؛ در عملکرد مالی بر اساس ذخیره گرفتن ۵ درصد قیمت سنگ‌آهن است.

محیاپور در خصوص سود ناخالص شرکت گفت: سود ناخالص ککهر ۴۳ درصد رشد داشته بحث سود عملیاتی نیز ۱۹ درصد رشد پیدا داشته و بیش از ۱۵ درصد نیز سود خالص شرکت نسبت به مدت مشابه رشد داشته است. درآمد عملیاتی شرکت در ۱۱ ماهه سال جاری در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته نزدیک به ۳۵ درصد رشد داشته است.

محمد محیاپور همچنین خاطرنشان کرد: شرایط زنجیره فولاد هر سال تغییرات خاص خود را دارد و متفاوت است.

وی در ادامه به عملکرد ۹ ماهه شرکت اشاره کرد و گفت: عملکرد ۹ ماهه شرکت که در کدال ثبت و مشاهده شده است؛ عملکرد شرکت خوشبختانه فوق‌العاده بوده، اما حتما باید حداقل برنامه ۱۰ الی ۱۵ ساله برای شرکت دیده شود که در شرایط بازار، نوسانات بازار این شرکت دچار چالش نشود.

مدیرعامل ککهر با تاکید بر اینکه در حال حاضر فروش سنگ با توجه به شرایط قیمت زیانده است، گفت: تاکید ما این است که سهامداران بحث افزایش سرمایه شرکت گهرزمین را جزء اولویت‌های کاری خود لحاظ کنند.

وی همچنین گفت: مبالغی که برای پروژه‌های شرکت برای سال ۱۴۰۲ نیاز است؛ ده هزار میلیارد تومان است که ۵ هزار میلیارد تومان آن در دستور کار افزایش سرمایه است و ۵ هزار میلیارد تومان دیگر آن از محل تسهیلات مالی و منابع داخلی است که البته این قسمت مربوط به شرکت بوده و بیش از ۸۰ درصد آن تامین شده است.

محیاپور تاکید کرد: موضوع بعدی میزان افزایش سرمایه تا سال ۱۴۰۶ است که ۱۰ هزار میلیارد تومان است و به همین نسبت تا سال ۱۴۰۶ بیش از ۳۲ همت به افزایش نقدینگی و تأمین مالی برای پروژه‌ها و مصارف شرکت نیاز است.

مدیرعامل گهرزمین خاطرنشان کرد: میزان زمان و دوره ساخت شروع بهره‌برداری پروژه‌ها که قطعاً برای آن برنامه داریم که از زمان گفته شده کمتر کنیم و در پروژه احیا طی ۶ ماه گذشته بیش از ۴۰ درصد رشد و پیشرفت داشته‌ایم. مشخص است که میزان نقدینگی، بحث افزایش سرمایه و تولید کنسانتره را با حفظ شرایط کیفی به ۷.۵ میلیون تن داشته باشیم.

وی در پایان تاکید کرد: ویژگی که شرکت به اصطلاح سنگ‌آهن دارد و تولیدی که از لحاظ کیفی خطوط کنسانتره و گندله دارند؛ نسبت به خطوط مشابه در کل کشور بیش از ۱۰ درصد کیفیت خطوط ما متفاوت است و خطوطی با توجه به اینکه سنگ مشابه را تولید می‌کند.

AFICO
آگهی مزایده عمومی
فروش ۵۰,۰۰۰ تن سنگ آهن دانه بندی معدن سنگ آهن اسفندار
شرکت راهبران فولاد اصفهان در نظر دارد مزایده عمومی فروش ۵۰،۰۰۰ تن سنگ آهن دانه‌بندی معدن سنگ‌آهن اسفندار را با شرایط مندرج در اسناد و تضمین شرکت در مزایده به مبلغ ۲۵،۶۲۵،۰۰۰،۰۰۰ ریال (بیست‌وپنج میلیارد و ششصد و بیست‌وپنج میلیون ریال) چک بانکی صیادی یا ضمانتنامه بانکی برگزار نماید. تاریخ انتشار مزایده در سایت شرکت مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۱۲ و مهلت زمان ارائه پیشنهادات حداکثر تا ساعت ۱۶ مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۱۹ می‌باشد.
علاقمندان شرکت در مزایده می توانند جهت دریافت اسناد با شماره‌های ۳۶۲۴۰۸۳۵-۰۳۱ دپارتمان بازرگانی شرکت راهبران فولاد اصفهان تماس حاصل و یا به آدرس اینترنتی www.raahbaran.com بخش مزایدات مراجعه نمایند.
دپارتمان بازرگانی شرکت راهبران فولاد اصفهان

AFICO
مناقصه عمومی
تامین تجهیزات روشنایی مربوط به کارخانه کنسانتره معدن سنگ آهن اسفندار
شرکت راهبران فولاد اصفهان جهت کارخانه کنسانتره معدن سنگ‌آهن خود واقع در ۶۰ کیلومتری شهرستان ابرکوه استان یزد، تصمیم به خرید تجهیزات روشنایی از طریق برگزاری مناقصه عمومی دارد. لذا از کلیه متقاضیان دعوت به عمل می‌آید با مراجعه به پایگاه اینترنتی این شرکت به آدرس www.raahbaran.com از بخش مناقصات اسناد مناقصه را دریافت و پس از بررسی در صورت تمایل نسبت به اعلام بهترین پیشنهاد قیمت با رعایت شرایط اقدام مقتضی مبذول فرمایند.
شایان ذکر است مهلت شرکت در مناقصه از تاریخ نشر آگهی لغایت پایان ساعت اداری مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۲۰ می‌باشد.
کلیه متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۳۶۲۴۰۸۳۵-۰۳۱ داخلی ۳۱۰ تماس حاصل نمایند.
واحد بازرگانی و امور قراردادها– شرکت راهبران فولاد اصفهان

AFICO
مناقصه عمومی شماره CO–EL–۰۲۷۳
با موضوع تامین کابل‌های قدرت، کنترل و روشنایی کارخانه کنسانتره معدن سنگ آهن اسفندار
شرکت راهبران فولاد اصفهان جهت کارخانه کنسانتره معدن سنگ‌آهن خود واقع در ۶۰ کیلومتری شهرستان ابرکوه استان یزد، تصمیم به تامین کابل‌های قدرت، کنترل و روشنایی از طریق برگزاری مناقصه عمومی دارد. لذا از کلیه متقاضیان دعوت به عمل می‌آید با مراجعه به پایگاه اینترنتی این شرکت به آدرس www.raahbaran.com از بخش مناقصات اسناد مناقصه را دریافت و پس از بررسی در صورت تمایل نسبت به اعلام بهترین پیشنهاد قیمت با رعایت شرایط اقدام مقتضی مبذول فرمایند.
شایان ذکر است مهلت شرکت در مناقصه از تاریخ نشر آگهی لغایت پایان ساعت اداری مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۲۰ می‌باشد.
کلیه متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۳۶۲۴۰۸۳۵-۰۳۱ داخلی ۳۱۰ تماس حاصل نمایند.
واحد بازرگانی و امور قراردادها– شرکت راهبران فولاد اصفهان

یادداشت

توسعه معدنی و پیش‌نیازهای آن

مهدی لطفی اصل
کارشناس و فعال معدنی

برای توسعه معادن به‌منظور تاثیرگذاری بهینه آن بر اقتصاد پایدار در مرحله اول ضروری است زیرساخت‌های لازم در جهت انجام فعالیت معدنکاری سیستماتیک و در مقیاس بزرگ اجرایی شود. زیرساخت‌های موردنیاز برای بخش معادن عبارت است از: زیرساخت راه ارتباطی، برق‌رسانی، آبرسانی، مخابرات، تهیه و دسته‌بندی داده‌های اکتشافی و... از میان این زیرساخت‌ها، توسعه زیرساخت راه ارتباطی و تهیه داده‌های اکتشافی مستند و معتبر از اهمیت بالاتری برخوردار است، زیرا حمل‌ونقل مواد معدنی استخراج شده از معادن و تامین خوراک موردنیاز واحدهای صنعتی فرآیند نهایی معدنکاری به حساب می‌آید و تلاش در جهت کاهش هزینه‌های مرتبط با این بخش به‌منظور کاهش نرخ نهایی تمام‌شده جزو مولفه‌های اقتصاد پویا است.

همچنین از آنجایی که معادن معمولا در مناطقی کوهستانی و صعب‌العبور قرار گرفته‌اند، در جهت دستیابی به اکتشاف و استخراج مواد معدنی باارزش و توسعه فعالیت‌های معدنی ضرورت دارد به بخش ایجاد و توسعه زیرساخت راه ارتباطی معادن به‌عنوان یکی از پیش‌نیازهای اساسی توسعه بخش معدن نگریسته شود و اقدامات لازم در این زمینه که برابر قانون معادن برعهده دولت است، به مرحله اجرا در آید.

همچنین با توسعه زیرساخت راه ارتباطی معادن در بیشتر موارد شاهد آن خواهیم بود که راه ارتباطی روستاهای محل وقوع معادن نیز وضعیت بسامانی پیدا می‌کند و رفت‌وآمد در آنها برای مردم منطقه به‌سهولت امکان‌پذیر می‌شود. زیرساخت تهیه داده‌های اکتشافی مستند و منطبق با استانداردهای جهانی نیز در جهت توسعه فعالیت‌های معدنی موثر و همچنین کاهش ریسک سرمایه‌گذاری و از بین بردن منبع فسادی به‌نام رانت اطلاعاتی از ضروریات توسعه پایدار بخش معدن است.

طی سال‌های گذشته اقدامات موثری در جهت ایجاد و توسعه زیرساخت‌های معدنی صورت گرفته است. از جمله ایجاد و توسعه زیرساخت راه ارتباطی که براساس قوانین و مقررات برعهده دولت است و باید از محل حقوق دولتی درصدی را در جهت توسعه زیرساخت‌های معدنی اختصاص دهد. در زمینه توسعه فعالیت‌های اکتشافی نیز براساس قانون معادن و آیین‌نامه اجرایی آن مقرر شده درصدی از حقوق دولتی به این امر اختصاص یابد. در بحث تهیه داده‌های اکتشافی متاسفانه اقدامات موثری انجام نشده است. برای مثال هدف اصلی طرح پهنه‌بندی اکتشافی کشور که از حدود ۱۰ سال پیش عملیاتی شده، تهیه بانک اطلاعات اکتشافی با انجام عملیات اکتشافی سیستماتیک و منطبق با استانداردهای جهانی بود که در حال حاضر با مطالعه اقدامات انجام‌شده روشن است که هدف اصلی یعنی شناسایی مناطق دارای ظرفیت معدنی و تکمیل عملیات اکتشافی چهارگانه روی آنها، محقق نشده و مشخصا می‌توان گفت طرح پهنه‌بندی اکتشافی در کشور در رسیدن به اهداف مدنظر ناموفق بوده است. با مقایسه کشورهای موفق معدنی در زمینه حفاری اکتشافی انجام گرفته طی یک دوره زمانی ده‌ساله و انجام عملیات اکتشاف ژئوفیزیک هوابرد مشخص می‌شود در این زمینه‌ها نیز عملکرد چندان موفقی نداشته‌ایم و از بسیاری از کشورهای موفق معدنی در زمینه اکتشاف عقب افتاده‌ایم؛ بنابراین به‌نظر می‌رسد اقدام فوری در جهت رفع عقب‌ماندگی در این زمینه باید جزو ضروریات توسعه فعالیت‌های معدنی لحاظ شود و با تهیه برنامه‌های عملیاتی کوتاه‌مدت و میان‌مدت و با استفاده از ظرفیت بخش خصوصی و دولتی در این زمینه اقدامات موثری را حداقل طی یک دوره شش‌ساله انجام داد. شایان ذکر است که همکاری کلیه ارگان‌های دولتی و نظامی در جهت دستیابی به یک برنامه موفق اکتشافی موردنیاز است.

به‌نظر می‌رسد در حال حاضر بخش خصوصی از ظرفیت لازم برای ایجاد زیرساخت‌های معدنی، به‌ویژه در بخش ایجاد و توسعه زیرساخت راه ارتباطی و تامین انرژی برخوردار است. در برخی از مناطق باتوجه به تمرکز معادن در یک منطقه خاص جغرافیایی می‌توان از ظرفیت‌های مالی معدنکاران در جهت ایجاد و توسعه زیرساخت‌های راه ارتباطی مشترک و تامین انرژی به‌شکل یک مجموعه معدنی استفاده کرد و بدیهی است که دولت باید از ظرفیت‌های قانونی در جهت تشویق معدنکاران برای سرمایه‌گذاری در این زمینه استفاده کند. اما در زمینه زیرساخت داده‌های اکتشافی مجموعه‌های معدنی دولتی که براساس قانون مکلف به انجام عملیات اکتشاف هستند، باید بیش از گذشته در جهت ایفای تعهدات قانونی خود اهتمام ورزند و اطلاعات اکتشافی به‌دست آمده را به شکل شفاف و روشن در اختیار سرمایه‌گذاران معدنی قرار دهند و حذف رانت اطلاعاتی در این زمینه جزو ضروریات اساسی است. کشور ما از نظر ذخایر مواد معدنی جزو کشورهای با ظرفیت بالا شناخته می‌شود؛ بنابراین سرمایه‌گذاران خارجی علاقه‌مند به سرمایه‌گذاری در این زمینه هستند؛ بنابراین لازم است بستر مناسب برای جذب سرمایه‌گذار خارجی در این بخش فراهم شود. از جمله این اقدامات تولید و در دسترس قرار دادن اطلاعات زمین‌شناسی معتبر و ایجاد زیرساخت‌های اساسی در مناطق دارای ظرفیت است. یکی از مزایای قابل‌توجه استفاده از ظرفیت سرمایه‌گذاران خارجی، فرصت برخورداری از روش‌های نوین اکتشاف، به‌ویژه در زمینه کانسارهای معدنی پنهان است.

همان‌گونه که پیش از این هم اشاره شد بخش خصوصی از ظرفیت لازم برای سرمایه‌گذاری در بخش زیرساخت‌های معدنی به‌ویژه در ایجاد و توسعه زیرساخت راه ارتباطی و تامین انرژی برخوردار است. با تهیه و تنظیم یک برنامه مدون میان‌مدت می‌توان از ظرفیت‌های بخش خصوصی در جهت توسعه زیرساخت‌های معدنی استفاده کرد تا علاوه بر تامین انرژی این بخش و کاهش هزینه‌های عملیاتی، در زمینه توسعه پایدار مناطق محل وقوع معادن نیز اقدامات اساسی انجام شود.

گزارش صمت از شیوه قیمت‌گذاری دستوری صمت بر مواد معدنی

سرمایه‌داری زیر پرچم سوسیالیسم!

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

به‌باور کارشناسان قیمت‌گذاری دستوری یکی از بزرگ‌ترین آفات حوزه فعالیت‌های معدنی کشور و بزرگ‌ترین چالش اقتصاد معدن است که کل زنجیره معدن و صنایع پایین‌دستی را در برگرفته است. قیمت‌گذاری باعث می‌شود انگیزه و تمایل به سرمایه‌گذاری در حوزه معدن کاهش یابد. علاوه بر این دخالت پی‌درپی دولت در امور معدن و صنایع معدنی، می‌تواند به برخی آسیب‌ها منجر شود. یکی از این آسیب‌ها، کاهش تحقیقات و توسعه در بخش معدن است، زیرا دولت با قیمت‌های دستوری و تعیین عوارض صادرات، ممکن است محصولات معدنی را به نرخ پایین عرضه کند و در نتیجه بخش خصوصی، تمایلی به سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه نداشته باشد. آسیب دیگر این امر افزایش هزینه‌ها است. دولت با تعیین برخی قیود و محدودیت‌ها، ممکن است هزینه‌های فعالیت اقتصادی را برای بخش خصوصی افزایش و در نتیجه توان رقابت بخش خصوصی در بازار را کاهش دهد. همچنین دخالت دولت ممکن است باعث تبعیض در توزیع منابع معدنی شود که این می‌تواند ناترازی در اقتصاد و جامعه را به‌دنبال داشته باشد. در مقابل معایب بیان‌شده درباره شیوه قیمت‌گذاری دستوری، موافقان این شیوه بر این باورند که دولت‌ها می‌توانند با تعیین قیمت‌های دستوری و تعیین عوارض صادرات، به توزیع عادلانه منابع معدنی و بهبود وضعیت اقتصادی کشور کمک کنند. در گزارش امروز صمت سعید عسگر زاده دبیر انجمن سنگ آهن ایران و سالار باوند کارشناس و فعال معدنی نظرات خود را درباره اقتصاد دستوری با ما در میان گذاشتند.

عکس: آیدا فریدی

> یکی از بزرگ‌ترین مشکلات دولت‌ها در کشور ما پرهزینه بودن آنها است که باعث شده بسیاری از درآمدهایی که باید برای مردم هزینه شود، خرج دولت و ساختارهای آن شود

پرهزینگی دولت

سعید عسگرزاده، دبیر انجمن سنگ‌آهن ایران: یکی از بزرگ‌ترین مشکلات دولت‌ها در کشور ما پرهزینه بودن آنها است که باعث شده بسیاری از درآمدهایی که باید برای مردم هزینه شود، خرج دولت و ساختارهای آن شود؛ به‌عبارت دیگر جامعه از نحوه هزینه‌کرد دارایی‌های ملی و همین‌طور مالیات‌ها رضایت ندارد، زیرا باید یارانه انرژی از محصولات تولیدی گرفته شود و به حساب دولت برود و در نهایت آن‌گونه که باید و شاید تاثیر آنها در افزایش رفاه عمومی دیده نمی‌شود. در واقع دولت به مجموعه پرهزینه تبدیل شده و به همین جهت است که مردم در بسیاری از مواقع از دادن مالیات هم طفره می‌روند. این یکی از دلایل عمده عدم همراهی مردم با دولت و حاکی از عدم برنامه‌ریزی درست دولت برای رفع مشکلات مردم و هزینه‌تراشی‌های غیرقابل‌قبول از نظر مردم است. طبیعی است که این اتفاق به فاصله‌ای که اصطلاحا آن را شکاف دولت-ملت نامیده‌اند، منجر می‌شود و در این شرایط قطعا قیمت‌گذاری روی تولیدات بنگاه‌ها جزو حقوق دولت به‌شمار نمی‌رود.

■ مدیریت یا تنظیم‌گری

مدیریت کار سختی است و خیلی با ورود و تنظیم‌گری متفاوت است. به‌دلیل اینکه دولت‌ها در زمینه مدیریت ضعیف هستند و نمی‌توانند این کار را به‌درستی انجام دهند، ترجیح می‌دهند برای حل مشکل عدم‌تناسب عرضه و تقاضا و با این هدف که در یک فضای رقابتی و در تقابل عرضه و تقاضا نرخ محصول یا خدمات رشد قابل‌توجهی پیدا نکند، از مدیریت فرار کنند و وارد فضای تنظیم‌گری شوند.

به‌عبارت دیگر مهم‌ترین چیزی که به آن رسیده‌اند این است که باید مدیریتی بر فضای عرضه و تقاضا حاکم بشود و بهتر است به‌جای مدیریت بازار تنظیم بازار را انجام دهند. تنظیم بازار کار بسیار خطرناکی است و وقتی دولت در بخشی قیمت‌گذاری می‌کند، چند نرخ برای یک کالا به‌وجود می‌آید. این در حالی است که به‌محض اینکه برای یک کالا دو نرخ ایجاد شد، بدون‌شک فساد هم همراه آن خواهد آمد؛ بنابراین باوجود اینکه دولت گاهی از سر ناکارآمدی به موضوع تنظیم بازار و قیمت‌گذاری ورود می‌کند، از طرف بسیاری از افرادی که از دوگانه بودن نرخ و فسادی که در پشت آن نهفته است ارتزاق می‌کنند و وضعیت مالی خود را بهبود می‌بخشند مورد حمایت واقع خواهد شد و اگر کسی بخواهد مدیریت بازار انجام دهد علاوه بر اینکه باید با سختی‌های ذاتی کار روبه‌رو شود باید با جمعیت قابل‌توجهی از کسانی که در مسیر کنترل‌گری پا گرفته‌اند و ارتزاق می‌کنند، مقابله کند.

■ جامعه آرمانی

کسانی که مطالعات تاریخی یا علوم سیاسی دارند، می‌دانند اندیشه مارکس و لنین که پایه‌گذاران تفکرات مارکسیستی و لنینیستی هستند، رسیدن به جامعه کمونیستی و بدون دولت و برابر در فضای آرمانی است، اما می‌گویند این از مسیر ایجاد دولت سوسیالیستی می‌گذرد. به این ترتیب حتی آنها هم می‌پذیرند که مجموعه‌ای از انقلابیون پیشرو و پیشقراولان انقلاب باید، حکومتی را به‌صورت دیکتاتوری پرولتاریا ایجاد کنند و به‌اصطلاح یک دوره گذار اتفاق بیفتد تا به دوره کمونیسم واقعی برسند.

به این ترتیب اتفاقی که در عالم واقع افتاد این بود که ماهیت حکومتی که قرار بود از سرمایه‌داران گرفته و به حکومت بدون طبقه تبدیل شود، فقط به اینکه چرا سرمایه‌داران باید در رأس قدرت قرار گیرند عوض شد و طبقه کارگر در صدر قرار گرفت و اقتدار و حاکمیت به آنها اختصاص پیدا کرد. به همین دلیل است که کفه دستاوردهای دو نوع حکومت سوسیالیستی و سرمایه‌داری نهایتا به نفع سرمایه‌داری سنگین‌تر و وضعیت اقتصادی کشورهایی که به سمت سوسیالیسم رفته‌اند، نامطلوب است.

■ اتحاد کمونیسم و سرمایه‌داری

قیمت‌گذاری دستوری که خاستگاه آن همان تفکرات انتزاعی مارکسیستی بود بر این اساس بنا شد که انسان‌های شریفی هستند و اگر شریف نباشند انقلابیون پیشقراول آنها را سر جای خودشان خواهند نشاند، اما در نهایت حتی لنین هم اجازه می‌دهد کشورهایی مانند فنلاند و لهستان بتوانند برای خود استقلال داشته باشند، و در توجیه این اقدام می‌گوید مطمئن هستم که آنها خواهند پذیرفت که در راستای یک کمونیسم جهانی از استقلال خود صرف‌نظر کنند.

خلاصه اینکه باید بپذیریم که الان دنیا از این شرایط دوقطبی در آمده و چیزی به نام اقتصاد کاپیتالیستی یا اقتصاد سوسیالیستی دیگر نداریم. یعنی کشوری مانند چین که یکی از قطب‌های جدی نگاه کمونیستی به اقتصاد بوده، در این مباحث به توافق ضمنی نانوشته با همه دنیا رسیده و با این رویه جزو قدرت‌های بزرگ اقتصادی شده است. امریکا هم همین است و در این کشور هم متوجه شده‌اند بعضی از قوانینی که برمبنای آزادی مطلق اقتصادی تدوین شده بود باید تعدیل شود و چه‌بسا متوجه شده‌اند از باگ‌های قوانین اقتصادی استفاده نادرستی شده است. پس نباید خیلی درگیر و دربند این تعاریف کلی شد و اصلا این اصطلاحات و نام‌گذاری‌ها نادرست است.

■ اتهام پشت اتهام

به محض اینکه کسی برنامه‌ای پیشنهاد می‌کند و افراد می‌بینند برنامه‌اش با رویکرد یکی از مکاتب اقتصادی مشابهتی دارد، وی را به هواداری از آن مکتب متهم می‌کنند که این کار درستی نیست. باید گفت امروزه وفاقی در سطح جهان ایجاد شده است، که اداره کردن امور اقتصاد به شیوه سوسیالیستی راهگشا نیست و دولتی که بخواهد دوباره سراغ مواردی که امتحان خود را پس داده برود و با همان روش‌ها کشور را اداره کند، منابع خود را هدر می‌دهد. این نکته ظریفی است که فکر می‌کنم باید به آن توجه کنیم و این موضوع قیمت‌گذاری دستوری از این جهت موضوع نامیمونی است و تقریبا می‌توان گفت در همه جای دنیا از اعتبار ساقط شده و بعید می‌دانم هنوز کشوری باشد که فکر کند با ورود مستقیم به بازار و قیمت‌گذاری و بگیروببند، می‌تواند مسائل اقتصادی را حل‌وفصل کند.

راهی که به ورشکستگی می‌رسد

سالار باوند، کارشناس و فعال معدنی: برای اینکه شرکت یا بنگاه تولیدی بتواند ادامه حیات دهد و در بازار رقابت باقی بماند، نمی‌تواند و نباید تولیدات خود را زیر نرخ تمام‌شده عرضه کند. وقتی نرخ تمام‌شده یک محصول محاسبه می‌شود طبیعی است که باید درصدی سود روی آن در نظر گرفته شود و بعد به بازار عرضه شود. اگر قیمتی که اعلام می‌شود به هر دلیلی، یا دستوری یا غیردستوری، پایین‌تر از نرخ تمام‌شده باشد ادامه حیات برای آن بنگاه تولیدی امکان‌پذیر نیست و متضرر می‌شود و به‌تدریج به‌سوی ورشکستگی می‌رود؛ بنابراین برای آنکه بنگاه‌های تولیدی و اقتصادی بتوانند ادامه حیات بدهند، باید کالای خود را با سود معقول و منطقی به فروش برساند و اگر این سود بیش از عرف باشد، سهم بازار را از دست خواهند داد، زیرا باید نرخ محصولات به‌گونه‌ای باشد که بتوان در بازار رقابتی سهمی به دست آورد.

■ بگیروببند

مشکلات داخلی از راه بگیروببند حل نمی‌شود و تا زمانی که امنیت و ثبات ارزی در داخل کشور ایجاد نشود، همیشه این مشکل وجود خواهد داشت. به عنوان مثال زمانی که نرخ دلار ۴ هزار تومان بود، بنزین قاچاق می‌شد و امروز که قیمت دلار ۵۰ هزار تومان است، باز هم قاچاق می‌شود و اگر بنزین ۵۰ هزار تومان هم بشود، با افزایش نرخ دلار باز زمینه قاچاق آن فراهم می‌شود.

بنابراین تا زمانی که ثبات وجود ندارد نمی‌توان از تولیدکنندگان توقع داشت که کالای خود را با سود معقولی عرضه کنند و در حال حاضر که نرخ بعضی از کالاها در طول یک روز هم ثبات ندارد روشن است که نمی‌توان قیمت کالاها را با دستور از بالا کنترل کرد.

واقعا اگر می‌توان قیمت‌ها را دستوری کنترل کرد، دولت این سیاست را برای مجموعه‌هایی که ۱۰۰ درصد در اختیار خودش است، در پیش گیرد. آیا تا امروز برای سایپا و ایران‌خودرو توانسته این کار را انجام دهد؟ آیا قیمت‌های خودرو دستوری کنترل شده است؟

قیمت متغیری تابع پارامترهای زیاد است ؛ ازجمله سیاست‌های کشور، نرخ جهانی، نرخ ارز، نرخ تمام‌شده کالا و... پاسخ این معادله عدد بهینه‌ای است که یک بنگاه تولیدی را قادر می‌سازد علاوه بر آنکه ادامه حیات خود را تضمین می‌کند، سهم بیشتری از بازار را به خود اختصاص دهد و سود مناسبی به‌دست آورد. در هیچ جای دنیا روش قیمت‌گذاری دستوری دیده نمی‌شود.

اگر قیمت‌گذاری از بالا اتفاق نیفتد، عرضه و تقاضا بازار را مدیریت می‌کند؛ به‌عبارت دیگر زمانی که تولید کاهش پیدا می‌کند، طبیعی است که شرکت‌ها برای ادامه حیات خود قیمت‌ها را بالاتر می‌برند و زمانی که می‌توانند تولیدات خود را افزایش دهند و سهم بیشتری از بازار کسب کنند، قیمت‌ها را کاهش خواهند داد.

نمی‌توان قیمت را دستوری و از بالا دیکته کرد. اگر دولت معتقد است به‌دلیل آنکه به برخی واحدها سوبسید تعلق می‌گیرد، اجازه دارد کالای آنها را قیمت‌گذاری کند، دور از عدالت است. چون کل کشور از این امتیاز برخوردارند. وقتی موضوع یارانه انرژی مطرح است، از مصارف خانگی و کارگاه‌های کوچک گرفته تا دستگاه‌های دولتی همه از آن استفاده می‌کنند؛ بنابراین نمی‌توان این سوبسید را برای یک قشر یا یک صنعت خاص در نظر گرفت.

تا زمانی که تولیدکننده در زمستان مشکل تامین گاز و در تابستان محدودیت برق دارد و با ۳۰ درصد ظرفیت می‌تواند کار کند، دولت نمی‌تواند نرخ تولیدات آنها را در قالب دستور کنترل کند. بدیهی است که تولیدکننده ۳۰ یا ۴۰ درصدی که به‌خاطر نبود زیرساخت‌ها از جیب پرداخت می‌کند را بر نرخ تولیدات خود اضافه کند.

■ دور باطل

طبق ماده ۱۴ قانون معادن دارنده پروانه بهره‌برداری معدن، باید درصدی از بهای ماده معدنی موضوع پروانه را به نرخ روز سر معدن به‌صورت استخراج شده یا کانه‌آرایی و فرآوری‌شده در چارچوب بودجه مصوب با پیشنهاد وزارت صمت و تصویب شورای‌عالی معادن به‌عنوان حقوق دولتی به وزارت متبوع پرداخت کند. اگر مبنای محاسبه حقوق دولتی استخراج سالانه معادن براساس پروانه بهره‌برداری است، به‌نظر می‌رسد دولت با قیمت‌گذاری بر ابتدای زنجیره حقوق دولتی را هم کمتر از نرخ واقعی محاسبه می‌کند. با این فرض می‌توان گفت دولت از همه طرف متضرر می‌شود؛ پس دوباره به نقطه اول می‌رسیم که اگر می‌شد قیمت‌ها را به‌صورت دستوری کنترل کرد، چرا این سیاست تا امروز موفق نبوده است. نمونه روشن این عدم موفقیت را می‌توان در افزایش جهشی نرخ دلار یا رشد چندین برابری نرخ خودرو دید. این حرف‌ها بیشتر شبیه شعار است و تنها حاصلی که دارد این است که بازار را متشنج می‌کند و حواشی آن را افزایش می‌دهد.

> نمی‌توان قیمت را دستوری و از بالا دیکته کرد. اگر دولت معتقد است به‌دلیل آنکه به برخی واحدها یارانه تعلق می‌گیرد، اجازه دارد کالای آنها را قیمت‌گذاری کند، دور از عدالت است

■ سردرگمی مدیریتی

به‌گمان من مشکل از آنجا ناشی شده که افرادی در حوزه‌هایی مسئولیت گرفتند که شناختی از آن ندارند. وقتی این افراد به این بخش‌ها ورود می‌کنند و مدیریتی غیرکارشناسانه دارند، چنین سردرگمی‌هایی هم به‌وجود می‌آید. امروزه مدیریت حوزه کسب‌وکار به تخصصی ویژه نیاز دارد و قیمت‌گذاری یک کالا باید کارشناسی شود.

امیدوارم این مشکل به‌صورت کارشناسی حل شود، زیرا دوباره تاکید می‌کنم که با دستور هیچ اتفاق مثبتی نمی‌افتد و بازار مدرسه نیست که بتوان آن را تحت کنترل در آورد. اگر قرار است سهمی در بازار بین‌المللی داشته باشیم، باید قوانین به‌درستی تدوین شود و مسیریابی صحیح باشد و حمایت‌های ضروری صورت گیرد تا بتوان با طیب خاطر در رقابت جهانی حضور داشت. اینکه ما امروز نه قدرت رقابت در بازار جهانی را داریم و نه جایی مهم در بازار داخلی؛ نه مردم خود را توانسته‌ایم راضی نگه داریم و نه در ارزآوری موفق بوده‌ایم، نشان می‌دهد که تمام سیاست‌های‌مان در این حوزه شکست خورده، زیرا کارشناسی‌شده نبود. باید از افرادی که توانایی و تخصص لازم را در این زمینه دارند استفاده شود تا این مشکلات برطرف شود.

سخن پایانی

دخالت پی‌درپی دولت در امور معدن و صنایع معدنی، می‌تواند منجر به برخی آسیب‌ها شود. یکی از این آسیب‌ها، کاهش تحقیقات و توسعه در بخش معدن است، زیرا دولت با قیمت‌های دستوری و تعیین عوارض صادرات، ممکن است نرخ محصولات معدنی را پایین نگه دارد و در نتیجه بخش خصوصی، تمایلی به سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه نداشته باشد.

آسیب دیگر این اقدام افزایش هزینه‌ها است. دولت با تعیین برخی قیود و محدودیت‌ها، ممکن است هزینه‌های بخش خصوصی را افزایش دهد که در نتیجه این امر قدرت بخش خصوصی در بازار کاهش می‌یابد. همچنین دخالت دولت ممکن است باعث تبعیض در توزیع منابع معدنی شود. این به این معنی است که منابع معدنی ممکن است به‌صورت نامتناسب و ناعادلانه بین شرکت‌های مختلف تقسیم شود. این مسئله می‌تواند منجر به ایجاد تراز نامتعادل در اقتصاد و جامعه شود.

بازار بیمه در ۶ ماه نخست ۱۴۰۲

بیشترین درصد رشد حق بیمه (نسبت به مدت مشابه سال گذشته)

۱ پول ۱۵۵ درصد

۲ هواپیما ۹۱ درصد

۳ مهندسی ۸۶ درصد

۵ درمان ۸۰ درصد

۶ کشتی ۷۹ درصد

۷ بدنه اتومبیل ۷۵ درصد

۱ درمان ۸۰ درصد

۲ بدنه اتومبیل ۷۵ درصد

۳ مسئولیت ۷۲ درصد

۴ حوادث رانندگی ۷۱ درصد

موثرترین درصد رشد (سهم بالایی از حق بیمه تولیدی بازار)

اینفوگرافی: سامان شرف‌الدین

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام)
GOLGOHAR MINING & INDUSTRIAL COMPANY

آگهی مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۲/۴۳/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر(سهامی عام) در نظر دارد "انجام خدمات مشاوره برای امور طراحی و نظارت عمرانی" خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به شرکت مهندسین مشاور واجد شرایط و دارای گواهی‌نامه صلاحیت ارائه خدمات مشاوره با رتبه یک در تخصص ساختمان‌های مسکونی، تجاری، اداری، صنعتی و نظامی و حداقل رتبه ۳ در گرایش راه‌سازی از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به صورت توأمان و یا مشارکت شرکت‌های مهندسین مشاور با رتبه‌های فوق واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین‌کنندگان دانلود نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات ساعت ۱٤ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۳ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. حضور در جلسه پرسش و پاسخ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۲۰ مقرر شده است. شایان ذکر است فرمت ضمانت‌نامه‌های مورد تهیه می‌بایست عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه باشد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران
شرکت منطقه فارس و عملیات شرکت پخش

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله ای (۲۰۰۲۰۰۱۱۰۵۰۰۰۲۱۳)

نوبت اول

مناقصه گزار: شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران- منطقه لرستان

۱- **موضوع مناقصه**: حفاری و آماده‌سازی نقاط خوردگی اولویت چهارم باقی مانده خط لوله " ۲۶ فرآورده حد فاصل آسار/ پل باباحسین جهت انجام تعمیرات و سپس پوشش و خاکریزی مجدد نقاط تعمیر شده (عطف به نتایج پیگرانی هوشمند)

۲- **مبلغ برآورد مناقصه**: ۳۹٬۰۲۷٬۷۵۹٬۹۶۶ ریال

۳- **محل و مکان اجرای کار**: منطقه لرستان - خرم آباد-کیلومتر ۱۵ جاده پل باباحسین- حد فاصل روستاهای پل باباحسین و ناصروند در بستر رودخانه

۴- **مدت اجرای کار**: ۳۰۰ روز تقویمی

۵- **نام دستگاه نظارت**: واحد حفاظت تعمیرات و پیشگیری از خوردگی و واحد نگهداری و تعمیرات خطوط لوله منطقه لرستان

۶- قیمت ها متناسب با کالای ساخت داخل با لحاظ کیفیت ارائه گردد.

۷- روش ارزیابی مالی عبارت است از «دستورالعمل ارزیابی مالی و فرآیند قیمت متناسب در مناقصات صنعت نفت به شماره ۷۹۶-۲۰/۰۲ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۱ وزارت نفت میباشد »

نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: مبلغ ۹۵٬۱۳۸۷٬۹۹۸ ریال بصورت یک یا ترکیبی از ضمانت نامه های مندرج در بند های الف، ب، پ، ج، چ، ح، خ ماده ۴ آیین نامه تضمین معاملات دولتی به شماره ۵۰۶۵۹/۱۲۳۴۰۲ مورخ ۱۳۹۴/۹/۲۲ هیات محترم وزیران می باشد. تضمین وجه نقد میبایست به شماره شبا IR ۳۷۰۱۰۰۰۰۴۱۰۱۰۴۶۸۷۱۲۰۲۵۰ بانک مرکزی واریز گردد ضمنا" ضمانتنامه یا رسیدوجه آن در سامانه بارگذاری گردد .

- درج کد اقتصادي و شناسه ملي جهت اشخاص حقوقي در پيشنهاد قيمت مندرج در سامانه ستاد الزامی میباشد.

- دارابودن و بارگذاری گواهینامه تعیین صلاحیت پیمانکاری معتبر در رشته نفت و گاز ا تأسیسات و تجهیزات از سازمان برنامه و بودجه کشور با حداقل رتبه ۵ در سامانه ستاد الزامی است.

- دارابودن و بارگذاری گواهي تایید صلاحیت ایمني معتبر از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی یا گواهی موقت از مراجع ذیربط در سامانه ستاد الزامی است .

زمان و نحوه خرید اسناد مناقصه از سامانه: شرکت کنندگان مهلت دارند تا ساعت ۱۴:۰۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۲۱ و با مراجعه به سامانه تدارکات الکترونیکي دولت (ستاد) به نشاني www.setadiran.ir نسبت به خرید اسناد و پرداخت هزینه از طریق اتصال به درگاه پرداخت الکترونیک اقدام نمایند.

لازم به ذکر است کلیه مراحل برگزاري مناقصه از فراخوان تا انتخاب برنده از سایت مزبور انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلي در سامانه ستاد ، نسبت به ثبت نام و اخذ گواهي امضاء الکترونیکي اقدام نمایند و جهت عضویت با پشتیباني سامانه ستاد به شماره ۰۲۱۴۱۹۳۴ تماس حاصل فرمایند. ضمناً درج کامل آدرس محل اقامتگاه شخص حقوقی (آدرس پستی شرکت)، شماره فکس و تلفن شرکت و مدیران شرکت در سامانه تدارکات الکترونیک دولت جهت ارسال دعوتنامه و هرگونه اطلاع رسانی برای کلیه شرکت کنندگان در مناقصه الزامی است.

زمان و مهلت تکمیل و بارگذاري پیشنهادات در سامانه: شرکت کنندگان مي بایست تا ساعت ۱۴:۰۰ مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۴ نسبت به تکمیل اسناد مربوطه و بارگزاري در سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد) و تحویل اصل پاکت الف (اصل ضمانتنامه شرکت در فرآیند ارجاع کار/ اصل رسید واریز وجه نقد) لاک و مهر شده در مهلت مندرج در این بند به دفتر کمیسیون مناقصات نیز اقدام و رسید دریافت نمایند.

زمان و محل گشایش پاکات: پیشنهادهای واصله در ساعت ۱۰:۰۰ **مورخ** ۱۴۰۲/۱۰/۰۹ **در محل کمیسیون مناقصات به آدرس**: تهران- خیابان سپهبد قرني- نرسیده به خیابان سپند- پلاک ۱۸۸- طبقه هشتم از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد) بازگشایي و خوانده خواهد شد.

جلسه توجیهی: با حضور شرکت کنندگان در مناقصه جهت بازدید از محل انجام کار و توضیح و تشریح اسناد ، در تاریخ ۱۴۰۲/۰۹/۲۷ **ساعت** ۱۰:۰۰ **صبح به نشانی**: منطقه لرستان- محل اجرای پروژه واقع در شهرستان پلدختر-بخش میانکوه غربی- روستای چمشک (محل اجرای پروژه) تشکیل می گردد.

جهت کسب اطلاعات بیشتر درخصوص موضوع کار مناقصه با تلفن ۰۶۶-۳۳۴۰۹۲۰۸ و ۰۸۶-۳۳۴۹۵۰۱۶ آقای امیری نژاد رئیس واحد حفاظت خوردگی تماس حاصل فرمائید.

www.shana.ir www.setadiran.ir www.ioptc.ir

شناسه آگهی: ۱۶۱۳۹۳۳ روابط عمومی

گزارش خبری

توسعه و حفظ بازارهای صادراتی

نوزدهمین نمایشگاه بین‌المللی تبلیغات، برندسازی، بازاریابی، زنجیره صادرات و صنایع وابسته با حضور و مشارکت ۱۵۰ شرکت داخلی و خارجی و همچنین مشارکت پررنگ شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپی از ۱۳ تا ۱۶ آذر در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران برگزار خواهد شد.

عباس محمدیان، مدیر کل تبلیغات و اطلاع‌رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در نشست خبری این نمایشگاه با حضور اصحاب رسانه گفت: این نمایشگاه با شعار تبلیغات، تحول و رونق کسب‌وکار برگزار خواهد شد.

وی به برنامه‌های متنوع نوزدهمین نمایشگاه بین‌المللی تبلیغات، برندسازی، بازاریابی، زنجیره صادرات و صنایع وابسته اشاره کرد و افزود: در این نمایشگاه از سامانه جامع تبلیغات نیز رونمایی خواهد شد که با تحقق این امر از این پس صدور همه مجوزهای تبلیغاتی از این سامانه خواهد بود.

مدیر کل تبلیغات و اطلاع‌رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اضافه کرد: برگزاری همایش ملی فناوری، تبلیغات و انقلاب چهارم صنعتی و برگزاری چند کارگاه آموزش درباره هوش مصنوعی در تبلیغات، نقش برند در ارتباطات تکنیک‌های تبلیغات و پیشبرد فروش از جمله برنامه‌های جانبی نوزدهمین نمایشگاه بین‌المللی تبلیغات، برندسازی و زنجیره صادرات است.

مهم‌ترین اهداف چیست؟

همچنین سید علی اعتدالی، رئیس ستاد برگزاری نوزدهمین نمایشگاه بین‌المللی تبلیغات، برندسازی و زنجیره صادرات نیز گفت: در این نمایشگاه علاوه بر شرکت‌های داخلی، شرکت‌ها و نمایندگی کشورهای چین، ژاپن و ترکیه حضور و مشارکت دارند.

وی اضافه کرد: در نوزدهمین نمایشگاه بین‌المللی تبلیغات، برندسازی، بازاریابی، زنجیره صادرات و صنایع وابسته که با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و وزارت صمت برگزار می‌شود، برترین شرکت‌ها در حوزه‌های مختلف صنعت تبلیغات و بازاریابی و برندسازی گرد هم می‌آیند تا نوین‌ترین دستاوردهای خود را به نمایش بگذارند.

اعتدالی افزود: در این نمایشگاه انواع کالاها و خدمات عمومی و تخصصی، رسانه‌ها و وسایل ارتباط جمعی (تصویری، نوشتاری و گفتاری)، فناوری اطلاعات، تبلیغات محیطی، محاطی، دیجیتالی و رایانه‌ای، تبلیغات کالاهای صادراتی، برندهای تجاری و تبلیغاتی، روابط‌عمومی‌ها، سازمان‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی، فعالیت‌های بازاریابی و تحقیق در بازار، تکنیک‌های بازاریابی و پیشبرد فروش، ارتقای فروش، چاپ و خدمات دیجیتالی، ماشین‌های چاپ الکترونیکی، تجهیزات و مواد اولیه، طراحی بسته‌بندی، طراحی و ایده‌پردازی، تکنولوژی نورپردازی، رایانه و ماشین‌آلات مورد استفاده در صنعت تبلیغات، ماشین‌آلات لیزری، تجهیزات و خدمات صوتی، تصویری، سینمایی و عکاسی و ماشین‌های اداری و تبلیغاتی و تجهیزات مربوطه ارائه خواهد شد.

رئیس ستاد برگزاری نمایشگاه افزود: معرفی بازارهای جدید صادراتی، ارائه راهکارهای چگونگی حفظ بازارهای صادراتی، آشنایی با فنون نوین بازاریابی، ارتقای سطح دانش بازاریابی و تبلیغات، حمایت از صنعت تبلیغات، شناخت تاکتیک‌های بازاریابی و ارتقای فروش، آموزش تبلیغات و بازاریابی، آشنایی با جدیدترین تحولات بین‌المللی تبغلیات و بازاریابی و توسعه صادرات مهم‌ترین اهداف برپایی نوزدهمین نمایشگاه بین‌المللی تبلیغات، بازاریابی، زنجیره صادرات و صنایع وابسته است.

اعتدالی خاطرنشان کرد: براساس برنامه‌ریزی صورت گرفته قرار است چند هیات بازرگانی از کشورهای عراق و افغانستان با حضور در این نمایشگاه ضمن بازدید از غرفه‌ها و سالن‌ها با شرکت‌های ایرانی وارد مذاکره شوند. بی شک در دنیای امروز نقش تبلیغات و بازاریابی در عرصه اقتصاد غیرقابل‌انکار است و بنگاه‌های اقتصادی برپایه همین برندسازی و بازاریابی است که می‌توانند در گود رقابت باقی بمانند. براین اساس بنگاه‌های اقتصادی همواره تلاش دارند تا بهترین و نوین‌ترین برنامه‌های تبلیغاتی، برندسازی و بازاریابی را اجراکنند تا بتوانند در بازار داخلی و خارجی توان رقابت داشته باشند. در این بین بی‌تردید گذار موفق و ورود به عرصه‌های جهانی منوط به رشد و توسعه توان تبلیغات و دانش نوین بازاریابی است، بنابراین برگزاری چنین نمایشگاه‌هایی می‌تواند از اهمیت ویژه‌ای برخوردار باشد.

نوزدهمین نمایشگاه بین‌المللی تبلیغات، بازاریابی، زنجیره صادرات و صنایع وابسته از ۱۳ تا ۱۶ آذر هر روز از ساعت۸ تا ۱۵ در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران آماده بازدید علاقه‌مندان خواهد بود.

صمت الزامات افزایش ظرفیت حمل‌ونقل دریایی ایران را بررسی کرد:

تقویت توان بیمه کشتیرانی در پرداخت خسارت

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

در سفرهای آبی، دریای بیکران و مخاطرات پیش‌بینی‌نشده بسیاری وجود دارد. این موضوع برای کشتی‌های باربری بزرگ که محموله‌های زیادی را حمل می‌کنند، میزان ریسک را دوچندان می‌کند. به همین منظور بیمه حمل‌ونقل دریایی ایجاد شده تا در صورت بروز هرگونه اتفاق غیرقابل‌پیش‌بینی یا حادثه، خسارات واردشده به صاحبان بار را جبران کند. از سوی دیگر برای صادرات و واردات موفق استحکام شرایط حمل‌ونقل دریایی کالاها و تضمین سلامت و ایمنی محموله‌های واردشده یا صادراتی یک ضرورت مهم به‌شمار می‌رود. به کمک بیمه حمل دریایی می‌توان خسارات واردشده به محموله‌های مختلف را حین جابه‌جایی به‌شکل قانونی پیگیری و جبران کرد. بیمه بدنه شناور یا بیمه دریایی یکی از انواع پوشش‌های بیمه‌ای بسیار پرکاربرد است که خطرهای مرتبط با کشتی‌ها، انواع شناور و حمل‌ونقل دریایی را پوشش می‌دهد. خطرات تحت پوشش بیمه کشتی در اکثر موارد شامل بدنه شناور، محموله آن، بیمه مسئولیت و ناحیه درون دریا است. به‌عقیده کارشناسان پیش از تحریم‌ها بیمه‌های ایرانی درصدی کمی از مسئولیت خسارات احتمالی را می‌پذیرفتند و مابقی مسئولیت یا خسارت احتمالی حوادث دریایی ایران برعهده reinsuranceها بود، اما حالا باید بیمه‌های ایرانی تمام خسارت را پرداخت کنند. به‌عبارت شفاف‌تر اگر اتفاقی برای شناورها، کشتی‌های نفتکش، باری، فله‌بر و... رخ دهد، شرکت ایرانی که کشتی را بیمه کرده، موظف است تمام خسارت و صددرصد زیان شرکت کشتیرانی را بپردازد که این بیمه‌های ایرانی را به مرحله ورشکستگی خواهد کشاند.

عکس: صمت

نگاهی به بیمه حمل‌ونقل دریایی

بیمه حمل‌ونقل دریایی مربوط به حمل‌ونقل کالاها و مسافران با کشتی‌ها و سایر وسایل دریایی است. این بیمه شامل بیمه کالا، بیمه نقل‌العفش، بیمه مسافران و بیمه شخص ثالث می‌شود. بیمه حمل‌ونقل دریایی به‌عنوان یکی از ابزارهای مدیریت ریسک در تجارت جهانی بسیار اهمیت دارد و به کاهش خطرات مرتبط با حمل‌ونقل کالاها کمک می‌کند. بیمه دریایی شامل تعویض خسارت‌های ناشی از آسیب دیدن کالاها، سرقت، تصادف، آتش‌سوزی و... است. همچنین، برخی بیمه‌گران این بیمه را با بیمه حوادث دریایی ترکیب می‌کنند تا پوشش کاملی برای صادرات و واردات فراهم کنند.

بیمه حمل‌ونقل دریایی برای بسیاری از بازرگانان و شرکت‌های تجاری مسئله‌ای مهم و ضروری است، به همین دلیل شرکت بیمه دریایی باید ضامن سلامت بار در حمل دریایی از مبدا تا رسیدن به مقصد نهایی باشد.

انواع بیمه کشتی

بیمه بدنه و ماشین‌آلات: این نوع بیمه شامل بیمه بدنه کشتی و همچنین جراثقیل، تجهیزات و وسایل ناوبری است. بعلاوه سهم مالکان کشتی در خسارت همگانی، هزینه نجات و بخشی از خسارت وارده به کشتی مقابل در تصادم را پوشش می‌دهد.

بیمه حمایت و غرامت (P&I): معمولا این نوع بیمه‌نامه خسارت و فقدان محموله، فوت یا آسیب‌دیدگی خدمه کشتی، خسارت به اسکله و اجسام شناور، آلودگی آب دریا، خسارت به کشتی مقابل در تصادم، مسافر قاچاق، بیرون آوردن لاشه کشتی و صدمه و فوت شخص ثالث را شامل می‌شود. همچنین این بیمه به‌صورت باشگاه (صندوق) اداره می‌شود و بیمه‌گذاران P&I با پرداخت حق بیمه عضو باشگاه خواهند شد.

بیمه کرایه حمل، دموراژ و دفاع از شکایت (FD&D): این نوع پوشش در زمینه حمایت از بیمه‌شده در دادگاه، منصوب کردن وکیل، ارائه مشاوره و پرداخت هزینه‌های حقوقی نظیر هزینه وکیل و انتخاب داور در موارد اختلاف در پرداخت کرایه حمل، دموراژ و چارتر پارتی است.

بیمه اعتصاب: هزینه‌های ناشی از اعتصاب توسط کارگران بندر یا پرسنل کشتی که منجر به اختلال در کار کشتی می‌شود را پوشش می‌دهد.

بیمه جنگی (War Risk): بیمه‌ها به‌طور معمول در عملیات تروریستی مسئولیت و هزینه‌ای را متقبل نمی‌شوند، اما این بیمه با اعلام تبصره‌ها و شروط ویژه، می‌تواند این‌گونه خطرات احتمالی را پوشش دهد.

ضرورت حمایت از شرکت‌های بیمه‌ای و بندری

> از دولت می‌خواهیم تا از تجربه گذشته درس بگیرد و از شرکت‌های بیمه‌ای و بندری حمایت کند

مسعود پل‌مه، دبیرکل انجمن کشتیرانی و خدمات وابسته ایران درباره وضعیت بیمه‌های کشتیرانی پس از تحریم به صمت گفت: پس از تحریم‌ها همه بیمه‌های P&I پوشش بیمه‌ای خود را تا آب‌های سرزمینی ما دارند و بعد از ورود به آب‌های ما بیمه قطع می‌شود. در نتیجه با کشورهایی توافق شد که کشتی‌های ما که با بیمه‌های P&I کیش و قشم تردد می‌کنند را پذیرش کنند و کشتی‌هایی که وارد آب‌های سرزمینی ما شدند نیز توسط بیمه‌های کیش و قشم، بیمه شوند. در مجموع بیمه یکی از بخش‌هایی بود که بعد از تحریم‌ها توانمندی و استقلال اقتصادی را برای ایران به ارمغان آورد. بخشی از بیمه‌های مرتبط با دریا تحت پوشش P&I کلاب‌ها یا بیمه مسئولیت مالکان کشتی است که به آن بیمه در برابر اشخاص ثالث نیز گفته می‌شود. با استفاده از بیمه مسئولیت مالکان کشتی هنگام بروز تصادف و سایر خطرات دریانوردی، هزینه‌های جبران خسارت وارد شده به کارکنان برعهده بیمه خواهد بود.

وی با اشاره به تحریم دوم در سال ۹۷ اظهار کرد: با تشدید تحریم در سال ۹۷تمامی مجموعه‌های بیمه‌ای بین‌المللی از ارائه پوشش‌های بیمه‌ای به شناورهای تحت پرچم جمهوری اسلامی یا تحت مالکیت ایرانی خودداری کردند.

به عبارت شفاف‌تر در یک مقطع زمانی یا همان اوایل تحریم دوم که در سال ۹۷ و زمان ریاست‌جمهوری ترامپ رخ داد، بیمه‌ها از ترس و نگرانی در تحریم قرار گرفتن، از ارائه خدمات بیمه‌ای به ایران اجتناب کردند. در واقع شرکت‌های لاینری فعال که به بنادر ما می‌آمدند پس از تحریم‌ها بنادر ما را ترک کردند. همچنین لیست سیاه امریکا درباره اشخاص حقیقی و حقوقی ما احیا شد و به هر حال تحریم‌ها در بخش‌هایی موثر واقع شد.

البته لازم است یادآوری کنم که ارائه خدمات بیمه‌ای تحریم نیست، اما معاملات مالی بین‌المللی که معمولا برپایه دلار صورت می‌گیرد با ایران و ایرانی ممنوع است و همین عامل موجب خودداری شرکت‌های بیمه‌ای تحت عنوان P&I کلاب‌های معتبر جهانی از ارائه خدمات بیمه‌ای به ایران می‌شود. البته در استمرار این موضوع شرکت‌هایی به‌عنوان زیرمجموعه‌های مستقل خدمات بیمه‌ای را برای شناورهای خارجی که به مقصد ایران می‌آیند ارائه می‌کنند.

پل‌مه با گلایه‌ای از دولت اظهار کرد: متاسفانه با امضای برجام و کاهش تحریم‌ها، دولت چشم خود را به روی بیمه‌های داخلی بست و بیمه‌های P&I کیش و قشم تعطیل شدند، اما امروز و در تحریم‌ها دوباره فعال شدند؛ بنابراین از دولت می‌خواهیم تا از این تجربه تلخ درس بگیرد و از شرکت‌های بیمه‌ای و بندری حمایت کند.

بیمه‌های P&I حاصل تحریم‌ها

دبیرکل انجمن کشتیرانی و خدمات وابسته ایران با اشاره به بروزرسانی پوشش‌های بیمه‌ای بیمه‌های P&I کیش و قشم اظهار کرد: دو شرکت یادشده فعالیت در عرصه بین‌المللی برای شناورها را به‌روز کرده و خوشبختانه امروز با ارائه سرویس‌های کامل تمام نیازهای دریایی ما را در آب‌های سرزمینی و مسیرهای بین‌المللی دیگر کشورها بدون هیچ‌گونه نقصی پوشش می‌دهند. اکنون کلاب‌های P&I کیش و قشم به‌دلیل ارتباط با بنادر دنیا به دانش روز تجهیز هستند.

وی با اشاره به رفع مشکلات این حوزه پس از تحریم گفت: در دور اول تحریم‌ها در یک مقطع، سرویس‌های P&I کلاب به‌طور کامل ارائه نمی‌شد و شرکت‌های بیمه‌ای ایرانی پوشش‌های کلوز ۳۴۴ ، ۲۸۰ را ارائه می‌کردند که این پوشش‌ها کمتر از نیازی بود که برای فعالیت‌های متداول بین‌المللی موردنیاز بود. اما خوشبختانه اکنون تمام پوشش‌های لازم در اختیار صاحبان کالا، مالکان شناورها و ذی‌نفعان فعالیت‌های دریایی وجود دارد و براساس معاهدات بین‌المللی این پوشش‌ها موردپذیرش تمامی طرف‌های تجارت‌های دریایی ایران قرار گرفته است.

میزان خسارات سالانه مشخص نیست

پل‌مه درباره میزان خساراتی که سالانه در حوزه فعالیت‌های دریایی ایجاد می‌شود، گفت: به‌دلیل گستره بسیار زیاد فعالیت‌های دریایی به‌ویژه فراسوی مرزهای جمهوری اسلامی ایران، خسارت‌ها به‌راحتی قابل‌احصاء نیست و یکسری آمار و ارقام بیمه‌ها محرمانه است و اطلاعات آنها تنها در اختیار ذی‌نفعان آن خسارات یا مجموعه‌هایی که نیازمند آمارهای دقیق‌تری هستند، گذاشته می‌شود.

صنعت کشتیرانی، سرمایه‌محور است

> صنعت کشتیرانی، سرمایه‌محور است و بدون بیمه، گواهینامه‌ها از اعتبار می‌افتد

کاپیتان حمزه کشاورز، مدیرعامل اسبق شرکت حمل کانتینری کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران درباره وضعیت بیمه‌های کشتیرانی پس از تحریم به صمت گفت: صنعت کشتیرانی، سرمایه‌محور است و بدون بیمه، گواهینامه‌ها از اعتبار می‌افتد. البته مالک نیز چنین ریسکی را نمی‌پذیرد که بدون بیمه بدنه و مسئولیت کشتی را به اقیانوس بسپارد. قبل از شروع تحریم‌ها بیمه‌های بین‌المللی بدنه، P&I کلاب و... داشتیم که با شروع تحریم‌ها ناگهان از این امکانات محروم شدیم. پوشش بیمه‌ای در حوزه فعالیت‌های دریایی بسیار حائزاهمیت است و اگر این نیاز مهم را تامین نمی‌کردیم، نمی‌توانستیم به بنادر بزرگ دنیا رفت‌وآمد کنیم. همچنین اگر اتفاقی رخ می‌داد، آثار منفی و خسارات آن متوجه کشتیرانی بود و خسارت غیرقابل‌جبرانی وارد می‌شد. وی با اشاره به شکل‌گیری بیمه P&I کلاب کیش و قشم اظهار کرد: فعالیت‌های بین‌المللی دریایی ناگزیر از استفاده از شبکه جهانی بیمه، سیستم‌های بانکی بین‌المللی و دیگر ابزار موردنیاز کشتیرانی بین‌المللی هستند؛ به این ترتیب صنعت بیمه نیز برای ارتقای فنی و توزیع مناسب ریسک نیاز به ارتباط با شبکه بیمه بین‌المللی و اتکایی دارد. با این حال باوجود تحریم‌ها بیمه P&I کلاب کیش و قشم راه‌اندازی شد و طی توافق با برخی از کشورها، کشتی‌های ما با بیمه‌های P&I کیش و قشم تردد می‌کنند و کشتی‌هایی که وارد آب‌های سرزمینی ما شدند توسط بیمه‌های کیش و قشم، بیمه می‌شوند. این کلاب‌ها از جمله دستاوردهای باارزش دوره تحریم هستند که نه‌تنها باید حفظ شوند، بلکه باید با یک برنامه استراتژیک صحیح و مناسب در جهت ارتقای توانمندی فنی، تخصصی و اعتباری آنها قدم برداشت.

بیمه P&I

کشاورز با اشاره به تفاوت انواع بیمه کشتیرانی بیان کرد: بیمه P&I صندوقی است که بیمه‌گذاران با پرداخت حق‌بیمه عضو آن خواهند شد و خسارت و فقدان محموله، فوت یا آسیب‌دیدگی خدمه کشتی، خسارت به اسکله و اجسام شناور، آلودگی آب دریا، خسارت به کشتی مقابل در تصادم، مسافر قاچاق، بیرون آوردن لاشه کشتی و صدمه و فوت شخص ثالث را شامل می‌شود.

خودبیمه‌ای

مدیرعامل اسبق شرکت حمل کانتینری کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران با اشاره به دوران جنگ ایران و عراق گفت: زمان جنگ ایران و عراق به‌دلیل هزینه سنگین بیمه‌های جنگی، کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران صندوق خودبیمه‌ای را راه انداخت، زیرا حق‌بیمه پرداختی نسبت به احتمال صدمه به کشتی بسیار زیاد بود.

در نتیجه صندوقی را کنار گذاشت و خودبیمه‌ای کرد که این موضوع در آن زمان مزیت‌های بسیاری به‌دنبال داشت.

سخن پایانی

کشتی‌هایی که در حمل‌ونقل دریایی مورداستفاده قرار می‌گیرند، باید تحت پوشش بیمه معتبری باشند تا بتوانند در بنادر دنیا رفت‌وآمد کنند، اما تحریم‌های ظالمانه‌ای که هر بار علیه کشور اعمال می‌شود و محدودیت شرکت‌های کشتیرانی در استفاده از امکانات بین‌المللی منجر به محدود شدن اقتصاد خواهد شد. در نتیجه اهمیت حضور بیمه در صنعت حمل‌ونقل آشکارتر می‌شود و با تقویت توان بیمه کشتیرانی در پرداخت خسارت، ظرفیت ترانزیت دریایی ایران افزایش خواهد یافت.

بسیاری از کارشناسان معتقدند با روی کار آمدن بیمه P&I در ایران تا حدودی نقشه تحریم در این حوزه با شکست مواجه شد؛ با این همه برای استفاده بیشتر از این ظرفیت باید سایر بیمه‌ها نیز در این حوزه فعال شوند.

لازم به ذکر است که جدیدترین آمار منتشرشده ازسوی سازمان اطلاعات مرکزی امریکا (سیا) درباره وضعیت ناوگان تجاری کشورهای جهان نشان می‌دهد ایران با ۹۴۲ فروند کشتی تجاری بالاتر از امریکا، آلمان و فرانسه، در جایگاه ۲۵ جهان قرار دارد.

بلاتکلیفی بیمه کارگران یک شغل پرخطر ادامه دارد

کارگران ساختمانی چشم‌انتظار اجرای قانون جدید

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

جامعه یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفری کارگران ساختمانی که به دلیل بروز نیمی از حوادث کار در زمره مشاغل پرخطر قرار دارند، این روزها به اجرای قانون جدید بیمه کارگران ساختمانی چشم دوخته‌اند زیرا برخورداری از چتر حمایتی بیمه از الزامات این گروه از فعالان صنعت ساختمان به شمار می‌رود.

داده‌های آماری سازمان تامین اجتماعی از برخورداری حدود ۷۶۰ هزار کارگر ساختمانی از خدمات بیمه حکایت دارد و بر این اساس بیش از ۵۰۰ هزار کارگر در این طبقه شغلی نیز به واسطه قانون اصلاح ماده ۵ قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی در انتظار برخورداری از بیمه برای تضمینی برای امروز و آینده خود هستند. حال کارگران ساختمانی چشم انتظار اجرای قانون جدید بیمه هستند که در جریان اصلاح ماده ۵ قانون بیمه‌های اجتماعی، ۵ مهر امسال تصویب و ابلاغ شده است.

عکس: صمت

تصویب اولیه قانون کارگران ساختمانی، به سال ۱۳۱۱ برمی‌گردد. در آن سال تصویب شد که، غرامتی به کارگران فعال در عملیات ساختمانی و خانواده آن‌ها، در صورت بروز انواع آسیب، ازکارافتادگی و حتی فوت پرداخت شود. تا سال ۱۳۵۲ این قانون فراز و نشیب‌های زیادی را سپری کرد و چند بار اصلاح شد. بر اساس قانون مصوب، تمامی کارگران باید بیمه می‌شدند. در واقع، شرط صدور پروانه، ارائه رسید پرداخت بیمه کارگران بود. برای کسب اطلاعات جامع در خصوص بیمه عملیات ساختمانی، مقاله مربوطه را مطالعه نمایید. این ماده تاکنون دچار تغییرات زیادی شده‌است. بعد از چند بار اصلاحیه، مقرر شد که در ازای صدور هر پروانه، ۱۵ درصد هزینه به حساب سازمان بابت بیمه کارگران پرداخت شود.

مسئله اینجا بود که، سازمان ادعا کرد این مبلغ نمی‌تواند، کفاف هزینه‌های مربوط به ۶۰۰ هزار بیمه‌نامه را دهد. از این رو، در اصلاحیه جدید تعیین شد این مبلغ به ۲۰ درصد افزایش پیدا کند و همچنین ۸ درصد از مزد هر کارگر، به ازای ساخت هر متر مربع با ضریب بین نیم تا ۱۴ درصد، به عنوان سهم خود پرداخت شود. تعیین ضریب بسته به قیمت زمین و شرایط محیطی متفاوت خواهد بود.

در این خصوص هنوز چالش‌ها و مشکلاتی وجود دارد. از طرفی خود تامین اجتماعی هم هنوز نتوانسته به وعده‌های داده شده عمل کند. فعالان کارگری معتقدند بخشنامه‌هایی که تا امروز تامین اجتماعی صادر کرده به نفع کارگران نبوده و تاکنون تأییدیه‌ای از نمایندگان دریافت نشده است.

قانون جدید بیمه چه می گوید

طرح اصلاح ماده ۵ قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی پس از چکش‌کاری و رفت و برگشت‌های مکرر در کمیسیون و صحن مجلس و ایرادات مجمع تشخیص، سرانجام اواخر تابستان امسال به نتیجه رسید و هادی طحان نظیف سخنگوی شورای نگهبان ۲۹ شهریور از تایید طرح اصلاح بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی در این شورا خبر داد. این قانون ۵ مهر سال جاری با امضای رئیس‌جمهوری برای اجرا به وزارتخانه‌های کشور، راه و شهرسازی، اقتصاد و دارایی و تعاون، کار و رفاه اجتماعی ابلاغ شد.

قانون جدید یک ماده واحده و چند بند و تبصره دارد که مهم‌ترین آن به شرح زیر است: سازمان تامین اجتماعی مکلف است با دریافت ۷ درصد حق بیمه سهم بیمه شده از ماخذ کسر حق بیمه از کارگران دارای پروانه مهارت فنی شاغل مستقیم به عنوان سهم کارگر و معادل ۲۵ درصد مجموع عوارض صدور پروانه ایجاد یا توسعه، احداث و یا افزایش تراکم ساختمان و تخریب و نوسازی بنا و تعمیرات اساسی به عنوان سهم مالک، کارگران را بیمه نماید.

در صورت عدم تامین منابع لازم جهت گسترش پوشش بیمه‌ای کارگران با تصویب هیات وزیران افزایش مجموع عوارض تا معادل ۳۰ درصد و به صورت سالانه حداکثر در سقف معادل ۲.۵ درصد بلامانع است. به عقیده کارشناسان حوزه بیمه، این بند منابع جدیدی را برای سازمان تامین اجتماعی فراهم می‌کند که بتواند کارگران ساختمانی جدید را تحت پوشش بیمه درآورد. در بیان اهمیت چتر حمایتی بیمه بر سر فعالان صنعت ساختمان همین نکته کافی است که بدانیم حوادث ناشی از کار در صنعت ساخت‌وساز در تمام دنیا نسبت به سایر صنایع بیشتر بوده و البته در ایران این خسارت‌ها در حوزه ساخت‌وساز از متوسط جهانی بیشتر است.

از سوی دیگر طبق قانون زمان بازنشستگی برای شاغلین در کارگاه‌های ساختمانی ۳۵ سال است. یعنی اگر به‌عنوان کارگر ساختمانی حق بیمه پرداخت می‌کنید می‌توانید با داشتن حداقل سابقه مقرر در قانون تأمین اجتماعی و ۶۰ سال تمام یا پرداخت حق بیمه به مدت ۳۵ سال، درخواست بازنشستگی بدهید.

نواقص قانون پیشین بیمه کارگران ساختمانی

تا پیش از اصلاح ماده ۵ قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی، قانون دیگری مرجع تصمیم‌گیری سازمان تامین اجتماعی برای ارائه خدمات بیمه‌ای به این قشر بود؛ به گفته معاون بیمه‌ای سازمان تامین اجتماعی، در قانون بیمه کارگران ساختمانی که از سال ۱۳۵۲ تا ۱۳۸۹ اجرا شد، تنها چهار درصد حداقل دستمزد روزانه دریافت می‌شد و در واقع کارگران در مقابل حوادث ناشی از کار بیمه بودند اما از سال ۱۳۸۶ در چند نوبت این قانون اصلاح شد تا سازمان تامین اجتماعی حق بیمه را محل منابع ناشی از صدور پروانه ساختمانی دریافت کند.

به گزارش ایرنا؛ محمد محمدی معاون بیمه‌ای سازمان تامین اجتماعی، ضمن بیان این مطلب، میزان حق بیمه کارگران ساختمانی را ۲۷ درصد عنوان کرد و افزود: هفت درصد این میزان سهم کارگر و ۲۰ درصد سهم کارفرمایی بود که می‌بایست از محل پروانه ساختمانی پرداخت می‌شد.

وی با یادآوری اینکه در بازه زمانی سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۴۰۱ مجموع منابع دریافتی از محل پروانه ساختمانی کفاف هزینه بیمه‌شدگان این قانون را نمی‌داد و به همین دلیل امکان‌پذیرش بیمه‌شده جدید محدود شد، گفت: بهمن سال گذشته ماده ۵ قانون بیمه کارگران ساختمانی در مجلس اصلاح شد، اما امسال طرح دوفوریتی برای اصلاح دوباره این قانون در دستور کار قرار گرفت و به تصویب رسید.

محمدی با اشاره به اینکه حدود ۷۶۰ هزار کارگر ساختمانی با پرداخت۷ درصد سهم کارگری تحت پوشش بیمه تامین اجتماعی قرار دارند اضافه کرد: در قانون جدیدی که از سال ۱۳۸۹ اجرا شده، حدود ۷۶۰ هزار کارگر ساختمانی تحت پوشش تامین اجتماعی قرار گرفته و از همه مزایای قانون این سازمان برخوردار هستند و ۵۰۰ هزار نفر نیز در انتظار استفاده از خدمات سازمان قرار دارند. تداوم بیمه‌پردازی کارگران ساختمانی موجود نیازمند تامین منابع است و این منابع باید حتما تامین شود. کارگران ساختمانی در نوبت بیمه نیز چندین سال انتظار کشیده‌اند که با اصلاح قانون تحت پوشش بیمه قرار گیرند. وی تصریح کرد: براساس اطلاعات وزارت راه و شهرسازی برای هر ۱۰۰ مترمربع مسکن بین ۱.۲ دهم تا ۱.۵ نفر لازم است که ۱۲ ماه کار کنند تا یک ساختمان ۱۰۰ متری ساخته شود؛ یعنی برای احداث ساختمان ۱۰۰ متری ۱۸ نفر ماه کار لازم است بنابراین در حوزه ساختمان کارگر در حال انجام کار است و باید حق بیمه وی نیز پرداخت شود. در قانونی که بهمن سال گذشته تصویب شد ایجاد سامانه رفاهی برای کارگران ساختمانی پیش‌بینی شد تا بتواند از طریق سیستم‌ها صحت‌سنجی را انجام دهند.

■ بیمه کارگران متناسب‌سازی می‌شود

معاون بیمه‌ای سازمان تامین اجتماعی با بیان اینکه بیمه کارگران ساختمانی به عنوان یکی از موضوعات مهم برای کارگران شاغل در این بخش به شمار می‌رود، یادآور شد؛ پس از طی مراحل قانونی؛ اجرای این مصوبه منوط به اعمال تبصره‌های قانونی مندج در اصلاحیه است. محمدی افزود: متناسب با بند (الف) اصلاح ماده ۵ قانون بیمه کارگران ساختمانی، سازمان تأمین اجتماعی باید از محل وصول درآمدهای حاصل از پروانه‌های ساختمانی نسبت به بیمه کارگران شاغل در بخش ساختمان‌سازی اقدام کند و به هر میزان این سهم حق بیمه از کارگران دارای پروانه مهارت فنی تأمین شود این افراد تحت پوشش بیمه قرار می‌گیرند.

به گفته معاون بیمه‌ای سازمان تامین اجتماعی، در قانون جدید همچنان سهم کارگر در پرداخت بیمه ۷ درصد است و سهم ۲۰ درصدی کارفرما از محل ۲۵ درصد مجموع عوارض صدور پروانه ایجاد یا توسعه، احداث و یا افزایش تراکم ساختمان و تخریب و نوسازی بنا و تعمیرات اساسی تامین می‌شود. با این اوصاف منبع اصلی تامین حق بیمه کارفرما، درآمد حاصل از پروانه‌های ساختمانی است و اگر ساخت‌وسازها رونق بگیرد، می‌توان امیدوار بود که منابع این بخش تامین خواهد شد.

خطر در کمین کارگران ساختمانی

محمد کساییان، فعال حوزه ساخت‌وساز با اشاره به مشکلات بیمه کارگران ساختمانی در گفت‌وگو با صمت گفت: کاهش پوشش بیمه می‌تواند باعث کاهش تعداد کارگران ساختمانی شود. با توجه به اینکه کارگران ساختمانی معمولا در شرایط کاری بسیار سخت و خطرناک فعالیت می‌کنند، بیشترین نیاز آنها به پوشش بیمه است. با کاهش پوشش بیمه و افزایش ریسک بروز حوادث و بیماری‌ها، تعداد کارگران ساختمانی کاهش یافته و این می‌تواند از نظر اقتصادی و اجتماعی برای کارگران و صنعت ساختمان مضر باشد. وی افزود: اصلاحیه بیمه کارگران ساختمانی یکی از مهم‌ترین برنامه‌های حمایتی از کارگران ساختمانی بود که با متوقف شدن آن، تاثیرات منفی بسیاری برای کارگران ساختمانی و صنعت ساختمان به دنبال دارد. این کارشناس تصریح کرد: به طور کلی توسعه صنعت ساختمانی و توسعه پایدار در کشور می‌تواند به بهبود شرایط کاری کارگران ساختمانی کمک کند. اگر صنعت ساختمان با استفاده از حمایت‌هی متعدد توسعه پیدا کند، شرایط کاری کارگران ساختمانی بهبود خواهد یافت و این موضوع رشد شرایط اقتصادی کشور را نیز به همراه خواهد داشت.

کساییان ادامه داد: همچنین، ایجاد شرکت‌هایی با سرمایه‌گذاری بالا و تخصصی در صنعت ساختمانی، ارائه آموزش‌های تخصصی و افزایش توانمندی‌های فنی و حرفه‌ای کارگران، توسعه زیرساخت‌های صنعت ساختمانی و فراهم کردن شرایط مناسب برای بیمه کارگران ساختمانی از دیگر راهکارهای مهمی هستند که می‌توانند به بهبود وضعیت کارگران ساختمانی در ایران کمک کنند.

■ کارگران ساختمانی نیاز به توجه دارند

کساییان با بیان اینکه طبق آمار، ۵۰ درصد حوادث کار در کشور مربوط به کارگاه‌های ساختمانی است، گفت: موضوع بیمه کارگران ساختمانی به عنوان یک ضرورت حیاتی از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است و مسئولان و متولیان امر باید در این زمینه اهتمام بیشتری داشته باشند. وی افزود: عدم اجرای دقیق بیمه کارگران ساختمانی، مشکلات فراوانی را ایجاد کرده که یکی از مهم ترین این مشکلات قوانین مرتبط با بیمه بیکاری این گزوه است. از آنجا که بسیاری از کارگران ساختمانی مشمول بیمه تامین اجتماعی نیستند،مشمول دریافت بیمه بیکاری نیز نخواهند بود.

این کارشناس خاطرنشان کرد: در حوزه حوادث کار، حوادث ساختمانی همچنان حرف اول را می‌زند. این درحالی است که اغلب کارفرما تنها یک بیمه مکمل خریداری می‌کند و به آن اکتفا می‌کند و اهمیتی به حفاظ و ایمن‌سازی کارگر ساختمانی نمی‌دهد، در نتیجه مسائل ایمنی در حوزه ساختمان رعایت نمی‌شود. از این رو سازمان نظام مهندسی به دلیل عدم نظارت کافی و اصولی بر نحوه ساخت ساختمان‌ها و ایمنی آن در این زمینه مقصر است.

کساییان در خاتمه گفت: بحث بیمه کارگران ساختمانی بیش از هر زمان دیگری باید مورد توجه دولتمردان قرار گیرد چرا که در صورت بروز اتفاق ناگوار برای کارگران، خانواده آنان دچار مشکلات اقتصادی فراوانی می‌شوند. با توجه به نگاه مثبت دولت به کارگران و همراهی نمایندگان مجلس امید است مشکلات و موانع فراروی این قشر در کمترین زمان حل شود و اصلاح قانون بیمه کارگران ساختمانی دوباره به جریان بیفتد.

سخن پایانی

به طور کلی، مشکلات کارگران ساختمانی در کشور به دلیل عدم رعایت قوانین کاری و ایمنی و بهداشتی، نداشتن قرارداد کاری، عدم پرداخت حقوق و مزایا به موقع، کارکردن در شرایط نامساعد، نبود بیمه و جایگاه ضعیف کارگران در ساختار اقتصادی کشور است.

برخی از کارگران ساختمانی بدون بیمه کار می‌کنند و در صورت بروز حادثه، هیچ‌گونه حمایتی برای آنها فراهم نیست. از طرفی بسیاری از کارفرمایان ساختمانی قرارداد کاری را رعایت نکرده و کارگران را بدون انعقاد قرارداد به کار می‌گیرند که این موضوع می‌تواند به عدم پرداخت حقوق و مزایا منجر شود. به طور کلی، برای حل مشکلات کارگران ساختمانی، نیاز است که دولت و سایر نهادهای مربوطه در کشور، بهبود شرایط کاری و زندگی را در اولویت قرار داده و سیاست‌های مناسبی برای بهبود وضعیت این کارگران اعمال و اجرا شود.

بلاتکلیفی بیمه کارگران ساختمانی یکی از مشکلات مهم کارگران شاغل در این بخش است

توقف اصلاحیه بیمه کارگران ساختمانی در کلیه بخش‌های صنعت ساختمان منجر به افزایش فشار و بار مالی بر کارگران می‌شود

زیر ذره بین

سنگ‌اندازی قانون جدید

قانون بیمه کارگران ساختمانی چندی پیش برای اجرا ابلاغ شده اما فعالان کارگری به این قانون خوشبین نیستند. آنها معتقدند قانون جدید نمی‌تواند منابع لازم برای بیمه کارگران ساختمانی را فراهم کند.از سوی دیگر برخی از بخشنامه‌های سازمان تامین اجتماعی عملا سنگ‌اندازی در مقابل اجرای بیمه کارگران این حوزه است. مطابق بخشنامه جدید سازمان تامین اجتماعی کارگران ساختمانی برای آنکه بیمه شوند. باید در ساختمانی کار کنند که پروانه ساخت داشته باشد. یا آنها ملزم به فعالیت در رشته‌ای هستند که در آن پروانه مهارت دارند. این بخشنامه مشکلات زیادی برای کارگران به وجود می‌آورد. الزام کار در ساختمان‌های دارای پروانه ساخت با توجه به رکود ساخت و ساز، سنگ‌اندازی پیش پای کارگران ساختمانی است. آن‌ها را از ابتدایی‌ترین حقوقشان محروم می‌کند. در این شرایط بسیاری از کارگران در ساختمان‌های که تعمیرات جزئی یا کلی دارند در حال فعالیت هستند. با این بخشنامه برای بیمه این کارگران مشکلاتی پیش آمده است.

■ مشکل تا یک‌سال آینده حل می‌شود

در همین حال رئیس فراکسیون کارگری مجلس شورای اسلامی با اشاره به این‌که ۵۰۰ هزار کارگر ساختمانی پشت در تأمین اجتماعی معطل و بلاتکلیف مانده‌اند، گفت: ظرف یک سال آینده مشکل کارگران ساختمانی حل شده و همگی بیمه خواهند شد. علی بابایی کارنامی چندی پیش در جلسه هم‌اندیشی با نخبگان تشکل‌های کارگری و کارفرمایی استان گلستان بر لزوم همفکری دولتمردان و نمایندگان مجلس و ایجاد راهکار مؤثر بر رفع مشکلات کارگران تأکید کرد و افزود: مسئله درمان دومی دغدغه مهم جامعه کارگری است و همان‌طور که مشاغل کارمندی از خدمات بیمه تکمیلی بهره‌مند شده و دولت هزینه آن را پرداخت می‌کند، کارگران جامعه نیز باید از خدمات بیمه تکمیلی بهره‌مند شوند. بابایی کارنامی با بیان این‌که مشکلات ۵۰ ساله بیمه تأمین اجتماعی کارگران از سال ۱۳۵۳ تاکنون در بازه زمانی دو ساله قابل‌حل نیست، افزود: منابع و مصارف تأمین اجتماعی با هم همخوانی نداشته و اگر برای این مشکل چاره‌اندیشی نشود با ورشکستگی مواجه خواهد شد. وی با بیان این‌که تأمین اجتماعی ۵۰۰ هزار میلیارد تومان از دولت‌ها مطالبه دارد، ابراز کرد: باید منابع، مصارف و امنیت مدیریتی سازمان تأمین اجتماعی در برنامه هفتم لحاظ شده و دولت با کمرنگ کردن نقش خود مدیریت را به شرکای واقعی تأمین اجتماعی یعنی کارگران و کارفرمایان سپرده و جنبه نظارتی داشته باشد، در غیر این‌صورت با ادامه این وضعیت تا دو سال آینده سازمان تأمین اجتماعی تا مرز ورشکستگی پیش خواهد رفت.

■ مشکل با قانون جدید حل نمی‌شود

در همین حال رئیس انجمن صنفی کارگران ساختمانی گرگان نیز گفت: درحال حاضر حدود هزار وپانصد کارگر ساختمانی در گرگان بیمه ندارند. از سازمان تامین اجتماعی می‌خواهیم به حسب وظیفه خود در جهت تامین مالی بیمه کارگران ساختمانی تلاش و رایزنی‌هایی با دولت و مجلس انجام دهد. جواد کمیزی در گفت‌وگو با ایلنا اظهار کرد: مجلس نه تنها مصوبه قبلی را متوقف بلکه لایحه جدید را با اما و اگر تصویب کرد. نکته قابل توجه در جریان این مصوبه عدم توجه و تصویب لایحه دقیق پیشنهادی و چکش‌کاری شده توسط کمسیون اجتماعی مجلس است. او افزود: متاسفانه بیش ۵۰ درصد از حوادث ناشی از کار در بخش ساختمانی است و اگر کارگران ساختمانی که در گرگان بیمه ندارند دچار حادثه‌ای شوند که منجر به خانه‌نشینی یا خدای ناکرده فوت شود، خانواده آنها دچار مشکلات جدی می‌شوند. کمیزی بیان کرد: سازمان تأمین اجتماعی می‌گوید که منابع لازم را برای بیمه کارگران ساختمانی ندارد از این رو نمی‌تواند به تعهدات خود عمل کند. از سازمان تامین اجتماعی درخواست داریم آیین‌نامه‌های مربوط به بیمه کارگران ساختمانی را به نسبت نیاز آنها؛ تغییر دهد تا نیاز بیمه‌ای کارگران ساختمانی در صف انتظار را تامین کند.

■ نحوه بازرسی خلاف قانون است

هادی ساداتی، نائب رئیس کانون انجمن‌های صنفی کارگران ساختمانی کشور با اشاره بخشنامه جدید سازمان تامین اجتماعی در حوزه بیمه کارگران ساختمانی گفت: نحوه بازرسی‌ها کاملاًخلاف قانون است. یعنی خلاف قانون بیمه تامین اجتماعی و بیمه کارگران ساختمانی است. کارگران ساختمانی در ۱۶رشته فعالیت دارند. این ۱۶رشته در قالب تفاهمنامه بین فنی و حرفه‌ای و تامین اجتماعی تعیین شده است.

کارگرانی که در حال حاضر در رشته‌های مختلف فعالیت می‌کنند اغلب کارت مهارت دارند، اما با توجه به رکود در برخی از رشته‌های کاری، کارگر مجبور است در رشته دیگری فعالیت کند.

تامین اجتماعی چک لیستی را تهیه کرده است که اگر کارگر ساختمانی در رشته مربوط خودش فعالیت نداشت باید بیمه‌اش قطع شود. این موضوع در قانون بیمه کارگران ساختمانی ذکر نشده است. با توجه به موارد یاد شده به نظر می‌رسد کارگران ساختمانی با مشکل جدیدتری در حوزه بیمه مواجه شده‌اند.

یادداشت

آدرس غلط برای گرانی مسکن

بیت‌الله ستاریان
کارشناس بازار مسکن

قیمت مسکن تحت تاثیر عوامل مختلفی مانند قیمت مصالح، زمین و سایر هزینه‌ها مانند پروانه ساختمانی و مواردی از این دست است.

قیمت مصالح تا حدود ۶۰ درصد، زمین تا ۳۰ درصد و سایر هزینه‌ها تا ۱۰ درصد، می‌تواند بر قیمت مسکن تاثیر بگذارد.

از سوی دیگر این امر، تحت تاثیر نرخ ارز و دلار نیز هست. با توجه به موارد یاد شده اینکه بگوییم مشاوران املاک باعث گرانی مسکن هستند موضوع کلیشه‌ای و تکراری است.

برای شناسایی دقیق دلایل افزایش قیمت مسکن و مشکلات بازار مسکن، باید مافیای بازار مسکن را بشناسیم و دست این سوداگران را از این بازار قطع کنیم.

مشاوران املاک نهایتا اگر دلالی غیرمجاز هم داشته باشند باز هم سهم اندکی در نابسامانی بازار داشته و اقدامات آنها باعث افزایش قیمت مسکن می‌شود. بدون شک با چند دهم درصد تاثیر برافزایش نرخ ملک، نمی‌توان تاثیر قابل توجهی بر بازار ملک کل کشور داشت. بنابراین باید مشکل مسکن را ریشه‌ای حل کرد و مقصریابی دردی از مشکلات این بازار دوا نمی‌کند.

شواهد حاکی از آن است که شرایط حال حاضر بازار مسکن به گونه رقم خورده که هیچ سیاستی نمی‌تواند افسار این بازار حیاتی را کنترل کند و هر از گاهی انگشت اتهام به‌سوی یکی از مراجع تاثیرگذار بر بازار نشانه می‌رود؛ اما آنچه باید به آن توجه کرد این است که مسئولان باید در ابتدا چرخه اقتصاد را به سمت توسعه هدایت کنند تا بازارهای مختلف بتوانند راه خود را پیدا کنند و از مشکلات فاصله بگیرند.

در بررسی عوامل موثر بر قیمت مسکن با گزاره‌های مختلفی از جمله نوسان ارز مواجه هستیم. همواره افزایش نرخ ارز تاثیر مستقیمی بر قیمت کوچک‌ترین اقلام مصرفی داشته و بازار مسکن نیز ازاین قاعده مستثنی نیست.

نرخ تورم نیز یکی دیگر از این شاخص‌های تاثیرگذار است، درنتیجه زمانی که نرخ تورم در ساختار اقتصادی یک کشور غیرقابل کنترل شود و نرخ ارز روزبه‌روز در حال رکوردزنی با روز و هفته قبل باشد، مشخصا دیگر ساخت مسکن ارزان‌قیمت برای اقشار هدف به رویایی تشبیه می‌شود که دست‌یافتنی نیست، لذا تا زمانی که چنین مشکلات بزرگی سر راه ساخت مسکن در کشور وجود دارد، به‌دنبال مقصر گشتن کاری بیهوده به نظر می‌رسد.

این درحالی است که همچنان اجرای پروژه‌های انبوه‌سازی مانند مسکن مهر و مسکن ملی در دستور کار بوده و مشکلات یاد شده تولید مسکن با تعداد و ارقام یاد شده از سوی دولت را با ابهام مواجه می‌کند.

از سوی دیگر سیاست، پیش‌فروش واحد مسکونی امری پردردسر و منسوخ است و در هیچ جای دنیا چنین سیاست‌هایی بکاربرده نمی‌شود که دولت وظیفه تولید مسکن را داشته باشد و واحد مسکونی به مردم پیش‌فروش کند.

اگر مفهوم واگذاری تولید و فروش مسکن با محوریت بخش خصوصی جا بیافتند، شاید دیگر انتظار صرف تامین از سوی دولت کاهش یابد و دیگر نیاز نباشد دولت برای خانه‌دار کردن مردم وعده‌های سنگین دهد.

در همین چندساله که کشور ما درگیر وعده‌های مختلف برای ساخت مسکن بوده و سیاست‌های زیادی برای ساماندهی بازار مسکن اجرا شده، در همسایگی یعنی کشور ترکیه، بخش خصوصی با فکر و برنامه‌ریزی اقدام به ساخت مسکن کرده و نه‌تنها تقاضای داخلی را پاسخ داده، بلکه میزبان رفع تقاضای شهروندان کشورهای دیگر در بخش مسکن شده است.

به‌طوری که ایرانی‌ها رکورد خرید مسکن در این کشور را زده‌اند و سیاست جذب سرمایه‌گذاری خارجی در حوزه مسکن این کشور به خوبی جواب داده است.

با نگاهی سطحی به این سازکار درمی‌یابم به یک نکته کلید می‌رسیم. اینکه بخش خصوصی در ساخت مسکن هر دو کشور ایران و ترکیه، نقش قابل توجهی دارد اما سو مدیریت و اجرای برخی روش‌های غلط، مانع از موفقیت در سیاست تولید و توزیع مسکن در ایران شده و در نقطه مقابل با سیاست‌گذاری‌های متفاوت کشور همسایع، بسیاری از این سرمایه‌ها راهی ترکیه شده است.

روند کاهشی معاملات در بازار مسکن ایران نیز دلیلی روشن بر این مدعاست که البته باید عامل کاهش قدرت خرید را نیز به این گزاره اضافه کرد. در نهایت با اعمال سیاست‌های درست و عملیاتی و حتی الگوبرداری از کشورهای مشابه و موفق می‌توان، در راستای رفع مشکلات حوزه پرمخاطب مسکن گام برداشت.

کارمزد مشاوران املاک از هر طرف معامله ۰.۲۵ درصد است

زیر بار حق کمیسیون اضافی نروید

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

قاعده نانوشته می‌گوید هرچه دولت و مجلس برای تنظیم بازار مسکن می‌بافند، برخی مشاوران املاک به‌ویژه، در برخی مناطق شمالی شهرها و کلانشهر پنبه می‌کنند. برخی معتقدند مسئله اصلی این است که هرچه ارزش ریالی قرارداد معامله ملک بیشتر شود، درآمد املاکی‌ها افزایش می‌یابد، به‌طوری که یک میلیون تومان در جابه‌جایی نرخ هر متر خانه، صدها میلیون تومان را به جیب مشاوران املاک سرازیر می‌کند. درهمین حال بارها شنیده شده که مبلغ حق کمیسیون دریافتی از معاملات خریدوفروش مسکن توسط برخی مشاوران املاک به‌صورت دلخواه تعیین و در سایه نبود نظارت، این تعرفه تا ۶ برابر رقم اعلامی نیز از طرفین دریافت می‌شود.

از سوی دیگر موضوعی در میان برخی مشاوران املاک وجود دارد که در آن نحوه قیمت‌گذاری در چارچوب به خصوصی انجام می‌گیرد و اصولا به مصوبه تعیین حق کمیسیون توجهی نمی‌شود. نمونه این بی‌توجهی را می‌توان در مصوبه افزایش ۲۵ درصدی اجاره‌بها مشاهده کرد که در آن کارشناسان املاک با حمایت از مالکان، راه‌های دور زدن این مصوبه را آموزش می‌دهند. مطابق قانون، هزینه کمیسیون مشاوران املاک در خریدوفروش، دریافت ۰.۵ درصد کارمزد از طرفین بود؛ اما از این پس مشاوران املاک باید از هر طرف معامله ۲۵ صدم درصد دریافت کنند. همچنین مشاوران املاک موظف به ارایه فاکتور در ازای دریافت حق کمیسیون به طرفین معامله شده‌اند و اگر مبلغی بیش از نرخ مصوب دریافت شود تخلف صنفی به شمار می‌رود. صمت در این گزارش به بررسی موضوع پرحاشیه حق کمیسیون معاملات ملکی پرداخته است.

هدف اصلی از کاهش کمیسیون معامله املاک

براساس آیین‌نامه حق کمیسیون که از سوی اتحادیه مشاوران املاک تهران به واحدهای صنفی ابلاغ شده، مشاوران املاک باید از هر طرف معامله ۲۵ صدم درصد، به عنوان حق کمیسیون دریافت کنند و موظف هستند در ازای دریافت آن فاکتور تحویل مشتری دهند و اگر مبلغی بیش از نرخ مصوب دریافت شود تخلف صنفی است. این درحالی است که تخلف در حوره تعیین و دریافت حق کمیسیون معاملات ملکی همواره با تخلف‌هایی همراه بوده است. برهمین اساس راهکارهایی مانند راه‌اندازی سامانه املاک و مستغلات اجرایی شده که با تقویت فعالیت و نظارت بر این سامانه می‌توان، از بروز تخلفات احتمالی جلوگیری کرد.

بااینهمه اگر هدف اصلی از کاهش حق کمیسیون معاملات املاک، کنترل قیمت یا کاهش قیمت مسکن باشد، این تصمیم به تنهایی نیم‌تواند به عنوان ابزار موثر بر کاهش قیمت موثر باشد. بنابراین، به‌طور همزمان با اجرای چنین طرح‌هایی، باید سیاست‌های تولید مسکن و افزایش عرضه، ساخت مسکن مناسب برای اجاره و مواردی از این دست نیز اجرایی شوند. در صورتی که تعداد واحدهای مسکونی که ساخته می‌شوند، افزایش یابد، تقاضا و عرضه در بازار مسکن به تعادل رسیده و می‌تواند به کاهش قیمت در این بازار منجر شود.

ثبات سیاسی و اقتصادی از عوامل دیگری است که بر کنترل قیمت‌ها در بازار مسکن تاثیر می‌گذارند. وجود محیطی پایدار و پیش‌بینی‌پذیر در اقتصاد کشور، باعث افزایش اعتماد سرمایه‌گذاران و خریداران شده و این می‌تواند در کنترل قیمت‌ها و جلوگیری از تقلب و نوسانات ناگهانی در بازار مسکن موثر باشد. بنابراین، کاهش حق کمیسیون معاملات املاک تنها یکی از راهکارهای موثر بر ساماندهی بازار ملک خواهد بود.

هرچند که به نظر می‌رسد این سیاست منجر به کاهش قدرت احتکاری برخی از مشاوران املاک شود و به فروشندگان و خریداران امکان انتخاب‌ها بیشتری دهد.

حق کمیسیون باید قانونی دریافت شود

فرهاد باقرنیا، کارشناس بازار مسکن در خصوص کاهش حق کمیسیون مشاوران املاک به صمت گفت: مشاوران املاک که زیر نظر نظام صنفی کشور فعالیت می‌کنند، برای شروع فعالیت ملزم به دریافت پروانه کسب معتبر هستند. به همین دلیل رعایت قوانین و مقررات در این زمینه ضروری است.

باقرنیا با تاکید بر اینکه مشاوران املاک طبق قانون، حق هیچ‌گونه قیمت‌گذاری بر روی ملک ندارند و تنها فروشنده مجاز به تعیین نرخ ملک است گفت: بنابراین تاثیر مشاوران املاک بر قیمت‌گذاری مسکن چندان قابل توجه نبوده و درحال‌حاضر حق الزمه آنها در قالب حق کمیسیون نیز به ۲۵. صدم درصد کاهش پیدا کرده است. همچنین طبق آیین‌نامه جدید مشاوران املام موظف به ارایه صورتحساب پرداخت حق کمیسیون به طرفین معامله شده اند که مانع از بروزتخلف و دریافت حق کمیسیون بیشتر خواهد شد.

وی توضیح داد: درگذشته، نداشتن پروانه کسب توسط مشاوران املاک، اشتباهی مرسوم بود، اما با گذشت زمان و طبق قوانین، اشتغال به فعالیت، منوط به دریافت پروانه کسب شد. این قانون مانع از تاسیس و فعالیت مشاوران بدون پروانه شد که، بدون شک شاهد کاهش تخلفات نیز خواهیم بود.

وعده وعیدهای پوچ

باقرنیا خاطرنشان کرد: برخی مشاوران املاک فاقد پروانه کسب، به فروشنده‌ها وعده و وعید می‌دهند که اگر این ملک را بالاتر از رقم مورد نظرتان بفروشیم، حق کمیسیون دریافتی نیز افزایش خواهد یافت. فروشنده نیز به این معامله راضی است؛ چراکه می‌تواند واحد مسکونی خود را به رقمی بالاتر از نرخ عرف منطقه به فروش برساند. این دست از اقدامات، نگاه‌ها به روند فعالیت مشاوران املاک را بد کرده که البته این اقدامات بیشتر از سوی مشاوران املاک بدون پروانه کسب صورت می‌گیرد. این کارشناس اذعان کرد: متاسفانه دریافت حق کمیسیون‌های غیرقانونی در برخی موارد توسط برخی از مشاوران املاک انجام می‌شود که تخلفی آشکار است. خوشبختانه با همکاری‌های صورت گرفته از طرف وزارت راه و شهرسازی، طرح‌های نظارتی و فعالیت‌های زیرساختی جهت بازدید و بررسی فعالیت‌های مشاوران املاک تشدید شده است.

وی در پایان گفت: دولت برای کنترل سوداگری در بازار مسکن، تلاش می‌کند تا مشاوران املاک غیرمجاز را محدود کند؛ در سال‌های گذشته این تلاش با بستن سایت‌های آگهی مسکن و پلمب برخی از دفاتر املاک با هدف کنترل بازار مسکن انجام شده است.

باقرنیا افزود: واقعیت این است که بنگاه‌های املاک نیز به عنوان عاملی در بازار مسکن نقش مهمی دارند و سود آنها در شرایطی که بازار گرم است، بیشتر می‌شود؛ اما سوالی که مطرح می‌شود این است که با حذف مشاوران غیرمجاز، جایگزین آنها در بازار مسکن کیست و احتمالا با محدود شدن فعالیت بنگاه‌ها، روش‌های سوداگری و معاملات نیز تغییر خواهد کرد؛ بنابراین، باید روش جایگزین را نیز اعلام شود.

مشاوران املاک که زیرمجموعه نظام صنفی کشور فعالیت می‌کنند، برای تاسیس ملزم به دریافت پروانه کسب معتبر هستند

چالش تعرفه‌های غیرقانونی تمامی ندارد

اکبر رحمتی، کارشناس بازار مسکن به صمت گفت: یکی از مشکلات اساسی در بازار مسکن، حضور بعضی از بنگاهداران غیرقانونی است که به دلخواه خود و با دریافت دستمزد بیشتر از تعرفه مقرر، عمل می‌کنند. این در حالی است که رئیس اتحادیه مشاوران املاک بر مدیریت بنگاه‌های ملکی تاکید داشته و معتقد است می‌تواند جلوی دریافت کمیسیون بیش از تعرفه را بگیرند. این صحبت، نه تنها به طور کامل اجرا نشده، بلکه در حال حاضر دریافت تعرفه‌ها و حق کمیسیون‌های غیرقانونی به یکی از چالش‌های بازار مسکن تبدیل شده است.

وی در ادامه با رد نقش مشاوران املاک در بازار ملک و قیمت‌گذاری افزود: وقتی درآمد یک بنگاه ملکی را برای معامله واحد مسکونی به ارزش ۱ میلیارد تومان با نرخ قدیم و جدید مقایسه می‌کنیم، متوجه کاهش ۲.۵ میلیون تومانی درآمد این بنگاه می‌شویم که نسبت به ارزش معامله، عدد بسیار کمی است؛ بنابراین، کاهش یا افزایش این نرخ قادر نیست شرایط افزایش قیمت مسکن را فراهم کند. در واقع، زمانی که حق کمیسیون براساس درصدی از ارزش معامله تعیین شود، بنگاه مشاوره املاک انگیزه‌ای برای افزایش قیمت مسکن خواهد داشت و این موضوع باعث بروز اختلال در بازار مسکن خواهد شد.

حق کمیسیون باید یک نرخ ثابت باشد

رحمتی با تاکید بر اینکه حق کمیسیون معاملات ملکی باید براساس نرخ ثابت و تعیین شده از طرفین معامله دریافت شود، گفت: فعالیت یک بنگاه مشاوره املاک برای معامله یک واحد مسکونی به ارزش ۱ میلیارد تومان تفاوتی با یک واحد مسکونی به ارزش ۱۰ میلیارد تومان ندارد، بنابراین باید برای هر واحد مسکونی حق کمیسیون ثابتی دریافت شود.

وی افزود: علت اصلی مشکلات بازار مسکن، ناپایداری در سیاست‌گذاری کلان مسکن است. به طور طبیعی، مشاوران املاک همانند صنف‌های دیگر به دنبال کسب درآمد هستند و این مسئله می‌تواند زمینه ایجاد افزایش قیمت ملک باشد، اما علت اصلی مشکلات بازار مسکن به کاهش عرضه و محدودیت در ورود تقاضاهای سرمایه‌ای برمی‌گردد.

این کارشناس گفت: کاهش درصد حق کمیسیون معاملات، تاثیر قابل توجهی در ساماندهی بازار مسکن نداشته و باید انگیزه این بنگاه‌ها برای افزایش قیمت مسکن با تعیین یک نرخ مصوب ثابت از بین برود. البته باید این نکته را در نظر داشت که برخی مشاوران املاک فقط در ظاهر از راه واسطه‌گری قانونی اقدام به درآمدزایی می‌کنند، اما در باطن، با هدف کسب سودهای غیرمتعارف، املاک خوش قیمت و زیرنرخ را از مشتری‌هایی که نیاز مالی دارند، خریداری می‌کنند و با چند مرحله چرخش معاملاتی، به مصرف‌کننده واقعی می‌فروشند، اما تا زمانی که نرخ را چند برابر نکرده‌اند، اجازه فروش فایل به مصرف‌کننده واقعی را نمی‌دهند.

رحمتی در پایان گفت: کنترل چگونگی فعالیت تمامی بنگاه‌های معاملات ملکی و کوتاه کردن دست دلالان مسکن از روند خرید و فروش خانه در سراسر ایران می‌تواند یکی از راهکارهای مهم در کنترل نرخ تمام‌شده مسکن و حتی کاهش نرخ آن باشد.

امروزه با شتاب گرفتن خدمات دولت الکترونیک و راه افتادن استارت‌آپ‌های فراوان در حوزه خریدوفروش ملک، خواه ناخواه به مرور دست دلالان مسکن از حوزه خریدوفروش ملک، کوتاه خواهد شد.

در این فرآیند فرصتی ایجاد خواهد شد تا نرخ مسکن، براساس نظرات کارشناسان حرفه‌ای و خبره تعیین و در سامانه‌های الکترونیکی به اطلاع خریداران و فروشندگان برسد. در این شرایط معاملات در پلتفرم‌های خصوصی و سامانه‌های کنترل‌شده دولتی براساس قیمت‌های واقعی انجام خواهد شد که امید است، این سیاست با حمایت متولیان مسکن و شهرسازی، اجرایی شود.

شاید مشاوران املاک هم در افزایش قیمت مسکن دخیل باشند، اما علت اصلی، ناپایداری در سیاست‌گذاری‌های کلان حوزه مسکن است

سخن پایانی

یکی از نکات عجیب بازار مسکن، رشد تصاعدی تعداد بنگاه‌های معاملات ملکی، باوجود کاهش شدید قدرت خرید و در نتیجه کاهش معاملات املاک است. رشد تصاعدی تعداد بنگاه‌های معاملات ملکی ثبت‌شده طی ۳۰ سال گذشته باوجود افت محسوس قدرت خرید، معمای چگونگی ادامه حیات اقتصادی این بنگاه‌ها را در ذهن ایجاد می‌کند. این معما البته با نگاهی به بازار مسکن و وضع فعالیت بنگاهداران در این بازار به‌سادگی حل می‌شود.

ورود مستقیم بنگاهداران به بازار در نقش دلال، با هدف کسب سودهای کلان، مهم‌ترین انگیزه آنها برای فعالیت در حرفه مشاور املاک و البته تنها دلیل رشد برق‌آسای این بنگاه‌ها در سال‌های اخیر است.

صرف‌نظر از معدود بنگاهدارانی که خود را آلوده به سفته‌بازی و نرخ‌سازی‌های کاذب نمی‌کنند و عموما افرادی باسابقه در این حرفه هستند، اکنون بخش قابل‌توجهی از بنگاهداران نقش دلال در بازار مسکن را برعهده گرفته‌اند. بنابراین ساماندهی معاملات ملکی نیازمند همکاری همه نهادها درگیر است.

تحلیل صمت از تورم تجارت خارجی

واردات گران‌تر از صادرات تمام می‌شود

امیرعباس آذرموند: مرکز آمار ایران در گزارش اخیر خود به بررسی تورم صادرات و واردات کشور در پایان تابستان امسال پرداخت که بررسی ارقام منتشر شده نشان می‌دهد شاخص در همه ابعاد نسبت به بهار امسال کاهش یافته است. این امر بیش از هر چیز مصداقی است بر اینکه تورم ناشی از حذف ارز ترجیحی تا پایان بهار امسال بر اقتصاد سایه افکنده بود. همچنین بررسی جزییات گزارش اخیر نیز نشان می‌دهد تضعیف ارزش پول ملی موجب شده نوسانات تورمی زمانی که بر مبنای داده‌های ریال انجام می‌گیرد، چندین برابر بیش از شاخص مزبور و با فرض نرخ دلاری محاسبه می‌شود.

عکس: صمت

محاسبه شاخص‌های تجاری در تابستان

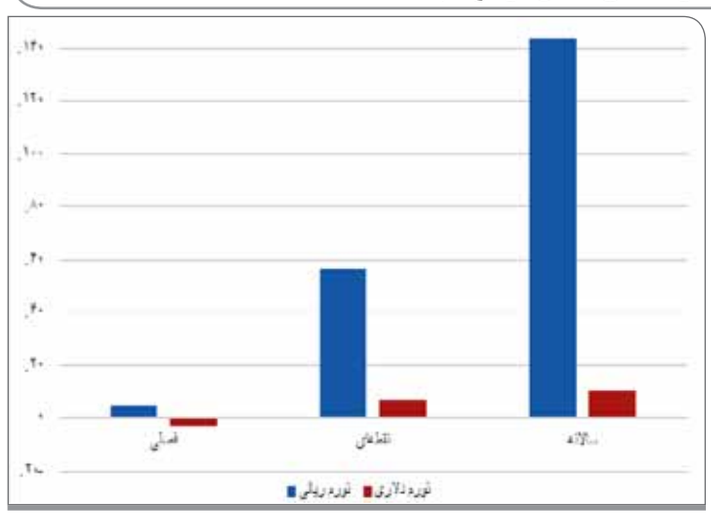
قیمت کالاهای وارداتی یکی از مهم‌ترین عوامل تاثیرگذار بر میزان مبادلات خارجی کشورها و نیز یکی از عوامل تعیین کننده رابطه مبادله است و تغییرات آنها از اهمیت بالایی برخوردار است. در طرح شاخص قیمت کالاهای وارداتی از کلیه کدهای تعرفه وارداتی کشور سال ۱۴۰۰ (سال پایه) استفاده شده است. اطلاعات مورد استفاده در این طرح از آمارهای ثبتی گمرک جمهوری اسلامی ایران و طبقه‌بندی مورد استفاده سیستم طبقه‌بندی نظام هماهنگ شده توصیف و کدگذاری است. نتایج حاصل از این طرح در سطح کلان و برای ۲۰ گروه اصلی طبقه‌بندی HS قابل انتشار است و به تفکیک دلاری و ریالی محاسبه و منتشر می‌شود.

ذکر این نکته ضروری است که برای محاسبه شاخص فصل تابستان ۱۴۰۲، از داده‌های مقدماتی گمرک جمهوری اسلامی استفاده شده‌است. بنابراین نتایج اعلام شده به صورت مقدماتی بوده و استفاده از آنها بایستی با ملاحظه انجام شود. برهمین اساس، پس از استخراج و ارائه داده‌های قطعی سال ۱۴۰۲ توسط گمرک، شاخص واردات نیز از سوی مرکز آمار بازنگری شده و ارقام نهایی شاخص مربوط به این دوره مجدداً به صورت قطعی منتشر خواهد شد.

تاثیر ارزش ریال بر تورم

تابستان امسال شاخص قیمت کل کالاهای وارداتی مبتنی بر داده‌های ریالی نسبت به نسبت به فصل بهار امسال یا همان تورم فصلی معادل ۴.۴ درصد افزایش یافته است. این در حالی است که تورم نقطه به نقطه یا همان نسبت قیمت محصولات وارداتی در تابستان ۱۴۰۱ نسبت به تابستان امسال افزایش ۵۶.۷ درصدی داشته است. همچنین نرخ تورم سالانه بر مبنای ریال هم ۱۴۳.۹ درصد رشد کرده است.

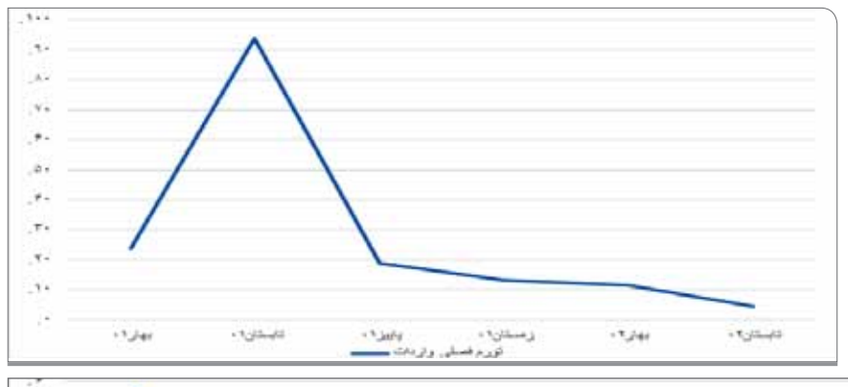
چنانچه ارقام وارد بر مبنای دلاری محاسبه شوند، تورم فصلی منفی سه درصد، تورم نقطه به نقطه ۶.۸ درصد و تورم سالانه آن معادل ۱۰.۸ درصد بوده است. این امر گواهی محکم است از اینکه تضعیف ارزش پول ملی چگونه می‌تواند تورمی سهمگین را به مصرف کنندگان تحمیل کند. این امر در تابستان امسال موجب شده که تورم سالانه ریالی ۱۴ برابر تورم سالانه دلاری بوده است.

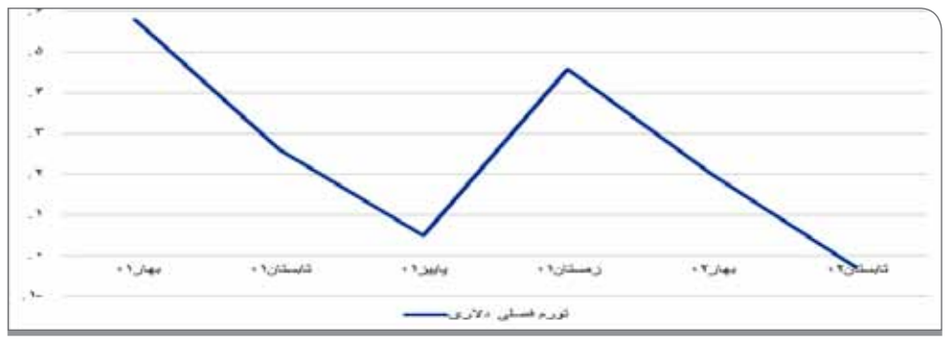

حذف ارز جهانگیری یک سال تاوان داشت

بررسی روند تورم فصلی بر مبنای ریال نشان می‌دهد درصد تغییرات شاخص قیمت کالاهای وارداتی نسبت به بهار امسال۴.۴ درصد است. این رقم در مقایسه با تورم فصلی بهار ۱۴۰۲ که ۱۱.۴ درصد بود، کاهش ۷ واحد درصدی را تجربه کرده است. در تابستان امسال بیشترین تورم فصلی با ۱۶.۸ درصد مربوط به گروه «مصنوعات» و کمترین تورم فصلی با ۰.۲ درصد مربوط به گروه «کفش، کلاه، چتر آفتابی و...» است. گروه «چربی‌ها، روغن‌های حیوانی یا نباتی و...» نیز با تجربه تورم -۸.۵ درصدی بیشترین کاهش را تجربه کرده است.

در مدت زمان مذکور همچنین نرخ تورم فصلی مبتنی بر داده‌های دلاری نسبت به تورم فصلی بهار امسال کاهش منفی ۳ درصدی داشته که در مقایسه با داده‌های مورد بحث در بهار امسال ۲.۳ واحد درصد کاهش داشته است. همچنین بررسی عملکرد نرخ تورم فصلی برای کالاهای وارداتی از بهار ۱۴۰۱ تا امروز هم نشان می‌دهد که در تابستان امسال پس از ۶ فصل متوالی دوباره نرخ تورم فصلی کشور تک رقمی شده است. این در حالی است که با حذف ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی به دست دولت رییسی، تورم فصلی تابستان سال گذشته به رقم ۹۳.۶ درصدی هم رسید.

در همین حال بررسی تورم فصلی بر مبنای نرخ دلار از ثبات بسیار بیشتری خبر می‌دهد، به نحوی که بالاترین نرخ به ثبت رسیده در این بخش در بهار ۱۴۰۱ با تورم فصلی ۵.۸ درصدی حاصل شد.

نوسانات فراوان در دهه پیشین

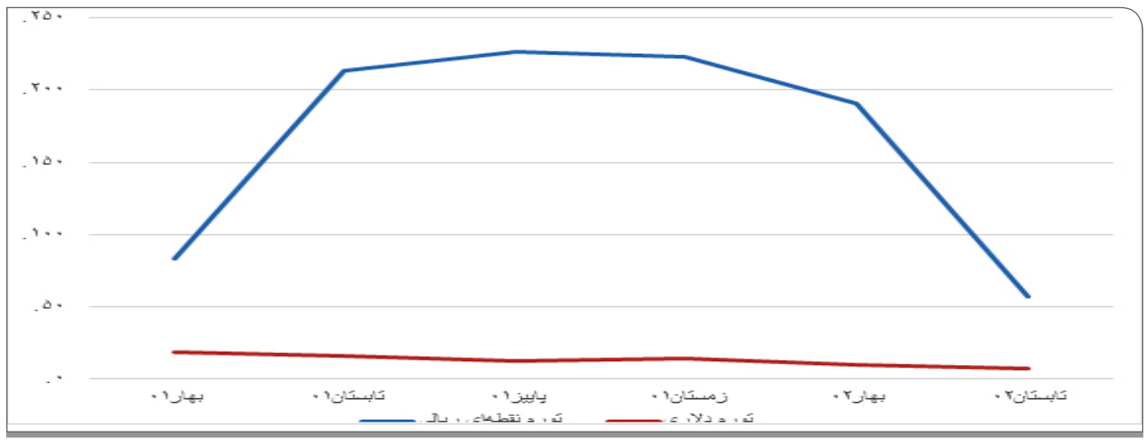
همچنین در تابستان سال جاری، درصد تغییرات شاخص قیمت کالاهای وارداتی مبتنی بر داده‌های ریالی نسبت به تابستان ۱۴۰۱ به بیش از ۵۶ درصد رسیده است. نکته مهم این است که تورم نقطه به نقطه واردات برای بهار امسال ۱۹۰.۵ درصد محاسبه شده بود که در تابستان کاهشی ۱۳۳.۸ واحد درصدی داشته است. این دستاورد حاکی از آن است که اثر حذف ارز ترجیحی بر اقتاد، تا بهار امسال تخلیه نشده بود.

در تابستان ۱۴۰۲ بیشترین تورم نقطه به نقطه با ۱۱۲.۲ درصد به گروه «آلات و دستگاه‌های اپتیک و عکاسی و ...» تعلق داشته و کمترین تورم نقطه به نقطه با ۰.۲ درصد مربوط به گروه «مروارید طبیعی یا پرورده» است. همچنین گروه «چربی‌ها و روغن حیوانی یا نباتی و...» نیز تورم منفی۶ درصدی بیشترین کاهش را تجربه کرده است.

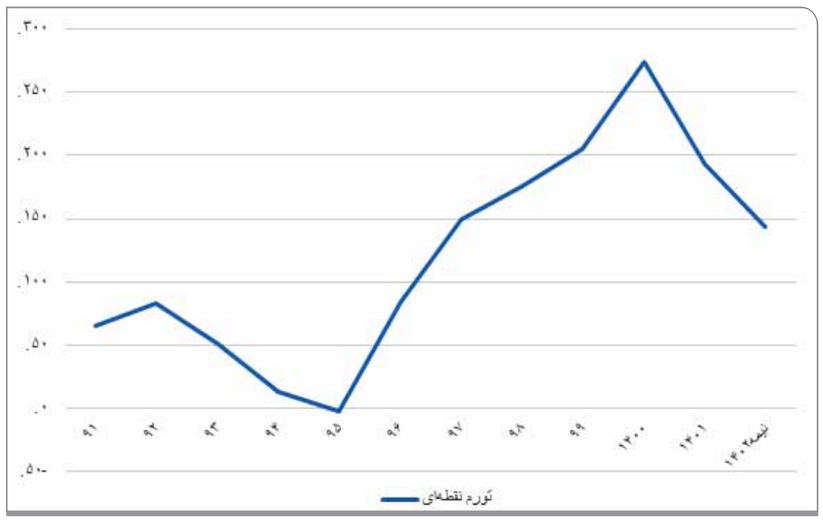
محاسبه نرخ تورم نقطه به نقطه بر مبنای داده‌های دلاری نسبت به فصل گذشته معادل ۶.۸ درصد است که در مقایسه با نرخ مزبور در بهار امسال که ۱۰ درصد اعلام شده بود از کاهش ۳.۲ واحد درصدی خبر می‌دهد.

بررسی عملکرد نرخ تورم نقطه به نقطه واردات در ۶ فصل گذشته نشاندهنده نوسانات بسیاری در این بخش دارد، به نحوی که کمترین نرخ حاصل شده در تابستان امسال با بیش از ۵۶ درصد حاصل شده است و جز بهار پارسال و تابستان امسال تورم نقطه‌ای واردات همواره سه رقمی بوده است.

در بخش تورم نقطه به نقطه به دلار هم نشان می‌دهد که وضعیتی یکسره متفاوت وجود داشته و بالاترین نرخ تورم نقطه به نقطه ثبت شده در این زمینه ۱۹ درصد و پایین‌ترین نرخ ثبت شده هم با ۶.۸ درصد در تابستان سال جاری حاصل شده است.

همچنین در مدت زمان مورد بحث، تورم سالانه یا همان درصد تغییرات شاخص قیمت کالاهای وارداتی مبتنی بر داده‌های ریالی در چهار فصل منتهی به تابستان امسال نسبت به مدت مشابه در گذشته افزایش ۱۴۳.۹ درصدی داشته است. این در حالی است که در بهار امسال، تورم سالانه را ۲۱۱.۷ درصد محاسبه کرده بودند که بر این اساس می‌توان گفت ۶۷.۸ واحد درصد کاهش یافته است. در این مدت زمانی، بیشترین تورم سالانه با نرخ ۲۲۳.۵ درصدی مربوط به گروه «آلات و دستگاه‌های اپتیک و عکاسی و ...» و کمترین تورم سالانه با نرخ ۰.۱ درصدی مربوط به گروه «مروارید طبیعی یا پرورده و ...» است. همچنین در تابستان ۱۴۰۲ نرخ تورم سالانه بر مبنای دلار ۱۰.۸ درصد گزارش شده که نسبت به تورم بهار امسال کاهش ۲.۳ واحد درصدی را داشته است. بررسی روند تورم سالانه از ابتدای سال ۹۰ تاکنون نشان‌دهنده نوسانات فراوانی در این شاخص است؛ به نحوی که کمترین نرخ حاصل شده با منفی۲.۸ درصد در سال ۹۵ حاصل شد؛ ولی بالاترین نرخ به دست آمده با ۲۷۳.۷ درصد در سال ۱۴۰۰ حاصل شده است.

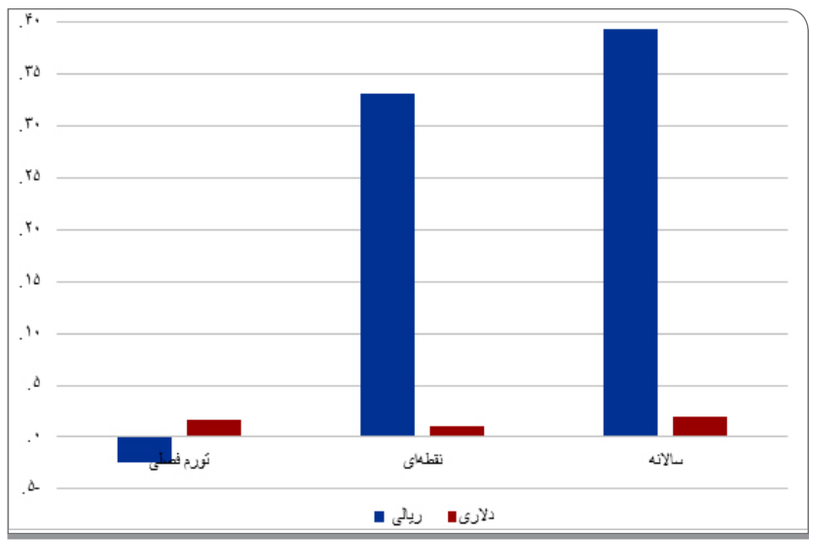

نوسانات کمتر در حوزه صادرات

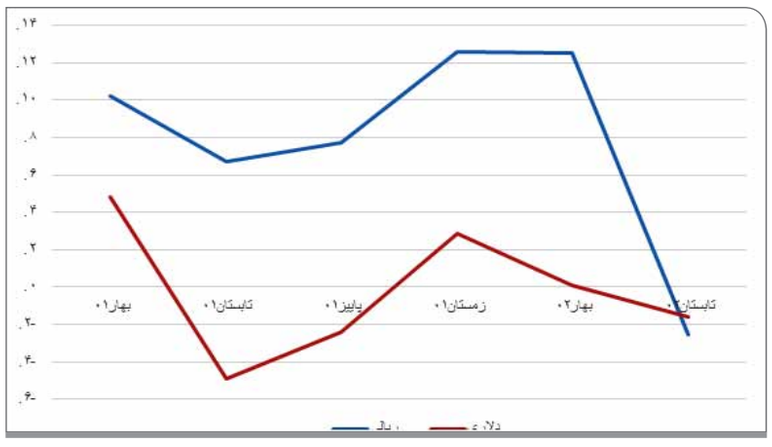
در مدت زمان مورد بحث تورم صادراتی ایران هم توسط مرکز آمار محاسبه و اعلام شد. بر این مبنا در تابستان امسال نرخ تورم فصلی بر مبنای داده‌های ریالی نسبت به بهار امسال، کاهش ۲.۵ درصدی را تجربه کرده است. این در حالی است که تورم فصلی بهار امسال ۱۲.۵ درصد محاسبه شده بود که این مهم نیز بیانگر کاهش ۱۵ واحد درصدی بوده است.

در این فصل بیشترین تورم فصلی با ۹.۵ درصد مربوط به گروه «ماشین‌آلات و وسایل مکانیکی، ادوات برق و ...» و کمترین نرخ تورم فصلی صفر درصد مربوط به گروه «اشیا هنری، اشیا کلکسیون و ...» است. گروه «فلزات معمولی و مصنوعات آنها» نیز با تورم منفی۶.۲ درصدی بیشترین کاهش را داشته است.

در همین زمان، درصد تغییرات شاخص قیمت کالاهای صادراتی مبتنی بر داده‌های دلاری منفی۱.۶ درصد است که در مقایسه با گزارش مورد بحث در بهار که ۰.۱ درصد اعلام شده بود، ۱.۷ واحد درصد کاهش دارد.

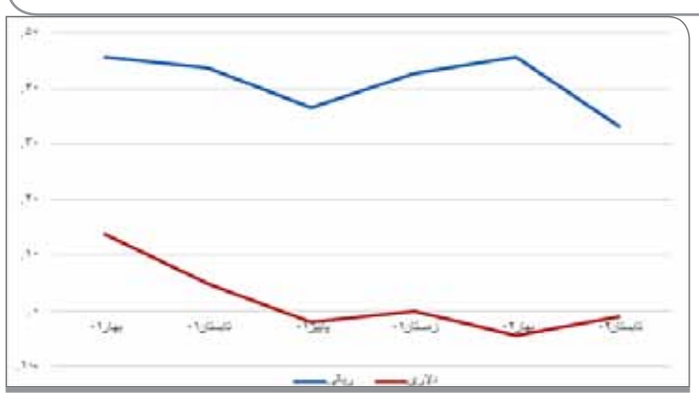

بررسی عملکرد نرخ تورم فصلی صادرات بر مبنای ریال نشان می‌دهد در ۶ فصل گذشته کمترین نرخ حاصل شده در تابستان امسال با نرخ منفی ۲.۵ درصد حاصل شد و بیشترین نرخ تورم هم در زمستان پارسال با نرخ ۱۲.۶ درصد بدست آمد. این در حالی است که وقتی محاسبات مزبور بر مبنای دلار انجام می‌شود از ۶ فصل گذشته، برای سه فصل نرخ تورم منفی شده است.

در زمینه نرخ تورم نقطه به نقطه هم تغییرات شاخص نشان می‌دهد؛ این نرخ در نیمه نخست امسال به ۳۳.۱ درصد رسیده که در مقایسه با بهار امسال که ۴۵.۶ درصد اعلام شده بود، تورم در این بخش و بر مبنای داده‌های ریالی ۱۲.۵ واحد درصد بیشتر از بهار شده است. در این مدت بیشترین نرخ تورم نقطه به نقطه با ۸۸ درصد مربوط به گروه «ماشین‌الات و وسایل مکانیکی، ادوات برقی و ...» و کمترین نرخ تورم هم با ۱۳.۶ درصد مربوط به گروه «اشیا هنری، اشیا کلکسیون و ...» است.

در همین مدت، درصد تغییرات شاخص قیمت کالاهای صادراتی مبتنی برداده‌های دلاری از کاهش یک درصدی خبر می‌دهد که در مقایسه با نرخ منفی ۴.۴ درصدی تابستان باید گفت در این بخش تورم ۳.۴ واحد درصد افزایش یافته است.

بررسی عملکرد شاخص تورم صادرات ایران از سال ۹۱ تاکنون نیز هر چند نشان‌دهنده نوسانات بسیاری در این بخش است ولی شدت نوسانات به هیچ وجه قابل مقایسه با نوسانات واردات نیست. بیشترین نرخ حاصل شده در سال ۹۸ با نرخ ۱۳۸.۹ درصدی بود و کمترین هم در سال ۹۵ با نرخ منفی ۳.۳ درصدی حاصل شده است.

یک فعال حوزه اقتصاد در گفت‌وگو با صمت:

«بیمه مسئولیت»، زمینه‌ساز توسعه صنعت بیمه

امیرعباس آذرمونـد: یکـی از فعالان حوزه اقتصـاد و عضو اتاق بازرگانـی می‌گوید: «نتیجه اسـتفاده عمومی و همگانی از بیمه شـخص ثالث این اسـت که امروز ما دیگر کمتر شاهد این هسـتیم که پس از تصادفات رانندگی، تنش‌های شـدیدی میان طرفین ایجاد شود و به‌راحتی افراد منتظر می‌مانند تا مسـئله به‌شکل حقوقی و قضایی درسـت‌تری پیش برود و حل شود. این مهم از نظر من جلوه‌ای اسـت از اینکه قانون‌گذاری درسـت می‌تواند هم به توسعه صنعت بیمه‌ای کشـور منجر شود و هم افراد کمتری در زمان وقوع مشکل دچار اضطراب‌های مرسوم می‌شوند.»

حسـن فروزان فرد اظهار می‌کند: «یک فعال اقتصادی وقتی می‌خواهد کسـب‌وکارش را راه بینـدازد، مجوزهای زیادی می‌گیرد تـا قوانین را رعایت کند، اما همه می‌دانیم که باوجود اخذ این مجوزها و رعایت نکات ایمنی هم ممکن اسـت مشکلی به‌وجود بیاید و حادثه‌ای نامترقبه رخ دهد. مشـکل این اسـت که پس از اینکه حادثه‌ای اتفاق افتاد، هیچ کس پاسخگوی آن از نظر رسمی و قانونی نیست.»

آنچه در ادامه می‌خوانید متن کامل گفت‌وگوی صمت با این فعال حوزه صنعت است.

◉ یکـی از ویژگی‌هـای اقتصـاد ایران از سـال ۹۰ به این سـو، بالا بودن ریسـک‌های آن بـوده که خود همین احسـاس ناامنی اقتصادی موجب شده فرار سرمایه افزایش و میزان سرمایه‌گذاری کاهش یابد. چه عواملی موجب شـدند در یک اقتصاد پرریسک، مهم‌تریـن ابـزار در برابر ریسـک‌ها یعنی بیمه‌هـا از نفوذی ۲.۵ درصدی برخوردار باشد؟

من فکر می‌کنم مشـکلی که شـما به آن اشـاره کردید، بیش از هر چیز ناشـی از عـدم اطلاع و آگاهـی درباره اهمیت مدیریت ریسـک کسـب‌وکارها و همچنین امنیت اقتصادی اسـت و همین موجب شده یکسـری از ابزارهای مرسوم در جهان مانند ابزارهای بیمه‌ای، در ایران هنوز جا نیفتاده باشد که نتیجه آن هم می‌شود همان نکته‌ای که شما گفتید؛ یعنی در کشوری که فعالیت‌های اقتصادی در آن با ریسک‌های بسیاری مواجه است، صنعت بیمه جزو صنایع توسعه‌نیافته است.

◉ مشکل تنها در کمبود اطلاعات است؟

دسـت‌کم یک بخش مهم از این مسـئله ناشی از عدم اطلاع درست مسـئولان و مدیران صنعت بیمه کشور است که نتوانستند فرصت‌های توسعه بیمه را به‌درستی درک و فهم کنند تا از این رهگذر بتوانند آن را توسعه دهند و بهبود وضعیت کشور را تسریع کنند.

منظـورم از جامعه‌ای که آگاهی چندانـی درباره اهمیت بیمه ندارد، فقط مسـئولان سیاسی کشور نیسـت و این مشکل فکر می‌کنم حتی در میان فعالان اقتصادی هم وجود دارد. به‌زبان ساده‌تر حتی صاحبان کسـب‌وکارهای کشور هم باتوجه به مشـکلاتی که با بیمه‌ها داشتند، شـناخت صحیحی از نقش بسـیار مفید این صنعت ندارند و حتی گاه برای برخی از آنها هم به‌روشـنی مشخص نشده که باوجود ریسک‌های بسـیار بزرگی که در اقتصاد امروز کشورمان وجود دارد، چقدر حضور فعال‌تر و توسعه فعالیت‌های شرکت‌های بیمه‌ای می‌تواند به آنها یاری برسـاند و ادامه کسب‌وکارش را در مقابل خطرات موجود تضمین کند. شـاید بتوان این‌طور گفت که آنها حتی نمی‌دانند چه ابزارهایی از این صنعت می‌تواند در اختیارشـان قرار بگیرد. این مشـکل به‌ویژه درباره صنایع پرریسک بیشتر صدق می‌کند.

◉ این مشـکل را می‌توان به ناآگاهی صاحبان صنایع مربوط دانست؟

من معتقـدم عدم اطلاع صاحبان صنایـع نقش پررنگی در ایـن مسـئله دارد، اما نمی‌توان منکر شـد که ناآگاهی نسـبت به فواید بیمه‌ها، تا اندازه‌ای از عملکرد شرکت‌های بیمه‌ای کشورمان هم ناشی می‌شود؛ به‌ویژه اگر بخواهیم به این مسـئله بپردازیم که چرا تا این اندازه بدبینی نسبت به شرکت‌های بیمه‌ای وجود دارد، نمی‌توان از بازتاب عملکرد شرکت‌های بیمه‌ای چشمپوشی کرد.

◉ چه عملکردی ازسوی شـرکت‌های بیمه‌ای موجب دورتـر شـدن سـرمایه‌داران و کارفرمایـان از ایـن شرکت‌ها شده است؟

بسـیاری از فعالان اقتصادی تجربـه مواجهه با بیمه‌های کشور را دارند و گاه این تجارب به اندازه‌ای تلخ یا منفی بوده که برخی از صاحبان سـرمایه ترجیح می‌دهند خودشـان فکر تمام ریسک‌ها را بکنند و عطای اسـتفاده از بیمه‌ها را به لقایش ببخشـند. به‌طور خاص بسـیاری از افـراد اقتصـادی، به‌ویژه در تجارب خود دچار مشـکلاتی در زمینه حقوقی و جبران خسـارات شـده‌اند. بارها مشاهده شده که در زمـان عقد قـرارداد، بیمه‌گران همه چیز را در ابتدا آسـان و حتی ساده‌انگارانه جلوه می‌دهند تا قراردادی که مطلوب خودشان است به امضا برسد.

این اقدام مشکلی ایجاد نمی‌کند؛ تا زمانی که مشکلی پیش بیاید. با عملی شدن یک ریسک تازه فعالان سراغ شرکت‌های بیمه‌ای می‌روند تا به‌اصطلاح درخواسـت جبران خسـارت کنند که مشکل اصلی آغاز می‌شود. هرگاه زمان جبران خسارت و شرکت بیمه‌ای موظف به انجام این کار می‌شـود، تازه وسواس و سختگیری آغاز می‌شود و مواردی که در زمان عقد قرارداد، حاشـیه‌ای و بی‌اهمیت قلمداد می‌شد، تبدیل به ابزاری می‌شـود که گاه شرکت بیمه به‌واسـطه آن در انجام وظایفش قصور کند.

◉ این مشـکلی نیسـت که شـرکت‌های بیمه‌ای در ایران با آن مواجهند و در نهایت به زیان همین صنعت هم تمام شده است؟

به‌طور قطع باید بگویم بله؛ شرکت‌های بیمه هم گاه سود کوتاه‌مدت را به منافـع بلندمدت خود ترجیح می‌دهنـد. نمی‌توان نادیده گرفت کـه عملکرد بیمه‌ها در وضعیت و توسـعه این صنعت، نقشـی پررنگ داشته است. وقتی اعتماد عمومی به یک بخش از بین می‌رود و به‌جای اعتمـاد، تردید به‌وجود می‌آید، حتما فعالان آن بخش هم در مشـکل به‌وجود آمده نقش داشته‌اند.

به‌عبارت سـاده‌تر، فکر می‌کنم ما در ایران در شـرکت‌های بیمه، با بازیگران حرفه‌ای مواجه نیستیم که با ایجاد شرایط «برد-برد» بتوانند اقبال را نسـبت به فعالیت‌های خودشان بالا ببرند و آرامش و اطمینان به آینده را به فعالان اقتصادی القا کنند.

◉ مشـکل تنها عملیاتی است و از نظر ساختاری مشکلی وجود ندارد؟

به‌طـور قطـع ما مشـکلات مهمی هـم در بخش‌های دیگر، از جمله قوانین و مقررات داریم که اگر رفع شوند، می‌تواننـد به محرکی برای افزایش فعالیت شـرکت‌های بیمه‌ای بدل شـوند. در نتیجه در کنار مشـکلاتی که در زمینـه اجرایی و عملیاتی به آنها دچار شـده‌ایم، قوانین کافـی و لازم هم نیاز هسـتند تـا فعـالان اقتصادی و سـرمایه‌گذاران را بـه سـمت اسـتفاده از ظرفیت‌های بیمه‌ای ببرند.

لازم اسـت تاکید کنم که توسـعه صنعـت بیمه، هم یک معیار مهم برای توسـعه‌یافتگی کشـور اسـت و هم با افزایش رفـاه عمومی و عدالـت اجتماعی، زمینه‌های بهتری را برای توسـعه کشـور فراهم می‌آورد. به همین دلیـل من معتقدم صحبت دربـاره بیمه‌ها، تنها صحبت درباره یک صنعت نیست.

◉ به‌طور خاص چه اقداماتی می‌تواند به‌قول شما سرمایه‌داران را به سمت استفاده گسترده‌تر از بیمه‌ها «هدایت» کند؟

بگذارید با یک مثال این موضوع را روشن کنم؛ امروز در کشور ما هر فردی که پشت فرمان خودرویی می‌نشیند، در کنار گواهینامه و اوراق مربوطه، بیمه شـخص ثالث خویش را همراه دارد. این مهم با اجبار و قوانین خاص محقق شد تا امروز دیگر داشتن بیمه شخص ثالث به یک مسئله عمومی و همگانی تبدیل شود.

نتیجه اسـتفاده عمومی و همگانی از بیمه شخص ثالث این است که امروز ما دیگر کمتر شـاهد این هسـتیم که پس از تصادفات رانندگی، تنش‌های شـدیدی میان طرفین ایجاد شـود و به‌راحتی افراد منتظر می‌مانند تا مسـئله به‌شـکل حقوقی و قضایی درست‌تری پیش برود و حل شود.

ایـن مهم از نظـر من جلوه‌ای اسـت از اینکه قانون‌گذاری درسـت می‌تواند هم به توسـعه صنعت بیمه‌ای کشـور منجر شـود و هم افراد کمتری در زمان وقوع مشکل دچار اضطراب‌های مرسوم می‌شوند.

بـا اسـتفاده از این مثـال می‌خواهـم تاکید کنم که می‌تـوان برای کسـب‌وکارها هم چنیـن قوانینی را تنظیم و اجرا کـرد تا دو طرف از مواهب آن بهره‌مند شوند.

به‌طور مشـخص یکی از مشکلات محیط کسب‌وکار این است که در زمـان آغاز فعالیت باید انواع مجوزهـا را دریافت کنیم. حتی وقتی به این نظام دشـوار برای آغاز فعالیت‌های اقتصادی انتقاد می‌شـود نباید فراموش کنیم فلسـفه ذاتی اخذ این همه مجوز این اسـت که مصرف کنندگان کشورمان از محصولی با حداقل کیفیت و استاندارد بهره‌مند شوند و به‌اصطلاح ریسـک برای مصرف‌کنندگان کاهش یابد. من فکر می‌کنم اقدام مشـخصی که می‌تواند به این وضعیت سروسـامان دهد و همزمان با هموارسـازی مسـیر اخذ مجوز، از حقوق مصرف کننده و تولیدکننده حمایت کند و به توسعه و شکوفایی صنعت بیمه نیز منجر شـود، این است که به‌جای بخشـی از این مجوزها که دیگر کارآمدی ندارند، اخذ بیمه‌نامه اجباری شود.

◉ منظورتان را بیشتر توضیح می‌دهید؟

یـک فعالیت اقتصـادی برای اینکه رسـمی و قانونی شـود، باید پیـش از هـر کاری مجوزهـای لازم را از دسـتگاه‌های مربوطه اخذ کند. هـدف اصلی و مصرح بـرای این اخذ مجوز این اسـت کـه می‌خواهند برای مشتری نهایی ریسک مصرف به حداقل برسد که خود این هم می‌تواند حمایت از مصرف‌کنندگان محسـوب شـود. با ایـن همه من فکـر می‌کنم وقتـی باید برای مراحل مختلـف تولیـد مجوزهای لازم گرفته شـود، چرا نباید برای ریسـک‌های جانبـی، به‌ویژه در اقتصاد بی‌ثبات ایران هم چاره‌اندیشی کرد.

یک فعـال اقتصادی وقتی می‌خواهد کسـب‌وکارش را راه بینـدازد، مجوزهای زیـادی می‌گیرد تا قوانین را رعایـت کند، اما همه می‌دانیـم که باوجود اخـذ ایـن مجوزها و رعایت نـکات ایمنی هـم ممکـن اسـت مشکلی به‌وجود بیاید و حادثـه‌ای نامترقبه رخ دهد. مشـکل این است که پس از اینکه حادثه‌ای اتفاق افتاد، هیچ کس پاسـخگوی آن از نظر رسمی و قانونی نیست

◉ در جهان توسعه‌یافته از چه روشی برای مدیریت این مشکلات استفاده می‌کنند؟

در جهـان امروز بیمه‌های مسـئولیت این وظیفـه را ایفا می‌کنند و بسـیار هم موفق بوده‌اند. امروز در کشـورهای عضو اتحادیه اروپا اخذ مجوز برای کسـب‌وکارها با الـزام به اخذ بیمه‌نامه مسـئولیت ممکن می‌شود. درست مانند بیمه شخص ثالث که در کشورمان اجباری شده و امروز به‌شدت فراگیر و همگانی است.

بیمه مسئولیت مانند بیمه شخص ثالث است که فردی اگر گواهینامه هم داشـته باشد، باید برای رعایت قوانین بیمه شخص ثالث هم داشته باشـد. دارا بـودن گواهینامه رانندگی تنها بیانگـر صلاحیت فرد برای انجام رانندگی است، اما بیمه شخص ثالث مجوزی تکمیلی است تا اگر به هر علتی حادثه‌ای به‌وجود آمد، افراد به‌سـادگی بتوانند پاسخگوی هزینه خسـاراتی که دیده‌اند یا به دیگری وارد کرده‌اند، باشـند. تاکید می‌کنم بیمه مسـئولیت به‌شـدت به اثربخشـی فعالیت‌های اقتصادی یاری می‌رسـاند و تا اندازه‌ای خیال سرمایه‌گذاران را از بابت مشکلات راحت می‌کند. اگر اخذ این نوع بیمه‌نامه اجباری شـود، درست مانند بیمه شخص ثالث یک بازار بزرگ و سراسری برای توسعه صنعت بیمه فراهم خواهد شد و به‌معنای واقعی یک بازی برد-برد شکل می‌گیرد.

◉ به این شرایط چقدر نزدیک هستیم؟

خیلی نزدیک نیسـتیم. حقیقا من چند سـال اسـت که درباره لزوم اسـتفاده از بیمه مسـئولیت صحبت کرده‌ام، اما هنوز سـازماندهی کافی صـورت نگرفتـه و در عمل چیزی عوض نشده است. منظورم این است که با آن وضعیتی که ترسـیم کـردم فاصله معنـاداری داریم، امـا اگر از قوانین موجود نیز استفاده درستی شود، می‌توان توسعه صنعت بیمه را سرعت بخشید.

باید قانونی گذاشته شود تا صاحبان کسب‌وکارها هم موظف به انعقاد قرارداد بیمه مسئولیت شوند.

بـا تنظیم مقررات فنی در زمینه فعالیت‌های تولیدی و خدماتی می‌توانیم شرایطی را فراهم کنیم که بیمه‌ها حضـور پررنگ‌تـری در بخش تولید و صنعت داشـته باشند.

شرکت‌های بیمه هم گاه سود کوتاه‌مدت را به منافع بلندمدت خود ترجیح می‌دهند

بیمه مسئولیت به‌شدت به اثربخشی فعالیت‌های اقتصادی یاری می‌رساند

معاون خرید شرکت فولاد خوزستان:

راهبرد اصلی مجموعه جهت مقابله با تحریم‌ها و کاهش واردات، استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان است

معاون خرید شـرکت فولاد خوزسـتان با حضور در جمع خبرنگاران حوزه صنعت فولاد از همکاری این شـرکت با ۴۸۳ شرکت دانش‌بنیان گفـت و افـزود: راهبـرد اصلی فولاد خوزسـتان اسـتفاده از ظرفیت شـرکت‌های دانش‌بنیان جهـت مقابله با تحریم‌هـا و کاهش واردات، بومی‌سازی و جلوگیری از خروج ارز است.

عطا تفضلی، معاون خرید فولاد خوزسـتان گفت: در حوزه نسوز در سـال ۱۴۰۰ نزدیک به ۸میلیون یورو واردات داشتیم. این میزان سال ۱۴۰۱ به ۵ میلیون و امسال نیز به حدود یک میلیون یورو کاهش پیدا کرده اسـت. در حوزه مواد مصرفی با تامین ماده فرومنگنز پرکربن، با کمـک تولیدکننده داخلی، از واردات بی‌نیاز می‌شـویم. این اقدام بالغ بر ۳۰ میلیون یورو در سـال صرفه‌جویی ارزی به همراه خواهد داشت. کاتالیست مصرفی در واحدهای آهن اسفنجی که سال‌های قبلی فقط از طریق واردات تامین می‌شـد، با همکاری و اعتماد فولاد خوزسـتان به یک شرکت دانش‌بنیان در سال‌های گذشته به مرحله تولید و حتی صادرات رسیده است. در حوزه بومی‌سازی قطعات با تلاش فراوان طی دو و نیم سال اخیر بالغ بر ۳۶ میلیون دلار بومی‌سازی داشته‌ایم که با توجه به تعدد واحدهای تولیدی سـهم بسزایی در اشتغال‌زایی داشته است. مجموعا با اقدامات انجام شده در ۳ سال اخیر ارزبری امروز فولاد خوزستان نسبت به قبل تا حدود ۵۰ درصد کاهش پیدا کرده است.

تفضلـی گفت: به منظور تسـریع در جذب و ارتباط با شـرکت‌های دانش‌بنیـان، تحت نظارت شـورای عالی بومی‌سـازی بخش عمده‌ای فعالیت‌هـا بر عهده شـرکت تافکو (از شـرکت‌های زیرمجموعه فولاد خوزستان) قرار داده شد.

وی گفت: سـیصد طرح پژوهشی با موضوعات فنی، زیست‌محیطی، توسعه و به‌روزرسـانی تجهیزات با همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان و مراکز دانشگاهی با محوریت معاونت فناوری در دست اقدام است

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

نوبت دوم
شناسه ۱۶۰۲۱۶۹

برابر **رای شـماره ۱۴۰۲۶۰۳۳۱۰۱۱۰۰۲۶۳۲ مـورخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۵** هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و سـاختمانهای فاقد سـند رسـمی مسـتقر در واحد ثبتی حوزه ثبتی ناحیه سه کرج تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای **حمید عباسی ورنکشی به شناسنامه شـماره ۲۲ صادره از میانه فرزند غایب در ششـدانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی در آن به مساحت ۱۴۴ مترمربع مفروز از پلاک شماره ۴۱۸ فرعی از ۱۴۴ اصلی واقع در البـرز و بـا خریداری از آقـای حمید کبیربیاتی** ویژه و با مالکیت مالک اولیه شـرکت تعاونی کشـاورزی مرغـداران تایید می‌نماید. لذا به منظـور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شـود در صورتی که اشـخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسـلیم و پس از اخذ رسـید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسـلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۸/۲۷ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۹/۱۳

حوزه ثبت ملک کرج – ناحیه سه

صمت به نقد و بررسی اجلاس سالانه تغییرات اقلیمی (COP28) پرداخت

ایران دور از «آینده سبز»

کنفرانس سالانه تغییرات اقلیمی سازمان ملل متحد موسوم به COP28 در امارات متحده عربی با نمایندگان ۲۰۰ کشور در حال برگزاری است و قرار است این اجلاس طی دو هفته آینده در دوبی به کار خود ادامه دهد. هر ساله کشورها بر سر مسائل زیست محیطی ناشی از گرمایش جهانی به گرد یکدیگر می‌آیند تا برای اتخاذ تصمیماتی برای نجات زمین به جمع‌بندی برسند. اما با وجود الزام‌آور نبودن تعهدات پیشین کشورها درباره کاهش میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای پرسش این است که قرار است امروز کشورها چه تصمیمی را برای عبور از بحران بگیرند؟

بی‌شک راه دستیابی به اجماع بر سر راه‌حل‌ها دشوار است و اختلافات بین کشورهای ثروتمند که سهم بالاتری در انتشار آلوده‌نده‌ها و گرمایش زمین هستند و کشورهای فقیر که کمترین سهم را در این عرصه دارند، رو به افزایش است.

میزبانی امارات در کنفرانس امسال نیز با انتقادات بسیاری همراه بوده و منتقدان می‌گویند این یک تضاد منافع است که سلطان الجابر، رئیس شرکت ملی نفت امارات، مسئولیت مهم‌ترین کنفرانس آب و هوای سال را بر عهده بگیرد. هر چند که این اقدام نیز در زمره عملکردهای امارات برای تقویت «اعتبار سبز» این کشور به شمار می‌رود و به گفته کارشناسان، این دست از برنامه‌ها راه‌حلی است برای بقا در دایره اقتصادی جهان.

درهمین حال در چند سال گذشته، ایران رویکرد منفعلانه‌ای در کاهش میزان انتشار کربن در پیش گرفته که این فرآیند می‌تواند در آینده آسیب‌های جبران ناپذیری برای حوزه صادرات داشته باشد.

صمت در این گزارش به تحلیل عملکرد کشورهای حوزه خلیج‌فارس در واکنش به تغییرات اقلیمی و بازخوردهای اجلاس سالانه تغییرات اقلیمی (COP28) پرداخت.

علائم حیاتی زمین در حال نابودی است

آنتونیو گوترش، دبیر کل سازمان ملل متحد در دومین روز از اجلاس کاپ ۲۸ دوبی، بار دیگر در مورد پیامدهای تغییرات اقلیمی، هشدار داد و خواهان اقدامات بنیادین برای متوقف کردن خطرات ناشی از آن شد. به گزارش BBC، وی گفت: خشکسالی‌های اخیر و آتش‌سوزی‌های جنگلی نشان داد که «علائم حیاتی زمین» در حال نابودی است.

به گفته گوترش، درحال‌حاضر سطح دریاها و دمای آب دریاها به بالاترین میزان خود و میزان یخ قطب به پایین‌ترین حد خود رسیده است و امروز شاهد آن هستیم که جوامع جهانی با آتش سوزی جنگلی، جاری شدن سیل و افزایش شدید دما رو به رو هستند. دبیر کل سازمان ملل تاکید کرد که هدف از این اجلاس باید حذف کامل سوخت‌های فسیلی باشد.

صندوق کمک به آسیب دیدگان تغییرات اقلیمی

گزارش‌ها از محل برگزاری این نشست حاکی است که در روز اول این کنفرانس، مقرر شد با همکاری کشورهای عضو، صندوقی برای کمک به کشورهای آسیب دیده از تغییرات اقلیمی ایجاد شود. این صندوق کمک‌های مالی را به کشورهایی هدایت خواهد کرد که به شدت در اثر بلایای آب و هوایی آسیب دیده‌اند.

به گفته سلطان احمد الجابر، رئیس این نشست، گازهای گلخانه‌ای که دلیل اصلی گرمایش زمین هستند، همچنان منتشر می‌شوند. این در حالی است که پژوهشگران می‌گویند باید تا ۷ سال آینده، میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای تقریبا به نصف کاهش یابد.

وی با تاکید بر غیبت رؤسای جمهور بزرگ‌ترین تولیدکنندگان گازهای گلخانه‌ای جهان، یعنی ایالات متحده و چین، در این نشست گفت: به گفته پژوهشگران، کره زمین تحت سیاست‌های فعلی به سمت تغییرات فاجعه بار از جمله موج گرمای شدیدتر، بارندگی و افزایش سطح دریا پیش می‌رود. برهمین اساس بریتانیا

متعهد به کمک ۶۰ میلیون پوندی (۴۷ میلیون دلار) به صندوق خسارات ناشی از تغییرات اقلیمی شده و جان کری، فرستاده ویژه تغییرات اقلیمی امریکا هم اعلام کرده کشورش ۱۷ میلیون و ۵۰۰ هزار دلار به این صندوق کمک خواهد کرد. همزمان امارات عربی متحده و آلمان متعهد شدند که ۱۰۰ میلیون دلار به این صندوق کمک کنند. به گفته الجابر، امارات متحده عربی «قفل مالی» را باز خواهد کرد تا اطمینان حاصل شود که دمای جهانی بیش از یک و نیم درجه سانتی‌گراد بالاتر نرود.

درعین حال شبکه جهانی بی‌بی‌سی از افشای اسناد و مدارکی گزارش داده که نشانگر برنامه‌های امارات متحده عربی برای مذاکره در مورد قراردادهای سوخت‌های فسیلی با ۱۵ کشور است.

خرید وقت برای فروش نفت

محمد صادق احدی، معاون سابق دفتر تغییر اقلیم سازمان محیط‌زیست: بی‌شک جهت‌دهی که نسبت به انتقال انرژی به سمت تجدیدپذیرها در جهان به وجود آمده، غیرقابل ایستایی است و هر کشوری باید خود را با آن سازگار کند. با مشاهده این روند، چند سالی می‌شود کشورهای نفت‌خیز به ویژه کشورهای حاشیه خلیج‌فارس با پاسخ‌های هوشمندانه به تغییرات اقلیمی می‌خواهند به‌تدریج برای خود اعتبار سبز بخرند. برای مثال عربستان طرح کاشت یک میلیارد درخت را ارائه می‌دهد و یا امارات متحده عربی بزرگ‌ترین سایت انرژی خورشیدی جهان را راه‌اندازی می‌کند و میزبانی کاپ ۲۸ را بر عهده می‌گیرد. یادمان نرود که این کشورها همگی صادرکننده نفت هستند اما با این اقدامات می‌خواهند علاوه بر پیشگیری از آسیب‌های احتمالی و تاثیر بر اذهان عمومی جوامع جهانی، وقت بیشتری برای فروش نفت و درآمدهای نفتی بخرند.

آنها با این نگرش که اگر قرار است تا سال ۲۰۵۰ میزان تقاضای نفت به نصف برسد، می‌توان با سیاست‌هایی سال‌های بیشتری نفت فروخت و برای مثال تقاضای خرید نفت تا سال ۲۰۷۰ ادامه یابد، قصد دارند از آسیب‌های ناشی از رژیم حقوقی بر اقتصاد کشورهای نفتی بکاهند. امارات و دیگر کشورهای نفت‌خیز نظیر عربستان نیز در این بازی منفعل نبوده و نمی‌خواهند دست روی دست بگذارند و یا با واکنش‌های مقابله‌ای با موضوع تغییرات اقلیم چهره مخدوشی از خود در جهان بگذارند. بنابراین دست به اجرای اقدامات یاد شده زده‌اند.

به دلیل آثار حتمی و مخرب تغییرات اقلیمی، تغییراتی در رژیم حقوقی آب و هوا در جهان با هدف کاهش میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای به وجود آمده است که در نهایت منجر به وضع قوانین جدید در بازارهای اقتصادی شد. این اقدامات مقابله‌ای باعث شده است اغلب کشورها با هدف کاهش میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای هدف‌گذاری کنند. برداشتی که از سیاستگذاری‌های کشورهای صادرکننده نفت می‌توان کرد این است که آنها چالش‌های مربوط به تغییرات اقلیمی را پذیرفته‌اند و در عین حال قصد دارند تا زمانی که فرصت برای خرید و فروش سوخت‌های فسیلی در بازار جهانی وجود دارد، نهایت سود را از سوخت‌های فسیلی ببرند تا به منابع و پشتوانه درآمدی بیشتری برای آینده کشور نیز دست یابند. به عبارتی با این فعالیت‌ها، زمان می‌خرند تا میزان آسیب‌های ناشی از رژیم حقوقی تغییرات اقلیم را تعدیل کنند. با افزایش زمان درآمدزایی از فروش نفت، علاوه بر تامین مالی بیشتر، فرصت تنوع بخشی به سبد درآمدی و انرژی را هم پیدا کرده و با این یک تیر و دو نشان زدن وضعیت درآمدی کشور را هم تضمین می‌کنند. به همین دلیل است که عربستان هدف‌گذاری کرده تا چند سال آینده درآمدهای نفتی خود را افزایش دهد. در واقع می‌خواهند تا جایی که فرصت هست بیشترین برداشت را از منابع نفتی داشته باشند تا علاوه بر ایجاد پشتوانه مالی محکم در حوزه‌های مربوط به تولید انرژی پاک و منابع کمتر انتشاردهنده سرمایه‌گذاری کند.

بدعهدی کشورها و گرمایش بیشتر جهان

در اجلاس سالانه تغییرات اقلیمی موسوم به کاپ ۲۸ که در شهر دبی در حال برگزار است، برای نخستین بار قرار است عملکرد دولت‌ها و کشورها نسبت به تعهدات در کاهش میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای ارزیابی شود. با شفاف‌سازی کارنامه کشورها در این ارزیابی، می‌توان فهمید هر کشور چقدر با هدف‌گذاری و برنامه‌ریزی اولیه فاصله دارد. همچنین می‌توان به تامین کمک‌های مالی و صرف عملیاتی این اعتبارات در راستای تحقق برنامه‌های هدف‌گذاری شده، پی برد. در اصل، نخستین گزارش بررسی اقدامات کشورها، قرار است در این اجلاس منتشر شود. البته تا پیش از کاپ ۲۸ نمونه چنین ارزیابی در دیگر اجلاس‌ها با تفاوت‌هایی انجام شد. ارزیابی‌های پیشین نشان داد که شکاف بزرگی نسبت به «تعهدات مشارکت ملی» ارائه داده شده از سوی کشورها با متن معاهده پاریس وجود دارد. براساس معاهده پاریس، باید حداکثر دمای کره زمین در انتهای قرن حاضر تنها ۲ درجه نسبت به اوایل سال‌های صنعتی شدن جهان افزایش پیدا کند؛ این در حالی است که تعهدات کشورها در باب کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای نشان می‌دهد که دمای کره زمین بیشتر از بیش از ۲ درجه و تا ۲.۷ درجه بیشتر خواهد شد. خبر بد این استکه متاسفانه با مشاهده برنامه کشورها، دمای کره زمین تا پایان قرن بین ۲.۷ درجه تا ۳.۴ درجه افزایش می‌یابد. به عبارت روشن‌تر کشورها به برنامه‌های تعهدات مشارکت ملی خود هم پایبند نبودند و فاصله زیادی هم با اهداف معاهده پاریس دارند. به همین دلیل رسیدن به اهداف تدوین شده فرآیند راحتی نیست و هنوز تعهدپذیری کشورها نسبت به این معاهده مشخص نشده است.

رشد اقتصاد ایران در گرو کاهش ردپای کربن

در مورد ایران نیز به نظر می‌رسد، بسیاری از سیاست‌گذاران تصور می‌کنند که اگر به توافقنامه‌های مربوط به کاهش میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای نپیوندیم، می‌توانیم آزادانه درآمدهای نفتی کسب کنیم و هیچ آسیبی را متحمل نخواهیم شد. در حالی‌که به مرور زمان پیوستن یا نپیوستن به توافقنامه‌های اقلیمی به ویژه معاهده پاریس دیگر موضوعیت ندارد و هر کشوری ملزم به رعایت اصول زیست محیطی است که اگر رعایت نکند متحمل آسیب‌های اقتصادی می‌شود.

چراکه جامعه جهانی و تبع آن بازارهای اقتصادی بر مبنای معاهده پاریس تاکید جدی‌تری بر تمرکز بر برنامه‌های‌گذار از سوخت‌های فسیلی داشته و به‌تدریج به سمت سوخت‌های پاک‌تر با میزان انتشار کربن کمتر حرکت می‌کنند. بنابراین در صورت ادامه‌دار بودن رفتار منفعلانه کشور درباب کاهش میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای، میزان درآمدهای کشور به شدت کاهش می‌یابد. این روند تنها مربوط به برنامه‌های تحت توافقنامه پاریس نیست.

اتحادیه‌های مختلف در اروپا فارغ از این توافقنامه، قوانین و مقرراتی را تدوین کرده‌اند که در راستای رسیدن به اهداف سازمان ملل در سایه رژیم حقوق تغییرات اقلیمی است. در همین راستا، کالاهای پر کربن و یا با ردپای کربن پررنگ‌تر، مشمول پرداخت مالیات خواهند شد.

با اینهمه، در چند سال گذشته ایران واکنشی انفعالی به بحث‌های تغییرات اقلیمی داشته و این درحالی است که نباید در حوزه عملکرد داخلی نسبت به سیگنال‌های بین‌المللی بی‌تفاوت و منفعل باشیم. باید با در نظر گرفتن تصمیمات جهان نسبت به کاهش آثار تغییرات اقلیمی خود را سازگار کنیم و متناسب با آن برنامه‌ریزی بلند مدی را تدوین کنیم. قرار بود هر ساله تا پایان خرداد ماه گزارش وضعیت انتشار کربن از سوی سازمان محیط‌زیست تهیه و به هیات دولت داده شود، تا از میزان انتشار کشور دید روشن‌تری حاصل شود؛ در حالی که هنوز این اتفاق نیفتاده است. و در نهایت اینکه، عمده درآمدهای ارزی کشور به نفت و پتروشیمی و فولاد و سیمان وابسته است که در آینده نزدیک این درآمدها تحت تاثیر رژیم حقوقی تغییرات اقلیمی قرار می‌گیرند و توان رقابتی آنها کمتر خواهد شد.

سخن پایانی

با توجه به سیاست‌های جهانی، عمده تمرکز صنایع در کشور باید بر مبنای کربن زدایی باشد. فارغ از اینکه عضو معاهده پاریس هستیم یا خیر برای آینده اقتصادی کشور باید به فکر کاهش ردپای کربن صنایع باشیم. کشورهای حاشیه خلیج‌فارس توانستند با نگاه بلند مدن برنامه‌ریزی‌های درخوری را تدوین کنند تا آسیب‌های ناشی ازگذار انرژی را به حداقل برسانند.

خشکسالی‌های اخیر و آتش‌سوزی‌های جنگلی نشان داد که «علائم حیاتی زمین» در حال نابودی است

در صورت ادامه‌دار بودن رفتار منفعلانه کشور درباب کاهش میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای، میزان درآمدهای کشور به شدت کاهش می‌یابد

یادداشت

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

مراقب «آشیانه زندگی» باشیم!

بهلول علیجان
پدر اقلیم‌شناسی سینوپتیک

برای مقابله با تهدیدات تغییرات اقلیمی ابتدا باید شناخت دقیقی از روند تغییرات دما در یک تا ۲ دهه آینده کسب کنیم، چرا که نخستین نشانه تغییرات اقلیمی، تغییرات دمایی است که بر دیگر عناصر اقلیمی نظیر بارش، نم نسبی، رطوبت خاک و... اثر می‌گذارد. بنابراین، دانستن شرایط آینده اقلیمی نواحی امروز بیش از هر مورد دیگری، در بحث محیط‌زیست اهمیت دارد. بی شک کلی‌گویی درباره آثار زیان‌بار تغییرات اقلیمی منجر به تکرار حرف‌هایی می‌شود که تاکنون زیاد درباره آنها گفته و شنیده شده است.

باید براساس این کلیات برنامه‌های جزئی و مشخصی را به‌منظور آمادگی با تغییرات اقلیمی بکار گرفت. همچنین از آنجایی که برخی گونه‌های گیاهی و جانوری برای اقتصاد یک منطقه نقش حیاتی دارد، دانستن و عمل به موارد یادشده کمک زیادی به جلوگیری از پناهندگان اقلیمی و مردم بومی مناطق می‌کند.

هر موجودی در کره زمین با در نظر گرفتن تمامی جوانب محیطی نظیر رطوبت، حاصلخیزی و املاح موجود در خاک، نم نسبی، دما و غیره، دارای میزان مشخصی از حد آسایش است. به‌عبارت روشن‌تر، اقلیم‌شناسان در نمودارهایی به تناسب شرایط مطلوب زیستی هر نوع از جانداران محدوده آسایش آنها را تعیین کرده‌اند و این محدوده تعیین می‌کند که زیستگاه کدام نوع از جانداران در کدام منطقه کره زمین باشد.

بنابراین تمامی موجودات، در محدوده آسایش قادر به ادامه حیات بوده و براساس نمودارهای اقلیمی نمی‌توانند بالاتر یا پایین‌تر از آن محدوده آسایش، به زیست خود ادامه دهند. برای مثال دسته‌ای از گیاهان در محدوده دمایی ۵- تا ۴۰+ درجه می‌توانند به زیست خود ادامه دهند و اگر شرایطی حاکم شود که گیاهی خارج از این محدوده دمایی قرار گیرد، قادر به ادامه حیات نخواهد بود.

همچنین برخی محورها در نمودارهای زیستی، برای بعضی از گونه‌های گیاهی وسیع‌تر است که نشانگر قدرت تطبیق‌پذیری بالای این نوع از گیاهان با شرایط مختلف اقلیمی است، اما برخی گیاهان هم در محدوده باریک دمایی قرار دارند؛ دسته اول سازگاری بیشتری با تغییرات اقلیمی خواهد داشت، اما دسته دوم در شرایط محدود دمایی می‌توانند به زیست خود ادامه دهند و توان سازگاری کمتری با تغییرات اقلیمی خواهند داشت.

نام دیگر این محدوده‌های زیستی،«آشیانه زندگی» است و تغییرات اقلیمی باعث ویران شدن آشیانه‌های زندگی موجودات کره زمین می‌شود.

شناخت از محدودیت دمایی و آشیانه زندگی گیاهان می‌تواند کمک شایانی به آمایش دقیق مکانی کند؛ برای مثال، با دانش محدودیت آلایندگی گیاهان می‌توان میزان و محدودیت کشت آنها را باتوجه به شرایط فعلی تعیین کرد. برای مثال، گیاهانی که در محدوده باریک منواکسیدکربن قرار دارند، نباید در خیابان کاشته شوند. کسب آگاهی درباره آشیانه‌های زیستی گیاهان درباره عناصر مختلف امری ضروری است؛ برای مثال، از آنجایی که گیاهان آب را از خاک می‌مکند، باید فشاری از ۳ تا ۱۵ اتمسفر را متحمل شوند.

گیاه نیازمند حداقل فشار برای دریافت آب از خاک است. برای مثال، گیاه خیار بیشتر از ۳ اتمسفر قدرت مکش ندارد و باید خاک به‌قدری مرطوب باشد که گیاه بتواند با فشار ۲ تا ۳ اتمسفری آب را وارد ساقه خود کند، اما گیاهان سازگار با اقلیم بیابانی از حداکثر فشار بهره‌مند هستند. بنابراین، باید دید تا یک یا ۲ دهه آینده وضعیت اقلیمی یک منطقه چگونه خواهد بود تا بتوان گیاهان سازگارتری را کشت کرد.

با اینهمه هنوز انقراض تنوع زیستی و مخاطراتش برای مردم ملموس نیست. این درحالی است که در صورت ادامه این بی‌توجهی، بحران تنوع زیستی هم مانند بحران کمبود آب گریبان کشور را خواهد گرفت. در واقع، مشکل دیگری هم ممکن است به معضل آب اضافه شود و آن هم از بین رفتن بسیاری از گونه‌های گیاهی و جانوری است. برخی از گونه‌های گیاهی در چرخه کربن مهم هستند، برخی دیگر هم تحت تاثیر چرخه متان از بین می‌روند. برای مثال زمانی در مزارع شمال قورباغه‌هایی رشد می‌کردند که برای زیست گیاهان مفید بودند، اما با توسعه کشت برنج و آفات زیادی که ایجاد شد و به تبع آن با استفاده از آفت‌کش‌ها این قورباغه‌ها از بین رفتند. اما بعدها متوجه شدند حذف قورباغه‌ها منجر به افزایش آفاتی می‌شود که بیماری‌های مختلفی را به انسان انتقال می‌دهد.

تازمانی که با خطر انقراض تنوع زیستی آشنا نباشیم، نمی‌توانیم از تغییرات اقلیمی صحبت کنیم. باید گونه‌های غالب کشور را در نظر بگیریم و با شناخت رابطه آنها را با دیگر عناصر تغییرات اقلیمی راهکارهای سازگارانه‌تری را تدوین کنیم.

برای درک این موارد نیازمند تحقیقات گسترده از سوی اقلیم شناسان و جغرافی‌دانان هستیم. ابتدا باید رابطه تغییر اقلیم با گونه‌های گیاهی را مشخص کنیم و بدانیم که کدام گونه گیاهی تحت تاثیر تغییرات اقلیمی از بین می‌روند. این درحالی است معمولاً مطالعات به صورت موردی در حد پایان‌نامه کارشناسی ارشد و یا در حد تخصیص‌تر در حد یک پایان نامه دکترا است. متاسفانه امروزه استادان و دانشجویان فرصت زیادی برای انجام تحقیقات ریشه‌ای ندارند.

پژوهش

انواع پوشش بیمه‌ای در کشاورزی

در دنیا دو نوع الگوی بیمه در حوزه کشـاورزی وجود دارد. الگـوی امریکایی و الگوی اروپایی. در الگوی بیمه امریکایی، دولت حمایتی گسـترده از بیمه کشـاورزی دارد و در بیمه اروپایی بخش خصوصی نقشی پررنگ‌تر بازی می‌کنـد و دولت کمترین دخالت را در این حوزه دارد. در ایران هم تا حدودی می‌توان گفت در بیمه‌های کشاورزی بیشتر دولت نقش دارد یا شرکت‌های تجاری بیمه، متولی اصلی این امر صندوق بیمه کشاورزی است که فعالیت آن چندان مورد اقبال کشاورزان نیست. در پژوهشـی که پژوهشکده بیمه در خصوص ریسک‌های بیمه‌پذیر در بخش کشاورزی انجام داده، آمده است: «در ایران شرکت‌های بیمه حضور فعالی‌در بخش‌کشاورزی ندارند. ضریب‌خسـارت و هزینه‌های بـالا از مهم‌ترین دلایل این‌کناره‌گیری‌است» این پژوهش نقش دولت‌ها و بخش خصوصی را در ارائه بیمه‌های کشاورزی بررسی کرده و آورده اسـت: «یارانـه حق‌بیمه، رایج‌ترین نحوه دخالت دولت دربیمه‌های کشاورزی‌است. تقریبا دوسوم کشورهای مورد بررسی در این پژوهش در تمام سطوح توسـعه‌یافتگی، یارانه حق بیمه کشـاورزی را اغلب در حدود ۳۱ درصد کل حق بیمه در نظر گرفته‌اند. برخی کشـورها، یارانه حق بیمه متغیر پیشـنهاد می‌کنند.» پژوهشـگران این پژوهش در مـورد عدم اقبال به بیمه در حـوزه کشـاورزی در مطالعات خود بـه این نتیجه رسـیده‌اند که: «ساختار بخش کشاورزی در کشورهای جهان سـوم، از جمله ایران موانـع جدی برای فعالیت بخـش خصوصی در بیمه کشـاورزی ایجاد می‌کند که مهم‌تریـن آن‌ها عبارتنـد از: نبودن آمـار قابل اعتماد بـرای مـدت قابل قبـول، روش‌های مختلف کاشـت، داشـت و برداشت، نبود اسـتانداردهای تعریف شده و مطلوب، عدم امکان شناسـایی دقیق محدوده ریسـک از نظر موقعیت زمین و کشـت، فقـر مالی و نا آگاهی کشـاورز، محدودیت مالی کشـور و نبود فرهنگ بیمه در کشاورزی»

امـا عوامل دیگری هم می‌توانـد در این میان نقش داشـته باشـد. مهنـاز منطقی‌پور عضو میز پژوهشـی مطالعات بیمه‌های کشـاورزی در پژوهشکده بیمه، در خصوص دلیل عدم اسـتقبال از بیمه‌های کشاورزی به «پیام‌مـا» می‌گوید: «این موضوع یک علت مشـخص ندارد و چند علت باعث می‌شـود که بیمه کشـاورزی چندان مورد توجه جامعه مخاطب این رشـته بیمه‌ای قـرار نگیرد. بخشـی مربوط به عـدم آگاهی و فرهنگ اسـتفاده از آن اسـت. به نوعی درک درسـتی نسبت به پرداخت حق بیمه و دریافت خسـارت وجود ندارد. به نظر می‌رسـد این موضوع به خوبی میان کشاورزان تبیین نشـده اسـت، که اگر حـق بیمـه‌ای بپردازید می‌توانید در موقع لزوم خسارت دریافت کنید. از سویی ممکن است حق بیمه بپردازید و به خسارت بر نخورید. این ریشـه در ضعـف فرهنگ بیمـه در جامعه دارد.» منطقی‌پور اما به موضوع دیگری هم اشـاره می‌کند که یکـی از دلایل عدم اقبال به بیمه در میان کشـاورزان اسـت، او می‌گوید: «وقتی حادثه‌ای -مثل سیل- اتفاق می‌افتد که بخش بزرگی از کشاورزان را تحت تاثیر قرار می‌دهد، یک طرح‌های حمایتی برای جبران خسارت از سوی نهادهای دیگر ارائه می‌شود که با اجرای آن عملا کسـی که زمین و محصول خود را بیمه کرده، متضرر می‌شـود. چرا کـه در اجرای این طرح‌هـای اولویت با کسانی است که بیمه‌نامه ندارند، و فرد می‌بیند که اگر بیمه‌نامه نداشت طرح حمایتی شامل حال او هم می‌شد و در مـواردی میزان حمایت صورت گرفته، بیشـتر از میزان خسارتی اسـت که بیمه پرداخت می‌کند. چون در صندوق بیمه کشاورزی میزان حمایت بیمه مشخص است، سقف تعهد و پوشش مشخص است. کشاورز اگر یک بار چنین تجربه‌ای داشته باشد دیگر به سراغ بیمه نمی‌آید.» اما اگر خسـارت در سطحی گسترده نباشد و محصول کشـاورزی بر اثر سرما یا موارد مشابه دچار خسارت شـود، و این خسـارت آنقدر وسیع نباشد که حمایت از سـوی نهادهای غیربیمـه‌ای صورت گیرد، چه اتفاقی می‌افتد؟ منطقی‌پور معتقد اسـت اگر قصد داریم فرهنگ اسـتفاده از بیمه را بین کشاورزان ترویج کنیم، لازم اسـت که نهادها تعامل بیشتری با صندوق بیمه کشـاورزی -که متولی اصلـی بیمه در این زمینه است- داشته باشند: «لازم است یک استراتژی مدون و مشخص تدوین شود. اگر سازمانی قصد ارائه بسته‌های حمایتی در مواقع بحرانی را دارد، بهتر است با متولیان بیمه هم مشورت کند، منظور این نیست که طرح‌های حمایتی حذف شـوند اما راهـکار اصولی‌تر که در تمام دنیا مورد توجه اسـت این اسـت که کشـاورزان تحت پوشش بیمه باشند تا اینکه به‌صورت مقطعی و فقط در مواقع بحرانی حمایت‌هایی را دریافت کنند. این امر هم به ضرر بیمه اسـت و هم به ضرر کشـاورز» منطقی‌پور همچنیـن معتقد اسـت ارائه این خدمـات به صورت یکپارچه اتفاق نمی‌افتد و حمایت‌ها هم مقطعی است و از طرفی صندوق بیمه کشاورزی نیز با محدودیت‌هایی روبه‌رو اسـت: «صندوق بیمه کشـاورزی که بزرگترین ارائه دهنده بیمه‌های کشاورزی است -به این دلیل که شرکت‌های خصوصی به طور کلی وارد حوزه بیمه‌های کشاورزی نمی‌شوند و سهم کمی در این زمینه دارند- محدودیت‌هایی دارد، هم در زمینه پوشش‌های بیمه‌ای و هـم در مورد دریافت میزان حـق بیمه، این صندوق ایـن امـکان را ندارد که مطابق با نیـاز هر منطقه و به صلاحدیـد خود حق بیمـه تعیین کند و یا خسـارت پرداخت کند. به عبارتی امکان متناسب‌سازی محصول بیمه با نیاز کشـاورز که مشـتری بیمه‌های کشاورزی است، وجود ندارد. در نتیجه وقتی نیاز مشتری به خوبی شناسـایی نشود خواه ناخواه، محصول بیمه‌ای جذابیت خود را برای مشتری از دست می‌دهد»

بررسی صمت از سازکار بیمه کشاورزی در گفت‌وگو با کارشناسان

تعلل در اجرای تعهدات مشکل‌ساز است

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

بیمـه محصولات کشـاورزی به بیمه‌ای گفته می‌شـود که بـرای حمایـت از کشـاورزان جهـت بیماری‌ها، حـوادث و خطراتی از قبیل سـیل که محصولات دامـی، باغی و زراعی استفاده می‌شـود. بیمه محصولات کشاورزی از کلیدی‌ترین سـازکارهای حمایتی برای کاهش آسیب‌های ناشی از وقوع حوادث طبیعی است که باتوجه به تنوع اقلیمی ایران و وقوع مستمر این‌گونه حوادث در کشور، باید برای تمام عرصه‌های کشاورزی برنامه‌ریزی شود. در این سازکار، کشاورزان مبلغی را که بر اساس قوانین و... تعیین شده است، به صندوق بیمه محصول کشاورزی واریز می‌کنند. با انجام این کار در صورت واردشـدن خسارت به محصولات کشـاورزی، صندوق بیمه کشاورزی ملزم به پرداخت درصدی از خسارت به کشاورزان خواهد بـود. لایحه تشـکیل صندوق بیمه کشـاورزی،اول خرداد سـال ۶۲ به تصویب مجلس رسـیده و ۵ خرداد سال بعد نیز اساسنامه صندوق بیمه محصولات کشاورزی تصویب شده اسـت. صمت در این گزارش به‌مناسـبت روز بیمه که مصادف با ۱۳ آذر اسـت به بررسی مشکلات بیمه محصولات کشاورزی پرداخته است.

چتر حمایتی بیمه برای کشاورزی

خشکسـالی، سیل، سـرمازدگی، تغییر اقلیم، گرمای زمستانی و سرمای بهاری و... همه مواردی اسـت که محصولات و زمین کشاورزان را در نقاط مختلـف دنیا تهدید می‌کند. تجربه کشـاورزان در ایران هـم از این قاعده مستثنی نیست. اما آنها یک تفاوت عمده با کشاورزان دیگر نقاط دنیا دارند و آن اینکـه نه خود تمایلی به بیمه کردن محصول و زمین و سرمایه‌شـان دارند و نه جذابیت کافی در محصولات و خدمات بیمه‌ای در این حوزه وجود دارد. نتیجه اینکه بروز یک حادثه طبیعی مسـاوی می‌شـود با از بین رفتن کل سرمایه یک کشاورز.

محصولات کشـاورزی ثمره ماه‌ها تلاش و زحمت کشـاورزان اسـت. این محصولات همیشـه در معـرض آفت‌ها و خطراتی مانند سـیل قرار دارد و ممکن اسـت در مدتی کوتاه از بین برود. بیمه کشـاورزی در این شـرایط کمکی به کشـاورزان اسـت. البته این بیمه در کنار محصولات کشـاورزی برای بیمه دام هم کاربرد دارد و دامداران می‌توانند دام‌های خود را در برابر بیماری‌های مختلف و سایر خطرها بیمه کنند.

در ابتدا پوشـش بیمه کشـاورزی فقط محدود به محصولات کشاورزی، زراعی و باغی بود؛ اما اکنون محصولاتی مانند دام، زنبور عسل، کرم ابریشم، آبزیان پرورشـی، طرح‌های جنگلداری، مرتـع‌داری و آبخیزداری هم تحت پوشش قرار گرفته است.

در حالت کلی، ۱۵۷ محصول دامی و شیلاتی را می‌توان با بیمه محصولات کشاورزی بیمه کرد. همچنین حوادث تحت پوشش این بیمه شامل تگرگ، طوفان، خشکسـالی، زمین لرزه، سیل، سرمازدگی، یخبندان، آتش سوزی، صاعقه، آفات و امراض نباتی عمومی و قرنطینه‌ای و امراض حیوانی هستند. بـه عبارتی باید گفت که بیمه محصولات کشـاورزی، هم برای کشـاورزان و هـم افـراد فعال در دیگـر حوزه‌های مرتبـط قابل اسـتفاده و خریداری است.

صندوق بیمه محصولات کشـاورزی با هدف حمایت از کشـاورزان نیز یا هدف حمایت از کشاورزان و دامداران در سال ۱۳۵۸ توسط شورای انقلاب اسلامی مصوب و تشکیل شد. وظیفه اصلی این صندوق کمک به ادامه تولید محصولات کشـاورزی و دامی است که بر اثر حوادث طبیعی و قهری دچار خسارت شده است.

> صندوق بیمه محصولات کشاورزی به تکالیف قانونی خود عمل نمی‌کند

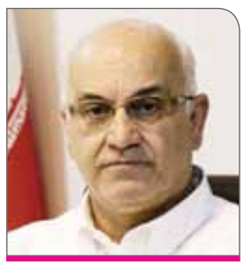
ضرورت استقلال صندوق بیمه کشاورزی

ارسلان قاسمی، رئیس کمیسیون کشاورزی و صنایع غذایی اتاق تعاون ایران درباره بیمه محصولات کشـاورزی به صمت گفت: بیمه محصولات کشاورزی در دنیـا به‌دلیل اینکه متغیرهای زیادی برای واردآمدن خسـارت وجود دارد، برای حمایت از کشـاورزان فعالیت می‌کند. بیمه کشـاورزی به‌عنوان یکی از موثرترین روش‌های مدیریت ریسک در بخش زراعت پذیرفته شده و بر همین اسـاس کمتر کشـوری است که نوعی از بیمه کشـاورزی را ارائه نکرده باشد. در ایران نیز قرار داشـتن کشور روی کمربند خشک اقلیم، منابع آبی ضعیف و نزولات جوی کم، وقوع پرشـمار حوادث غیرمترقبه از جمله سـیل و زلزله، سـرمازدگی، حمله آفات مختلف و نوسـان نرخ محصولات کشاورزی از جمله عواملی اسـت که ضرورت بیمه کشاورزی و آگاهی‌بخشی به زارعان را بیش از پیش نمایان می‌کند.

وی با انتقاد از عملکرد صندوق بیمه محصولات کشاورزی بیان کرد: صندوق بیمه محصولات کشاورزی به تکالیف قانونی خود عمل نمی‌کند، در حالی که نقش‌آفرینی صنـدوق به‌منظور حمایت از کشـاورزان باید در حداکثر ممکن باشد. صندوق بیمه محصولات کشـاورزی، وابسته به بانک کشاورزی و کاملا دولتی اسـت که به‌عقیده بسـیاری از کارشناسـان از کارآیـی لازم برخوردار نیسـت. وابستگی صندوق بیمه به بودجه محدود بانک کشاورزی موجب شده در صورت بروز حوادث غیرمترقبه تاخیر در پرداخت غرامت نگرانی‌هایی برای کشاورزان ایجاد کند. از سوی دیگر باتوجه به شرایط اقلیمی و خشکسالی‌های اخیـر، بودجـه صنـدوق نمی‌تواند جوابگـوی غرامت کشـاورزان در مواجهه با خسـارات و بلایای طبیعی باشـد و لازم اسـت با تزریق منابع مالی نگرانی کشاورزان از تاخیر در پرداخت خسارات را به حداقل ممکن کاهش داد؛ از این رو اصلاح ساختار بیمه امری ضروری است.

قاسمی در تشریح مشکلات دیگر صندوق بیمه محصولات کشاورزی، افزود: تعرفه‌های بالا و در برخی از مواقع غیرواقعی یکی دیگر از چالش‌ها اسـت. در واقـع این تعرفه‌ها، صندوق را به‌جای کشـاورز بیمه می‌کنند. از سـوی دیگر صندوق بیمه کشـاورزی باید از نماینده کشاورزان در جلسات تعیین خسارت محصولات کشاورزی دعوت کند.

وی با اشـاره به نبود تمایل در کشـاورزان برای بیمه محصولات کشاورزی اظهار کرد: بیمه‌گر محصولات کشـاورزی هنگام پرداخت خسـارت کم‌کاری و بهانه‌تراشـی و از انجام تعهدات شـانه خالی می‌کند. وقتی کشاورز محصول خود را تحت پوشش بیمه قرار می‌دهد، بیمه‌گر دریافت‌کننده خوبی است، اما در زمـان پرداخت غرامت محصول با آوردن مـاده و تبصره قانونی از پرداخت خسـارت به میزان واقعی خودداری می‌کند. عملکرد نادرست سازمان بیمه‌گر رغبت کشـاورز به بهره‌مندی از بیمه را کاهش داده و زارعان ترجیح می‌دهند محصول خود را بیمه نکنند.

رئیـس کمیسـیون کشـاورزی و صنایـع غذایی اتاق تعـاون ایران با بیان راهکارهایـی برای حل مشـکلات بیمه محصولات کشـاورزی اظهار کرد: تاخیر در پرداخـت غرامت کشـاورزان باوجود مشـکلات متعدد این قشـر، اعتراضات مکرر آنها را به‌دنبال داشـته و لازم است دولت تمهیدات هوشمندانه‌ای در جهت حل این بحران و کاهش بار مشکلات مالی کشـاورزان به کار گیرد. راهکار درسـت حل مشـکلات خروج صندوق بیمـه محصولات کشـاورزی از زیر چتر دولت و واگـذاری آن به اتحادیه‌ها و تعاونی‌ها است تا این نهادها بتوانند برنامه‌ریزی خوبی برای آن انجام دهند. در مجموع باتوجه به کارآ نبودن صندوق بیمه محصولات کشـاورزی، کشاورزان و تولیدکننـدگان تمایلی به بیمه ندارند، زیرا غرامت پرداختی نسـبت به رقم خسـارت حادث‌شـده ناچیز اسـت. با اینکه هیات عالی واگذاری مصوب کرد صندوق بیمه به بخش غیردولتی واگذار شـود، این امر تا امروز محقق نشـده اسـت. در نهایت باید مجموعه‌هایی شـبیه صندوق بیمه کشاورزی در بخش کشاورزی وجود داشته باشند تا بتوانند از تولید محصولات کشاورزی محافظت کنند.

> فاکتورهای لحاظشده و نحوه پرداخت خسارت در بیمه کشاورزی، باعث نارضایتی کشاورزان شده است

تعلل در پرداخت غرامت

جمیـل علیزاده شـایق، دبیر انجمن برنـج درباره خسـارت‌های گوناگون واردآمده به محصولات کشـاورزی به صمت گفت: سال‌ها بود که کشاورزان از خشکسـالی و باران‌های بی‌موقع و سـیلاب‌ها می‌نالیدند، زیرا این پدیده‌ها خسـارات زیادی بـه محصولات آنهـا وارد می‌کند؛ از همیـن رو بحث بیمه محصولات کشاورزی و باغی به‌عنوان یک راهکار برای جبران خسارات مطرح شـد. ایران کشـور حادثه‌خیزی اسـت و حوادث غیرمترقبه بیش از هر چیز دیگری به زمین‌های زراعی و باغ‌ها آسـیب می‌رسـانند، این در حالی اسـت که در بسـیاری از موارد به کشـاورز توصیه فنی می‌شود که در منطقه‌ای که درگیر بحران کم‌آبی یا سرمازدگی است، اقدام به کشت نکند. کشاورزان برای کاهش خسارت باید با کارشناسان هماهنگ باشند و به توصیه‌ها گوش دهند.

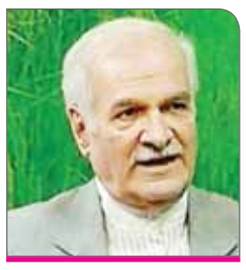
وی با اشاره به اهمیت بیمه محصولات کشاورزی اظهار کرد: وقتی کشاورز محصـول خود را تحت پوشـش بیمه قرار می‌دهد، در صـورت بروز هر گونه خسارتی دچار نگرانی نمی‌شود و اطمینان دارد که خسارت او جبران می‌شود.

دبیر انجمن برنج با انتقاد از نحوه پرداخت خسـارت توسـط صندوق بیمه کشـاورزی بیان کرد: فاکتورهای لحاظ‌شـده و نحوه پرداخت خسارت، باعث نارضایتی کشاورزان شده است. بیمه کشاورزی با سایر بیمه‌ها متفاوت است. بانک کشـاورزی که مسـئولیت بیمه کشـاورزان را برعهده دارد باید انعطاف بیشـتری داشته باشد؛ این در حالی اسـت که صندوق بیمه کشاورزی برای پرداخت خسارت بهانه‌های مختلفی برای کشاورزان می‌آورد.

شـایق باتوجـه به نقش آموزش در فرهنگ‌سـازی بیمه کشـاورزی گفت: سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی یکی از سازمان‌های زیرمجموعه وزارت جهاد کشاورزی است.

در سـال ۹۶ صندوق بیمه کشـاورزی و معاونت ترویج سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشـاورزی با هدف توسـعه فرهنگ بیمه و روان‌سازی ارائه خدمات بیمه‌ای موردنیاز بخش کشـاورزی، تفاهمنامه همکاری امضا کردند که براسـاس این تفاهمنامه حمایت از تولید محتوا با مشارکت صندوق بیمه کشاورزی در راستای کاهش خسـارت و افزایش تولیدات بخش کشاورزی و آموزش و توانمندسـازی از طریق مدرسـان بیمه‌ای برای فرهنگ‌سازی بیمه کشـاورزی انجام می‌شـد، اما متاسـفانه این اقدامات دیگر فراموش شـده و مدت‌هاسـت که انجام نمی‌شود. باید دوباره این اقدامات انجام شود و سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشـاورزی و صندوق بیمه کشـاورزی کلاس‌های آموزشـی برگـزار کننـد تا کشـاورزان از مزیت‌هـای بیمه کشـاورزی آگاه شوند.

دبیـر انجمن برنج با اشـاره به عدم تمایل کشـاورزان بـه بیمه محصولات کشـاورزی و میزان حق‌بیمه آنها اظهار کـرد: حق‌بیمه‌ها به این بسـتگی دارد که کشـاورز می‌خواهد محصول خود را در برابر چه فاکتورهایـی بیمه کند؛ در نتیجه متناسـب با آن حق‌بیمه پرداخت می‌کنـد. بـا ایـن حـال کشـاورزان از پوشش بیمه‌ای صندوق بیمه کشاورزی استقبالی نمی‌کنند، زیرا نتیجه‌ای برای آنها ندارد.

سخن پایانی

محصولات کشاورزی و دامی معمولا از سوی حوادث طبیعی در معرض تهدید قرار دارند و در این میان پرداخت غرامت و بیمه محصولات، دام و طیور راهکاری برای ایجاد انگیزه و جبران خسارت‌های مالی کشاورزان و دامداران است. بااینهمه عدم پرداخت به موقع غرامت، بالا بودن حق بیمه ، برآورد پایین و پرداخت کم غرامت از جمله دلایلی اسـت که نارضایتی کشـاورزان را به همراه داشـته و کشـاورزان تمایلی به بیمه محصولات خود ندارند.

وابستگی به واردات بذر، معضل جدی کشاورزان

در بیشتر محصولات ما نیاز به بذرهای هیبرید وارداتی داریم و به طور مثال در بذری مانند سیب‌زمینی، بذر از خارج وارد می‌شود و ارقام جدید سیب‌زمینی نیز بهتر است هرسال به کشور وارد شود چراکه هر رقم جدید سیب‌زمینی مطابق با نیازی خاص تولید می‌شود (مثلا ارقامی که مقاوم به یک سری از بیماری‌های خاص هستند) اگر طی چندین سال نیز این ارقام به کشور وارد نشود، مشکلی برای این گیاه پیش نخواهد آمد و معضل جدی ایجاد نمی‌کند و می‌توان با تولید داخلی مسئله ارقام جدید سیب‌زمینی را پوشش داد ولی متاسفانه در بیشتر محصولات نیازمند واردات بذر هستیم.: بیش از سه دهه است که ایران بذر مورد نیازش را از کشورهای دیگر وارد می‌کند. وابستگی کشور به واردات بذرهای مختلف از کشورهای خارجی مخالفان و موافقان بسیاری دارد به عقیده برخی به علت آن که نمی‌توانیم در کشور بذر مورد نیازمان را تولید کنیم لازم است برای بالا بردن میزان تولید و افزایش بهره‌وری، از بذر وارداتی استفاده کنیم، خلاف این عقیده عده‌ای معتقدند واردات بذر باعث دست‌ورزی شدن گونه‌های زراعی داخلی و از بین رفتن نمونه‌های بومی کشور خواهد شد. به گفته بسیاری از فعالان کشاورزی قاچاق بذرهای بی‌کیفیت خارجی ضربه سنگینی به تولید و معاش تولیدکنندگان بذر وارد کرده است.

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

بذر مورد نیاز گوجه‌کاران استان بوشهر از خارج کشور تامین می‌شود که با تلاش شرکت‌های دانش‌بنیان استان بوشهر تولید داخلی این بذر تا پنج سال آینده به ثمر می‌نشیند. استان بوشهر به عنوان قطب تولید گوجه‌فرنگی خارج از فصل کشور شناخته می‌شود که در فصل سرد سال نیازهای کشور را تامین و کمبودهای بازار را جبران می‌کند. در شرایطی استان بوشهر به عنوان قطب تولید گوجه فرنگی کشور شناخته می‌شود که بذر این محصول کشاورزی از خارج کشور وارد می‌شود و بذرهای تولید داخل کارایی و اثربخشی لازم برای تولید باکیفیت محصول را ندارند. به منظور تامین نیازهای کشاورزان گوجه‌کار در استان بوشهر دیگر استان‌های کشور، پژوهشگران و فعالان حوزه علم و فناوری دست به کار شده‌اند تا این نیاز اساسی در حوزه کشاورزی را تامین کنند.

بذر گوجه‌فرنگی وارداتی است

رحمان دشتی، رئیس پارک علم و فناوری خلیج‌فارس استان بوشهر در گفت‌وگو با مهر اظهارکرد: به منظور تامین نیازهای حوزه کشاورزی استان بوشهر از جمله گوجه‌کاران کارهای خوبی در پارک علم و فناوری استان بوشهر در حال انجام است.

وی با اشاره به اینکه بذر گوجه‌فرنگی مورد نیاز کشاورزان از خارج کشور وارد می‌شود اضافه کرد: طرحی برای تامین نیازهای گوجه‌کاران به بذر آغاز شده است که طی ۶ سال به ثمر خواهد نشست.

رئیس پارک علم و فناوری خلیج‌فارس استان بوشهر با بیان اینکه این طرح از سال گذشته آغاز شده است ادامه داد: با تلاش‌های صورت گرفته طی پنج سال آینده شاهد به ثمر نشستن این طرح خواهیم بود.

نیازهای بازار تامین می‌شود

معاون بهبود تولیدات گیاهی جهاد کشاورزی استان بوشهر اظهارکرد: از مردادماه کشت گوجه فرنگی در استان بوشهر آغاز شده و برداشت نیز در حال انجام است که طی ماه گذشته حدود ۷هزار تن گوجه‌فرنگی خارج از فصل در استان برداشت.

کبری توکلی بیشترین تولید گوجه‌فرنگی استان را مربوط به شهرستان‌های دشتی، دشتستان، دیر دانست و اضافه کرد: برداشت گوجه‌فرنگی در استان بوشهر رفته رفته افزایش می‌یابد و محصولات در حال ورود به بازار هستند.

وی از برداشت بیش از ۱۰۰ هزار تن گوجه‌فرنگی خارج از فصل طی یک ماه آینده خبر داد و اضافه کرد: با این میزان برداشت پیش‌بینی می‌شود که شاهد کاهش نرخ گوجه‌فرنگی در استان و در سطح کشور باشیم.

معاون بهبود تولیدات گیاهی جهاد کشاورزی استان بوشهر بیان کرد: هزینه تولید محصول گوجه فرنگی در اراضی کشاورزی استان بوشهر چند برابر سال‌های قبل بود.

وی از کاهش میزان صادرات محصول گوجه‌فرنگی خارج از فصل در استان خبر داد و افزود: هزینه‌های تولید افزایش یافته و هر هکتار بین ۳۰۰ تا ۴۰۰ میلیون تومان هزینه دارد.

توکلی نرخ خرید گوجه‌فرنگی در مزارع استان بوشهر را بسته به سایز و کیفیت آن دانست و ادامه داد: نرخ گوجه فرنگی در مزارع از ۱۵ هزار تومان تا ۲۳ هزار تومان عرضه می‌شود.

معاون بهبود تولیدات گیاهی جهاد کشاورزی استان بوشهر از برداشت بیش از ۵۶۰ هزار تن محصول گوجه فرنگی طی امسال خبر داد و گفت: سال گذشته ۲۰۰ هزار تن گوجه‌فرنگی استان بوشهر صادر شد.

با توجه به کاشت و تولید گسترده محصول گوجه‌فرنگی در استان بوشهر انتظار می‌رود که زنجیره ارزش این محصول تکمیل شود و زمینه برای تامین نیاز اولیه یعنی بذر آن در داخل استان فراهم شود.

کمبود بذر سیب زمینی

شهرستان تربت حیدریه به عنوان قطب تولید سیب زمینی در استان خراسان رضوی با ۲ معضل اصلی کمبود بذر با کیفیت و نیز نبود صنایع تبدیلی و فرآوری سیب‌زمینی و خام‌فروشی آن مواجه است.

به گزارش ایرنا شهرستان تربت حیدریه در ۱۵۰ کیلومتری جنوب مشهد از دیرباز قطب کشاورزی خراسان رضوی بوده است به طوری که در تولید برخی محصولات راهبردی و ارزآور همچون گندم، زعفران، چغندرقند، سیب زمینی، کلزا و حتی گوشت و لبنیات سهم قابل ملاحظه‌ای از نیاز مصرفی منطقه را تامین می‌کند.

با وجود توانمندی‌های تربت حیدریه در تولید انواع محصولات کشاورزی اما کشاورزان شهرستان با برخی چالش‌ها مواجهند و در این بین سیب‌زمینی‌کاران منطقه برای افزایش کمی و کیفی تولید خود و غلبه بر مشکلات چشم انتظار افزایش حمایت مراجع ذیربط و مسوول هستند.

بر اساس آخرین داده‌های آماری اداره جهاد کشاورزی تربت‌حیدریه، سطح زیرکشت سیب‌زمینی در این شهرستان هزار و ۶۵۰ هکتار و میانگین تولید مازاد بر مصرف کشاورزان در هر سال حدود ۷۰ هزار تن است و بهترین گونه‌های سیب‌زمینی استان خراسان رضوی و حتی کشور در تربت حیدریه کشت و دست کم به ۶ استان کشور صادر می‌شود.

کمبود بذر با کیفیت

یکی از کشاورزان تربت‌حیدریه در این‌باره گفت: کمبود بذر با کیفیت و استاندارد از جمله چالش‌های سیب زمینی کاران شهرستان است.

امین شرکت افزود: بذر مادر سیب‌زمینی منشاء وارداتی دارد و برخی موسسات داخلی به تکثیر آن مشغول هستند ولی هم اکنون تمرکز اصلی اغلب این شرکت‌ها روی تولید ۲ بذر «اگریا» و «فونتانه» است که از رده خارج شده‌اند و متناسب با کشت نوین نیستند.

وی ادامه داد: انتظار می‌رود بذرهای مرغوب صنعتی از اروپا وارد شود و «جلگه رخ» از توابع تربت‌حیدریه با بهره‌مندی از آب کافی و خاک بسیار حاصلخیز مستعد ایجاد مزارع الگویی سیب‌زمینی و افزایش کمی و کیفی این محصول در سطح کشور است.

یک کشاورز از اهالی جلگه رخ تربت حیدریه نیز گفت: بذر، به عنوان مهم‌ترین نهاده کشاورزی و اساسی‌ترین ابزار تولید کیفی نقش مهمی در افزایش و پایداری تولید و حفظ و توسعه ارقام متناسب با شرایط آب و هوایی دارد.

علی سالاری افزود: این موضوع از آنجایی حائز اهمیت بیشتر است که گاهی اوقات بذر نامرغوب ثمره چند ماه تلاش کشاورزان را به باد می‌دهد و جا دارد برای این دغدغه کشاورزان چاره اساسی اندیشه شود.

وی ادامه داد: کشاورزان خرده مالک تربت حیدریه برای کشت سیب‌زمینی با چالش‌های دیگری همچون دریافت تسهیلات بانکی به ویژه پیدا کردن ضامن و وثیقه نیز مواجهند و متاسفانه این مشکل تولیدکنندگان را به پیش‌فروش کردن محصولات سوق داده است که این آسیب بر اقتصاد روستایی در برخی مناطق شهرستان سایه افکنده است.

عبدالرضا خزاعی از دیگر کشاورزان تربت حیدریه ضمن یادآوری احتمال اختصاص بخشی از آب جلگه رخ به صنایع منطقه گفت: انتظار می‌رود منابع آبی جلگه رخ صرفا به بخش کشاورزی اختصاص یابد تا چالشی برای سیب زمینی کاران ایجاد نشود.

نبود صنایع تبدیلی و فرآوری

دست اندرکاران مرتبط معتقدند عواملی همچون ذائقه ایرانیان، سبک زندگی و بهره بالای بانکی باعث شده است صنایع تبدیلی در برخی مناطق همچون تربت حیدریه رشد نکند که این موضوع بر درآمد سرانه روستائیان و کشاورزان اثر منفی می‌گذارد.

یک استاد دانشگاه تربت‌حیدریه در این ارتباط گفت: ذائقه غذایی و سبک زندگی ایرانیان در شهرهای کوچک با مراکز استان‌ها و پایتخت متفاوت است به عنوان مثال در شهرهای بزرگ به دلیل عوامل مختلف همچون مشغله زیاد خانواده‌ها به جای استفاده از سیب‌زمینی موارد جایگزین همچون فرنچ‌فرایز (سیب‌زمینی نیم‌پز) کاربردی تر است ولی در شهرهای کوچک خراسان رضوی شرایط متفاوت است.

حسن فیضی افزود: طبیعی است که در چنین شرایطی صنایع تبدیلی و فراوری محصولات کشاورزی همچون سیب زمینی در شهرهایی نظیر تربت حیدریه فاقد توجیه اقتصادی و بازار مصرف مناسب است.

حسن نادران از کشاورزان تربت حیدریه نیز در این رابطه گفت: عمده‌ترین برندها و کارخانه‌های معروف و صاحب سبک فرآوری سیب‌زمینی و تولید چیپس ایران در مشهد فعالیت دارند اما از شرایط و فروش محصول خود ناراضی هستند.

یکی دیگر از کشاورزان تربت حیدریه نیز اظهار کرد: هم‌اکنون سرمایه‌گذاری برای فرآوری سیب‌زمینی دست کم به ۵۰۰ میلیارد تومان هزینه نیاز دارد که حتی اگر بانک‌ها راضی به ارائه تسهیلات هم باشند بازهم در شهرستان‌هایی همچون تربت‌حیدریه توجیه اقتصادی ندارد.

عباس شرکت افزود: برای رونق گرفتن صنایع تبدیلی در شهرستان‌ها نیازمند پرداخت تسهیلات کم بهره به کشاورزان هستیم تا توجیه اقتصادی را افزایش دهد و به طور طبیعی در چنین شرایطی می‌توان به ارزش افزوده و افزایش سرانه درآمدی روستائیان و تولیدکنندگان و به تبع آن رشد مشاغل پایدار امیدوار بود.

وی اضافه کرد: دولت همچنین می‌تواند برای سیب‌زمینی نیز مانند گندم و چغندرقند، نرخ خرید حمایتی اعلام کند زیرا کشاورزان در سال‌های اخیر به دلیل ارزان شدن نرخ سیب‌زمینی از یک سو و گران شدن بذر آن از سوی دیگر متحمل زیان‌هایی شده‌اند.

یکی دیگر از کشاورزان تربت حیدریه نیز با بیان اظهارات مشابه به خبرنگار ایرنا گفت: در شرایط کنونی فقط با سیاست‌های حمایتی می‌توان به رشد کمی و کیفی محصول سیب زمینی در این شهرستان کمک کرد که در این رابطه مهم‌ترین نقش را دولت و به طور مشخص نهادهای مسئول همچون جهاد کشاورزی ایفا می‌کنند.

عبدالرضا خزاعی افزود: رشد صنایع مرتبط و تکمیلی و تولید محصولات کاربردی همچون آرد سیب‌زمینی ارزش افزوده زیادی را نصیب کشاورزان می‌کند.

در این رابطه مدیر جهاد کشاورزی تربت‌حیدریه در پاسخ با تایید برخی مشکلات کشاورزان به ویژه سیب زمینی کاران تربت حیدریه گفت: وزارت جهاد کشاورزی به نمایندگی از دولت حمایت‌های لازم را از کشاورزان به عمل می‌آورد اما با این وجود ارتقای شرایط موجود به ویژه کاهش نرخ تسهیلات بانکی و افزایش یارانه‌های تولید موجب تحول آفرینی اساسی در این بخش می‌شود که در این ارتباط حمایت مسوولان و دستگاه‌های بالادستی در سطح تمام قوا به ویژه قوه مجریه و مقننه لازم است.

حسین محمدی افزود: هم اکنون اداره جهاد کشاورزی تربت حیدریه با اختصاص زمین در شهرک‌های صنعتی و حمایت از کارآفرینان می‌کوشد به توسعه صنایع تبدیلی کمک کند.

وی ادامه داد: تشریک مساعی و همپوشانی نهادهای مسوول و همکاری بیش از پیش قوای مقننه و مجریه در بسترسازی و وضع قوانین مناسب می‌تواند به هم افزایی منجر شده و زمینه بهتری برای رشد کمی و کیفی کشاورزان و به طور مشخص سیب‌زمینی‌کاران فراهم آورد.

سخن پایانی

به گفته بسیاری از کارشناسان پیوستن به کنوانسیون بین‌المللی حمایت از ارقام جدید گیاهی را زمینه‌ساز تولید بذر در داخل می‌دانند و معتقدند؛ اگر در کشور پژوهشگران برای تولید ارقام جدید وقت و هزینه صرف کنند و پس از آن، این ارقام بدون اجازه توسط اشخاص دیگر تولید شود و حقوق مادی و معنوی تولیدکنندگان رعایت نشود؛ پژوهشگران کشور نمی‌توانند با خیالی آسوده تولید بذر را انجام دهند و رغبتی برای این کار ندارند ابتدا لازم است ایران به UPOV بپیوندد و سپس تولید بذر ارقام جدید گیاهی در کشور انجام شود البته باید گفت که در کشور فعالیت‌هایی در صنعت بذر انجام شده اما کافی نیست و اول باید پیوستن به UPOV انجام شود و سپس گام‌های بعدی در زمینه تولیدات بذر در کشور انجام گیرد.

طرحی برای تامین نیازهای گوجه‌کاران به بذر آغاز شده است که طی ۶ سال به ثمر خواهد نشست

دولت می‌تواند برای سیب‌زمینی نیز مانند گندم و چغندرقند، نرخ خرید حمایتی اعلام کند

روی خط خبر

حمایت از سرمایه‌گذاری در فارس

معاون امور زائرین و گردشگری استانداری فارس با بیان اینکه ۹ تقاضای واگذاری اراضی ملی برای ایجاد فضاهای استاندارد گردشگری مورد بررسی قرار گرفته است، تاکید کرد: از هر نوع سرمایه‌گذاری مؤثر، مفید و اشتغالزا توسط این معاونت حمایت قاطع می‌شود.

به گزارش خبرنگار صمت از استان فارس محمد فرخ‌زاده گفت: در ششمین جلسه کارگروه اهلیت سنجی معاونت گردشگری استانداری فارس ۹ تقاضای واگذاری اراضی ملی برای ایجاد فضاهای استاندارد گردشگری مورد بررسی قرار گرفت که در مجموع، حجم سرمایه‌گذاری در این طرح‌ها به بیش از ۳۰۷ میلیارد تومان می‌رسد.

وی ضمن اعلام حمایت قاطع معاونت گردشگری استانداری از هر نوع سرمایه‌گذاری موثر، مفید و اشتغالزا، افزود: در این جلسه ۴ تقاضا برای مجتمع گردشگری عمومی، ۲ تقاضای اردوگاه گردشگری، یک تقاضای محوطه گردشگری، یک تقاضای سفره‌خانه سنتی و یک تقاضای ایجاد محیط و پارک طبیعت‌گردی روستایی در شهرستان‌های شیراز، سپیدان، نورآباد ممسنی و سروستان، با آمار پیش‌بینی شده اشتغال ۱۷۰ نفر، در دستور کار کارگروه اهلیت‌سنجی قرارگرفت که اعضاء کارگروه ضمن بررسی دقیق شاخص‌ها، مدارک و مستندات لازم جهت واگذاری زمین به سرمایه‌گذاران حوزه گردشگری، به ۷ طرح رای موافق و موافقت مشروط دادند.

فرخ‌زاده افزود: علی‌رغم حمایت همه جانبه از سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی در حوزه‌های مختلف گردشگری استان فارس، واگذاری اراضی ملی و سپردن این اراضی به‌دست اهل فن برای اجرای طرح‌های گردشگری یک برنامه مهم و اساسی در معاونت گردشگری استانداری است؛ به همین جهت اعضا کارگروه با بررسی پرونده‌های ارسالی که همه از سرمایه‌گذاران داخلی بودند، با اجرای ۴ طرح موافقت، ۳ طرح موافقت مشروط به کاهش متراژ زمین و با ۲ طرح به علت نداشتن شرایط لازم و قانونی، مخالفت کردند. معاون امور زائرین و گردشگری استانداری فارس بیان کرد: موافقت و موافقت مشروط ۷/۷۷ درصدی اعضا کارگروه اهلیت‌سنجی، ضمن بررسی دقیق مستندات، نشان از رغبت و حمایت حاکمیت به سرمایه‌گذاری در حوزه گردشگری استان است.

افزایش صادرات از سیستان و بلوچستان

مدیر کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای سیستان و بلوچستان از صادرات ۸۰۱ هزار و ۷۰۱تن کالا از پایانه مرزی میرجاوه طی ۸ ماهه امسال خبر داد، که این حجم افزایش ۲۴درصدی صادرات را نسبت به مدت مشابه سال گذشته نشان می‌دهد.

ایوب کرد در گفت‌وگو با ایسنا افزود: در مجموع تناژ حمل شده از طریق این پایانه مرزی، یک میلیون و ۲۵۱ هزار و ۴۰۸ تن بوده که از این میزان ۸۰۱ هزار و ۷۰۱ تن صادرات، ۱۶۰ هزار و ۹۲۲ تن واردات و ۲۸۸ هزار و ۷۸۵ تن مجموع ترانزیت است.

وی در ادامه گفت: روزانه به طور متوسط بیش از ۳۶۰دستگاه کامیون از پایانه مرزی میرجاوه تردد انجام می‌شود. مدیر کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای سیستان و بلوچستان افزود: این پایانه مرزی از جایگاه ویژه‌ای از لحاظ حمل‌ونقل، ترانزیت کالا و تردد مسافر برخوردار است و همواره یکی از پایانه‌های مرزی فعال کشور در حوزه صادرات و ترانزیت به شمار می‌رود. کرد در پایان خاطر نشان کرد: موقعیت جغرافیایی ویژه و مناسب پایانه مرزی میرجاوه به لحاظ همجواری با کشور پاکستان و مرز گسترده آبی در کرانه اقیانوس هند، قابلیت‌های اقتصادی مطلوبی را در بازرگانی ملی و صنعت حمل‌ونقل در استان ایجاد کرده که شاهد مبادلات تجاری با کشورهای منطقه هستیم.

تسهیلات درخور ظرفیت‌ها نیست

رئیس اتاق بازرگانی استان خراسان شمالی گفت: متاسفانه به دلیل عدم اشراف مدیران بانکی به توانایی‌های استان خراسان شمالی سبب شده که در اختصاص تسهیلات مناسب به صنایع و بازرگانان آن طور که شایسته است اقدامی انجام نشود. مازیار زند در گفت‌وگو با تسنیم در بجنورد با انتقاد از وضعیت اعطای تسهیلات بانکی به صنایع و بازرگانان استان اظهارکرد: متاسفانه بسیاری از ظرفیت‌های استان خراسان شمالی و توانمندی و استعدادهای آن ناشناخته باقی مانده است. وی افزود: در بسیاری از صنایع استان نمونه‌های تولیدی یا کم‌نظیر و یا قابل رقابت با تولیدات آسیایی و حتی جهانی است. در لوله گستر اسفراین لوله‌هایی تولید می‌شود که در صنعت نفت بسیار کاربردی بوده و در خاورمیانه نظیر ندارد. رئیس اتاق بازرگانی استان خراسان شمالی با اشاره به نیاز صنایع کوچک استان به تسهیلات بانکی گفت: متاسفانه به دلیل عدم اشراف مدیران بانکی به توانایی‌های استان خراسان شمالی سبب شده که در اختصاص تسهیلات مناسب به صنایع و بازرگانان آن طور که شایسته است اقدامی انجام نشود. زند تصریح کرد: درصددیم با حضور رابطین بازرگانی کشورهای همسایه اتاق‌های بازرگانی سایر استان‌ها و دعوت از مدیران ارشد این توانمندی‌ها را نشان داده و ظرفیت استان را برای همه اثبات کنیم تا در خطوط اعتباری استان تاثیرگذار باشد. وی در ادامه با اشاره به سهم صادرات محصولات کشاورزی استان خراسان شمالی گفت: بعد از پتروشیمی خراسان بیشترین حجم و مبلغ صادرات استان از آن محصولات کشاورزی است. ۲۱۵ میلیون دلار صادرات استان در ماه‌های اخیر بوده که ۷۰ درصد صادرات سهم پتروشیمی است. رئیس اتاق بازرگانی استان خراسان شمالی گفت: در صنایع فولادی با صادرات شمش فولادی و هم‌چنین در صنعت آلومینا امسال اتفاقات بسیار خوبی در حوزه صادرات رخ داده و در ۶ ماه نخست سال استان به هدف صادراتی مشخص شده دست یافته است.

دوشنبه
۱۳ آذر ۱۴۰۲- ۲۰ جمادی‌الاول ۱۴۴۵ - ۴ دسامبر ۲۰۲۳- شماره ۲۴۶۱-پیاپی ۳۷۷۹

صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۰۳۵۱۰۰۹۴۲
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: صمیم

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

امروزه صنعت بیمه از عوامل مهم توسعه و پیشرفت کشورها به حساب می‌آید و توسعه این شاخص نشان از بهبود وضع اقتصادی و ترقی سطح زندگی افراد یک جامعه است. ماهیت بیمه، مشارکت در خسارت و جایگزین کردن اطمینان به‌جای عدم اطمینان است. بنابراین، بیمه به‌عنوان یک روش مقابله با خطر، پاسخی به شرایط نامطمئن و پرمخاطره است.

سه نقش اصلی صنعت بیمه

نقش صنعت بیمه در بازارهای مالی به سه صورت ظاهر می‌شود. ابتدا، تاثیری که این صنعت می‌تواند بر سایر بازارهای مالی اعمال کند که معمولا به‌صورت یک پشتیبان برای کاهش ریسک سرمایه‌گذاری به‌کار می‌رود. دومین نقش آن، جمع‌آوری و تجهیز منابع مالی با استفاده از عملیات بیمه‌گر است که جهت سرمایه‌گذاری غیرمستقیم و یا مستقیم به‌کار می‌رود و در نهایت، سرمایه‌گذاری مستقیم صنعت بیمه در فعالیت‌های اقتصادی کشور، مهم‌ترین نقش آن محسوب می‌گردد. شرکت‌های بیمه وجوه بیمه‌گذاران را که به‌صورت ذخایر فنی در اختیار دارند به‌عنوان دارایی سودآور به‌کار می‌گیرند و در فعالیت‌های مناسب اقتصادی سرمایه‌گذاری می‌کنند.

پیدایش بیمه در جهان

نیاز به داشتن احساس امنیت، باعث ایجاد بیمه شد. نخستین بهره‌گیری از صنعت بیمه را به دریانوردان و بازرگانان نسبت می‌دهند. شکل‌های اولیه بیمه، توسط بازرگانان چینی استفاده می‌شد. آنها آموخته بودند که احتمال دستبرد به تمام کشتی‌هایی که در یک روز مشخص در یک بندر، تردد می‌کنند پایین است. بنابراین برای جلوگیری از خطر از بین رفتن سرمایه‌شان، کالاهای خود را در چند کشتی و قایق بارگیری می‌کردند. استفاده از قراردادهای بیمه پیشرفته‌تر به ۵۰۰ تا ۶۰۰ سال قبل از میلاد در کشورهای حوزه مدیترانه برمی‌گردد. در آن زمان از این پیمان‌ها برای بیمه باربری دریایی استفاده می‌کردند. عده‌ای دریانوردان فنیقی و بعضی کشتی‌رانان بابلی را به عنوان مبدا این بیمه می‌شناسند. به هرحال کشتی‌رانان برای خرید کالاهای خود از بازرگانان و تجار، وام می‌گرفتند. با این شرط که: اگر از سفر به سلامت برگردند در یک مدت زمان مشخص اصل پول و سودش را به آنها بازگردانند. بازرگانان در طول مدت قرارداد، بخشی از کالاهای دریانوردهای مقروض را نزد خود گرو نگه می‌داشتند. اگر طلب آنها طی محدوده زمانی قرارداد وصول نمی‌شد، آنها می‌توانستند کالاها را حراج کنند. اما اگر کشتی با حوادثی مثل طوفان یا هجوم دزدان دریایی روبه‌رو می‌شد؛ دریانورد، وظیفه‌ای در قبال عودت دادن وام نداشت.

بیمه در قالب امروزی

هر چند پیشینه فعالیت بیمه‌گری به صورتی که امروز شاهدش هستیم به سال ۱۵۵۲ در شهر فلورانس ایتالیا بازمی‌گردد. اما مهم‌ترین اجتماع بیمه‌گران توسط کشتی‌داران و تاجران انگلیسی در قرن ۱۷ میلادی در قهوه‌خانه لویدز لندن شکل گرفت. آنها پیمانی را منعقد کردند که به عنوان شبیه‌ترین قرارداد به بیمه امروزی شناخته می‌شود. این اجتماع در واقع بنیان‌گذاران بیمه لویدز شدند. لویدز درحال‌حاضر به عنوان یکی از بزرگترین شرکت‌های بیمه در جهان شناخته می‌شود. سال ۱۶۶۷ در شهر لندن یک آتش‌سوزی فاجعه بار و مهیب اتفاق افتاد. این فاجعه باعث ابداع بیمه آتش‌سوزی به عنوان دومین رشته بیمه امروزی شد. بیمه آتش‌سوزی نخستین بیمه‌ای بود که در ایالات متحده امریکا رواج یافت.

تاریخچه بیمه تامین اجتماعی

اگر تاریخچه بیمه در جهان و ایران را بررسی کنیم، متوجه ایجاد رشته‌های جدید بیمه در شرایط تهدید امنیت می‌شویم. بیمه تامین اجتماعی، یکی از این نمونه‌ها است. این بیمه در جنگ جهانی اول با عنوان بیمه بیماری مورد استفاده قرار گرفت. بعد از جنگ جهانی اول در سال‌های ۱۹۲۹ تا ۱۹۳۳ امریکا و اروپا درگیر بحران‌های اقتصادی شدند. این اتفاقات دوران نوینی را برای بیمه تامین اجتماعی در دنیا به‌وجود آورد. دولت فدارل امریکا، برای نخستین بار در سال ۱۹۳۵ از اصطلاح تامین اجتماعی در لایحه خود استفاده کرد.

بعد از انقلاب صنعتی اروپا و تاسیس واحدهای صنعتی و کارخانه‌های مختلف گسترش و پیچیدگی تولید باعث شد که بیمه آتش‌سوزی و شرایط بیمه‌نامه‌های صادر شده هم دچار تحول و پیچیدگی شوند. همچنین روند رشد و تکامل این رشته بیمه‌ای باتوجه به نیازهای ایجاد شده سرعت چشمگیری پیدا کند.

صنعت بیمه در ایران

تاریخچه بیمه در ایران به زمان شاه عباس صفوی برمی‌گردد. در اسناد تاریخی آن زمان به نوعی بیمه باربری اشاره شده‌است. به این شکل که کاروان‌سراها در آن دوران، نقش بیمه‌گر را داشتند. آنها کالاهای بازرگانان را در مقابل خطرات راهزنان و سارقان داخل و خارج شهر حفظ می‌کردند.

آغاز فعالیت بیمه به صورت امروزی به زمان قاجار برمی‌گردد. در سال ۱۲۶۹، دو موسسه روسی به نام‌های « نادژدا» و « کافکاز مرکوری» وارد ایران شدند. بعد از آنها، به‌تدریج سایر شرکت‌های خارجی بیمه نیز فعالیت بیمه‌ای خود را آغاز کردند. بنابر بررسی تاریخچه بیمه در جهان و ایران، حدود ۲۵ سال صنعت بیمه ایران توسط خارجی‌ها اداره می‌شد. در این بازه زمانی ۲۹ شرکت بیمه در ایران فعال بودند. در سال ۱۳۱۰ قانون و نظام‌نامه ثبت شرکت‌ها تصویب شد. به موجب این قانون فعالیت صنعت بیمه در آن سال‌ها شکل جدی‌تری به خود گرفت. دو شرکت «اینگستراخ» و «یورکشایر» از جمله شرکت‌های سرآمد خارجی بودند. این دو شرکت تا قبل از پیروزی انقلاب، همچنان در کشورمان فعالیت درخور توجه داشتند.

شرکت سهامی بیمه ایران

حضور و گسترش فعالیت شرکت‌های خارجی باعث شد تا مسئولان متوجه اهمیت تاسیس یک شرکت بیمه ایرانی شوند. شرکت سهامی بیمه ایران با سرمایه بیست میلیون ریالی در سال ۱۳۱۴ توسط «الکساندر آقایان» و «علی‌اکبر داور» تاسیس شد. این شرکت دولتی، همچنین به عنوان نخستین شرکت بیمه صد در صد ملی در مناطق هند و خاورمیانه شناخته می‌شود.

شرکت بیمه ایران در آن زمان در رقابت با شرکت‌های خارجی با چالش‌های زیادی روبه‌رو بود. در سال ۱۳۱۶ قانونی در مجلس شورای ملی تصویب شد. به موجب این قانون بیمه سازمان‌های دولتی به شرکت بیمه ایران واگذار شد. این اقدام مجلس شورای ملی به فعالیت شرکت سهامی بیمه ایران، رسمیت داد. بالاخره دولت مصدق در سال ۱۳۳۱ شمسی، قانونی تصویب کرد که مطابق آن فعالیت شرکت‌های خارجی خیلی محدودتر شد.

شرکت‌های بیمه خصوصی

شرکت بیمه شرق به عنوان نخستین شرکت بیمه خصوصی ایران در سال ۱۳۲۹ تاسیس شد. در فاصله سال‌های ۱۳۲۹ تا ۱۳۴۳ هشت شرکت خصوصی دیگر نیز در صنعت بیمه مجوز فعالیت گرفتند. افزایش شرکت‌های ایرانی و پررنگ‌تر شدن فعالیت این شرکت‌ها مقدمات تاسیس مدرسه عالی بیمه در سال ۱۳۴۹ را فراهم کرد. همه‌ی این تلاش‌ها در نهایت منجر به تصویب قانون تاسیس بیمه مرکزی در سال ۱۳۵۰ شد.

بیمه تهران، بیمه دانا، بیمه حافظ و بیمه ایران و امریکا از جمله شرکت‌های بیمه فعال در آن سال‌ها بودند. این شرکت‌ها با مشارکت سرمایه‌گذاران خارجی تاسیس شدند. بدین ترتیب صنعت بیمه تا پیروزی انقلاب، توسط یک شرکت دولتی، ۱۲ شرکت خصوصی و ۲ شرکت خارجی اداره می‌شد.

صنعت بیمه بعد از انقلاب اسلامی

همه شرکت‌های بیمه ایرانی در سال ۱۳۵۸ توسط شورای انقلاب، ملی اعلام شد. تمامی فعالیت‌های این شرکت‌ها نیز به موجب اصل ۴۴ قانون اساسی زیر نظر دولت قرار گرفت.

سه شرکت بیمه ایران، آسیا و البرز در سال‌های ۱۳۶۰ تا ۱۳۶۱ مجوز صدور بیمه‌نامه دریافت کردند. شرکت بیمه دانا در سال ۱۳۶۷ با ادغام ۱۰ شرکت بیمه شکل گرفت.

درحال‌حاضر نیز شرکت‌های زیادی در صنعت بیمه ایران فعال هستند. این شرکت‌ها بیمه‌های مختلفی را به بیمه‌گزاران خود ارائه می‌دهند. اخیرا شرکت‌های بیمه‌ای که وابسته به بانک‌های خصوصی هستند بیشتر مورد اقبال عمومی قرار گرفته‌اند.

از فضای مجازی

نقاط ضعف یک صنعت حامی

در بررسی مشکلات صنعت بیمه در ایران به نقاط ضعفی می‌رسیم که در صورت رفع آنها می‌توان به توسعه این صنعت حامی در بخش‌های مختلف اقتصاد امیدوار بود. آنچه در ادامه می‌خوانید مجموعه‌ای از مشکلات این صنعت از نگاه کارشناسان است.

انحصار دولتی: از سال ۱۳۸۱ که فعالیت بیمه‌های غیردولتی قانونی شد، تاکنون شرکت‌های بیمه غیردولتی تأسیس‌شده و واگذارشده از بخش دولتی به بخش خصوصی با احتساب بیمه ایران به ۲۹ شرکت بیمه رسیده است. بنابراین دولت سهم غالب را در مالکیت و مدیریت بازار بیمه‌ای کشور دارد.

بی‌تعادلی در ترکیب پرتفوی بازار بیمه کشور: در سال ۱۳۹۳، سهم بیمه‌های خودرو در بازار بیمه کشور از نظر حق بیمه تولیدی، ۵۳.۴ درصد و از جهت تعداد بیمه‌نامه صادرشده حدود ۸۰.۹ درصد بوده است. در این فضا، شرکت‌های بیمه تخصصی، جایگاه مؤثری ندارند؛ حال‌آن‌که در بسیاری از کشورها، تمرکز اصلی فعالیت بیمه‌ای بر دوش شرکت‌های بیمه تخصصی است.

تحریم‌های بین‌المللی: از عمده چالش‌های این بخش وجود تحریم‌های بین‌المللی و کمبود ظرفیت اتکایی در داخل و عدم امکان استفاده بهینه از ظرفیت اتکایی موجود در صنعت بیمه و وابستگی این صنعت به منابع اطلاعاتی و فنی مؤسسه‌ها و کارشناسان خارجی است.

کمبود شرکت‌های بیمه تخصصی: مجموعه عوامل مؤثر بر کمبود شرکت‌های بیمه تخصصی در بازار بیمه کشور عبارتند از: نبود سیاست‌های تشویقی به‌منظور فعالیت شرکت‌های بیمه در زمینه‌های عمر، نارسایی در قوانین و آیین‌نامه‌ها، عدم توسعه بیمه‌های عمر، نبود تعامل بین بانک‌ها و شرکت‌های بیمه برای ارائه محصولات مشترک بانک و بیمه، نبود شرکت‌های تخصصی بیمه عمر و سودآوری بالاتر و غیرمتعارف موجود در فعالیت‌های بورس‌بازی در زمینه‌هایی چون خریدوفروش زمین و مسکن.

توسعه ناکافی فرهنگ بیمه: چالش‌های موجود در توسعه فرهنگ بیمه در کشور عبارت‌اند از: آشنایی ناکافی مردم با صنعت بیمه، محصولات بیمه‌ای و منافع و مزایای آن‌ها؛ ضعف اطلاع‌رسانی شرکت‌های بیمه در معرفی محصولات بیمه‌ای؛ طراحی نشدن محصولات بیمه‌ای متناسب با نیاز مشتریان؛ نبود سازوکار مناسب برای شناسایی ریسک‌های بیمه‌گذاران و طراحی محصولات بیمه‌ای؛ ضعف شرکت‌های بیمه در فرآیند پرداخت خسارت و جلب رضایت بیمه‌گذاران؛ استفاده نکردن بهینه از فناوری و روش‌های نوین برای معرفی محصولات بیمه‌ای؛ نبود استانداردهای لازم در نحوه و شیوه اطلاع‌رسانی شرکت‌های بیمه.

کمبود نیروی انسانی متخصص: در صنعت بیمه، ماشین‌آلات و ابزار و فناوری وجود ندارد؛ آنچه می‌تواند صنعت بیمه را موفق کند و در خدمت اقتصاد ملی قرار دهد، نیروی انسانی حرفه‌ای، ماهر و متخصص و پایبند به اصول حرفه‌ای بیمه‌گری است. ایجاد هر نوع تحول یا دستیابی به رشد و توسعه، نیازمند در اختیار داشتن دانش فنی لازم و نیروهای کاردان و متخصص است. صنعت بیمه به لحاظ وجود ساختار دولتی و به تبع آن، محدودیت‌ها و ممنوعیت‌هایی که در زمینه برگزاری دوره‌های آموزشی یا اعزام نیرو به خارج از کشور برای ادامه تحصیل یا گذراندن دوره‌های آموزشی با آن مواجه بوده، در خصوص نیروی متخصص با مشکل روبه‌رو است. همچنین بیشتر تلاش‌ها و توجه‌ها به آموزش‌های تخصصی دانشگاهی معطوف است؛ درحالی‌که نیاز صنعت بیمه، عمدتاً در زمینه‌های فنی و حرفه‌ای است؛ البته در بخش‌های طراحی محصولات جدید و تعیین نرخ و شرایط و بخش‌های مدیریتی نیز نبود برنامه‌ریزی برای ورود نیروی انسانی تحصیل‌کرده و مجرب به‌ویژه در حوزه‌های آمار، اقتصاد، ریاضی، مدیریت اجرایی، مدیریت مالی، فناوری اطلاعات، حقوق و سرمایه‌گذاری احساس می‌شود.

به‌روز نبودن قوانین پایه بیمه: از جمله این اتفاق می‌توان به قانون بیمه مصوب سال ۱۳۱۶ که در بسیاری از موارد فاقد انعطاف‌پذیری لازم و تحرک متناسب با تحول شرایط محیطی است، اشاره کرد.

وجود بیمه‌های اتکایی: در حوزه بیمه اتکایی، وجود بیمه‌های اتکاییِ اجباری که زمینه فعالیت اتکایی را برای شرکت‌های بیمه محدود کرده و استفاده از ظرفیت بالقوه اتکایی و تشکیل شرکت‌های بیمه اتکایی داخلی را با مشکل مواجه کرده است.

چالش در حوزه ساختار و تشکیلات؛ این چالش‌ها در این بخش وجود دارد: حاکمیت نظام سنتی و هرم سلسله‌مراتب تصمیم‌گیریِ حاکم بر صنعت بیمه، گستردگی حوزه نظارت در صنعت و نبود استانداردهای لازم در امر نظارت، اختلاف چشمگیر در میزان سرمایه و توان مالی بیمه دولتی و همچنین شرکت‌های دولتی که اخیرا به بخش خصوصی واگذار شده‌اند، با شرکت‌های بیمه خصوصی که بر اساس قانون تاسیس بیمه‌های غیردولتی پدید آمده‌اند و نیز حضور بیمه مرکزی ایران به‌عنوان یک شرکت بیمه‌گر.

دریچه

نقش صنعت بیمه در اقتصاد

کارشناسان صنعت بیمه را به‌عنوان یکی از عوامل افزایش تاب‌آوری جامعه در مقابل مشکلات و بلایای طبیعی می‌شناسند. جایگاه بیمه برای دستیابی به این هدف بسیار کلیدی است. به‌طورکلی، نقش اصلی صنعت بیمه کاهش ریسک‌هاست. هرچه احتمال ریسک افزایش یابد احتمال سرمایه‌گذاری کسب‌وکار در آن بخش کمتر خواهد بود اما شرکت‌های بیمه در صنعت، اقتصاد و اقتصاد مقاومتی نقش بسیار مهمی را ایفا می‌کند.

نقش بیمه در اشتغالزایی

درحال‌حاضر نقش بیمه در زندگی افراد به‌قدری پررنگ است که بدون بیمه، کسب‌وکارها قادر به توسعه و گسترش نخواهند بود و زمانی که کسب‌وکارها قادر به گسترش نباشند بدون شک اشتغال نیز ایجاد نخواهد شد.

بیمه در ایجاد اشتغال در جامعه نقش مستقیم دارد و شرکت‌های بیمه با استخدام نیروی انسانی باعث ایجاد اشتغال می‌شود و از این لحاظ نیز اقتصادی کشور را تحت تاثیر قرار می‌دهد. درحال‌حاضر حدود ۱۱۰ هزار نفر در صنعت بیمه مشغول به فعالیت هستند که نمایانگر ظرفیت بالای صنعت بیمه در حوزه اشتغال است و درصورتی‌که بتوان از روش‌های جدید فروش بیمه مثل استارت‌آپ‌ها بهره برد در صنعت بیمه شغل بیشتری ایجاد خواهد شد؛ زیرا امروزه در دنیا بخش‌های خدماتی حرف اول را در زمینه اشتغال می‌زنند و بیمه نیز از بخش‌های مثبت و مهم خدمات محسوب می‌شود که رفاه و آسایش افراد را تامین می‌کند.

نقش بیمه در صنعت حمل‌ونقل

اهمیت و نقش بیمه در رونق صنعت حمل‌ونقل چگونه است و موانع تحریمی جدید چه تاثیری روی آن دارند؟ در این رابطه کارشناسان عقیده دارند که تحریم معاملات بیمه‌ای یکی از ابزارهای مهم و راهبردی وارد ساختن شوک به اقتصاد هر کشوری است.

در دنیای امروز بیمه به‌عنوان یکی از مهم‌ترین ابزارهای کاهش اصطکاک‌های متعدد، متنوع و پیچیده مالی در معاملات داخلی و بین‌المللی کشورها در روان‌سازی، مدیریت و کاهش ریسک و ایجاد ثبات در فعالیت‌های اقتصادی و درنتیجه توسعه تجارت در سطح ملی و بین‌المللی دارد و درحال‌حاضر با حق بیمه معادل ۸.۴هزار میلیارد دلار بیش از ۶درصد تولید ناخالص جهانی به بیمه اختصاص دارد.

درعین‌حال بخش حمل‌ونقل در ارتباطات بین‌المللی کشورها نقش حیاتی دارد. این بخش نیز یکی دیگر از کانال‌های اصلی وارد ساختن شوک به اقتصاد کشورها است و بدون شک بیمه یکی از ابزارهایی است که بدون آن صنعت حمل‌ونقل زمین‌گیر خواهد شد. ازاین‌رو می‌توان گفت یکی از مهم‌ترین روش‌های وارد ساختن شوک به بخش حمل‌ونقل تلاش برای متوقف ساختن معاملات بیمه‌ای است.

نقش بیمه در اقتصاد خدماتی

به‌طورکلی می‌توان گفت یکی از مهم‌ترین عوامل در ایجاد ثروت و رفاه اجتماعی اقتصاد خدماتی است در حقیقت تئوری سنتی اقتصاد که اقتصاد یک کشور را شامل سه بخش کشاورزی، صنعت و خدمات می‌داند پایان‌یافته است و تمامی فعالیت‌های اقتصادی و تولیدی به‌صورت افقی در یکدیگر ترکیب شده‌اند. صنعت بیمه یکی از بخش‌های خدماتی محسوب می‌شود که علاوه بر اشتغال‌زایی تولید ناخالص ملی را به روش‌های مختلف ازجمله موارد زیر ایفای نقش می‌داند.

ایجاد امنیت خاطر و آرامش روحی، نگرانی‌های ناشی از حوادث ناگهانی و پیش‌بینی‌نشده را از اذهان عمومی جامعه پاک‌کرده و از این طریق به گردش چرخ‌های اقتصادی و فعالیت‌های جامعه و مردم تا حد زیادی کمک می‌کند. بدون پشتوانه پوشش‌های بیمه‌ای فعالیت‌های اقتصادی همراه با بیم و امید خواهند بود و هیچ‌گونه فعالیتی حتی فعالیت‌های کوچک با سرمایه اندک بدون تامین خاطر ناشی از پوشش بیمه‌ای امکان‌پذیر نخواهد بود.

با پرداخت خسارت ناشی از خطرهای تحت پوشش امکان تداوم تولید و استمرار فعالیت و زندگی عادی فراهم خواهد شد و از بار مسئولیت دولت برای حمایت و تامین زیان دیدگان کاسته خواهد شد.

از طریق سرمایه‌گذاری وجوه و منابعی که در اختیار شرکت قرار می‌گیرند و مشارکت دادن بیمه‌گذاران در سود حاصل از این سرمایه‌گذاری‌ها به رواج بازار بیمه و استقلال بیمه‌گذاران کمک می‌کند و در بازار سرمایه در نقش یک‌نهاد سرمایه‌گذار ایفای نقش کرده و به گردش چرخه اقتصادی کشور کمک می‌کند.

در این شرایط حق بیمه‌های فراوانی که هرساله بیمه‌گذاران به شرکت‌های بیمه پرداخت می‌کنند علاوه بر پرداخت خسارت‌ها به چندین روش مختلف می‌توانند مورد بهره‌برداری قرار گیرند. بخشی از آن برای پشتوانه پرداخت خسارت‌ها به‌صورت نقدی و در حساب‌های بانکی که اغلب حساب‌های پس‌انداز کوتاه و یا بلندمدت هستند و سود سرمایه‌گذاری نیز به آن تعلق می‌گیرد، نگهداری می‌شود.

بخشی صرف هزینه‌های اجرایی و اداری می‌شود. بخش عمده منابع حاصل نیز به صورت‌های مختلف سرمایه‌گذاری می‌شود و ایجاد سود می‌کند. بخش اندک باقی‌مانده هم سود فعالیت‌های بیمه‌ای نصیب سهامداران شرکت‌های بیمه می‌شود.

ضریب نفوذ بیمه

صنعت بیمه به‌عنوان یکی از بخش‌های اصلی در حوزه نهادهای مالی شناخته می‌شود و ضریب نفوذ آن به‌عنوان یکی از شاخص‌های توسعه اقتصادی در جوامع مختلف محسوب می‌شود. در این میان بیمه عمر علاوه بر داشتن وجوه توسعه مالی و اقتصادی به‌عنوان یکی از شاخص‌های توسعه رفاه نیز در نظر گرفته می‌شود.

بیمه عمر بزرگ‌ترین بخش صنعت بیمه در دنیا محسوب می‌شود زیرا ازیک‌طرف با هدایت سرمایه‌های کوچک خانواده به‌سوی ایجاد ظرفیت‌های اقتصادی و از دیگر سو با رفع دغدغه‌های آتی نهادها خانواده به‌عنوان عرضه‌کننده نیروی کار در توسعه اقتصادی و اجتماعی نقش انکارناپذیری دارد.

به‌طورکلی می‌توان گفت یکی از ابزارهای مهم مدیریتی که می‌تواند باعث گردش چرخ‌های اقتصاد شود و ضریب موفقیت را افزایش دهد، بیمه است.